

ZAKON O JAVNIM NABAVAMA (Neslužbeni prečišćeni tekst¹)

DIO PRVI – OPĆE ODREDBE

Članak 1. (Predmet Zakona)

(1) Ovim zakonom uređuje se sustav javnih nabava u Bosni i Hercegovini, utvrđuju pravila za postupke javnih nabava, i to na način da se definiraju prava, dužnosti, odgovornosti i pravna zaštita sudionika u postupku javne nabave, te nadležnosti Agencije za javne nabave Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Agencija) i Ureda za razmatranje žalbi Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: URŽ).

(2) Postupak javne nabave odnosi se na postupke nabave roba, usluga ili radova koje provodi ugovorno tijelo ili sektorsko ugovorno tijelo iz čl. 4. i 5. ovoga Zakona, sukladno odredbama ovoga Zakona i podzakonskih akata.

(3) Izrazi koji su radi preglednosti dani u jednom gramatičkom rodu se bez diskriminacije odnose i na muškarce i na žene.

Članak 2. (Definicije pojmova)

(1) Pojedini pojmovi koji se koriste u ovome Zakonu imaju sljedeća značenja:

a) ugovor o javnoj nabavi je ugovor s financijskim interesom koji se zaključuje u pisanom obliku između jednog ili više dobavljača i jednog ili više ugovornih tijela i ima za cilj nabavu roba, usluga ili izvođenja radova u značenju ovoga Zakona, i to:

„1) ugovor o javnoj nabavi robe je ugovor čiji je predmet kupnja, leasing, najam ili kupnja na otplatu s ili bez mogućnosti kupnje robe. . Ugovor o javnoj nabavi robe može kao sporedni predmet obuhvatati poslove postavljanja i instalacije;

2) ugovor o javnoj nabavi usluga je ugovor čiji je predmet pružanje usluga, osim onih iz alineje 3) ove točke;

3) ugovor o javnoj nabavi radova je ugovor čiji je predmet projektiranje i izvođenje radova ili izvođenje radova koji se odnose na jednu ili više djelatnosti utvrđenih u Aneksu I., koji je sastavni dio ovoga Zakona, ili radova ili izvođenje radova bilo kojim sredstvima koja odgovaraju zahtjevima što ih je navelo ugovorno tijelo ili sektorsko ugovorno tijelo. Pojam

¹ Neslužbeni prečišćeni tekst sadrži: Zakon o javnim nabavama ("Službeni glasnik BiH" broj 39/14); Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama ("Službeni glasnik BiH" broj 59/22) - označen podvučenim slovima; i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama ("Službeni glasnik BiH" broj 50/24) - označen *Italic* slovima.

"radovi" podrazumijeva rezultat gradnje ili građevinskih radova uzet u cjelini, a koji je sam po sebi dovoljan za ispunjenje neke ekonomske ili tehničke funkcije;

4) **oznaka** je svaki dokument, potvrda ili certifikat kojim se potvrđuje da određeni radovi, proizvodi, usluge, procesi ili postupci zadovoljavaju određene zahtjeve;

5) **zahtjevi za oznaku** su zahtjevi koje određeni radovi, proizvodi, usluge, procesi ili postupci moraju ispuniti da bi dobili oznaku;

6) **životni vijek** podrazumijeva sve uzastopne i/ili međusobno povezane faze, uključujući potrebno istraživanje i razvoj, proizvodnju, trgovinu i njezine uvjete, prijevoz, korištenje i održavanje tijekom postojanja proizvoda ili radova ili pružanja usluge, od stjecanja sirovina ili generiranja resursa do odlaganja, uklanjanja i završetka usluge ili uporabe.

b) ugovorno tijelo u smislu ovoga zakona je:

1) ugovorno tijelo iz članka 4. ovoga Zakona koje provodi postupak javne nabave roba, usluga i/ili radova,

2) sektorsko ugovorno tijelo iz članka 5. ovoga Zakona koje obavlja djelatnost iz područja vodoopskrbe ili energetike ili prometa ili poštanskih usluga i koje provodi postupak javne nabave roba, usluga i/ili radova;

c) gospodarski subjekt je pravna ili fizička osoba ili skupina takvih osoba koja na tržištu nudi robe, usluge i/ili radove, a registrirana je za obavljanje predmetne djelatnosti, te može biti sudionik u postupku javne nabave kao:

1) **ponuditelj** koji je dostavio ponudu;

2) **kandidat** koji je dostavio zahtjev za sudjelovanje u ograničenom, pregovaračkom postupku ili natjecateljskom dijalogu,

3) **skupina kandidata/ponuditelja** (dva ili više kandidata/ponuditelja) koji su dostavili zajednički zahtjev za sudjelovanje ili zajedničku ponudu,

4) **dobavljač** kojemu je nakon postupka javne nabave dodijeljen ugovor o javnoj nabavi;

d) tenderska dokumentacija jest dokumentacija koja sadrži minimum jasnih i odgovarajućih informacija u odnosu na izabrani postupak dodjele ugovora, a objavljuje je ili kandidatima/ponuditeljima predočava ugovorno tijelo; ova dokumentacija uključuje obavijest o nabavi, poziv za dostavu zahtjeva za sudjelovanje/ponuda (početnih i konačnih), tehničke specifikacije, kriterije za kvalifikaciju i izbor najpovoljnije ponude, nacrt ili osnovne elemente ugovora i druge mjerodavne dokumente i objašnjenja;

e) otvoreni postupak je postupak u kojemu svaki zainteresirani ponuditelj može dostaviti ponudu;

f) zahtjev za sudjelovanje je pisani dokument koji gospodarski subjekt podnosi u prvoj fazi ograničenog postupka, pregovaračkog postupka ili natjecateljskog dijaloga;

g) pretkvalifikacija je faza postupka u kojoj ugovorno tijelo, na temelju kvalifikacijskih kriterija određenih u tenderskoj dokumentaciji, odabire kvalificirane kandidate koje će pozvati da dostave ponude u ograničenom postupku, pregovaračkom postupku ili natjecateljskom dijalogu;

h) ograničeni postupak je postupak u kojemu gospodarski subjekt može zahtijevati sudjelovanje i u kojemu ugovorno tijelo nakon obavljene kvalifikacije poziva sve kvalificirane kandidate da podnesu ponude;

i) pregovarački postupak je postupak u kojemu ugovorno tijelo pregovara o uvjetima ugovora s jednim ili više pozvanih ponuditelja. Ovaj se postupak može provoditi s ili bez prethodne objave obavijesti o nabavi, isključivo prema uvjetima utvrđenim u ovom Zakonu;

j) natjecateljski dijalog je postupak u kojemu svaki zainteresirani gospodarski subjekt može zatražiti sudjelovanje u postupku, pri čemu ugovorno tijelo vodi dijalog sa sudionicima pozvanima u taj postupak s ciljem razvijanja jednog ili više odgovarajućih rješenja koja mogu udovoljiti njegovim zahtjevima i na temelju kojih su izabrani ponuditelji pozvani da podnesu ponude;

k) natječaj za izradu idejnog rješenja je postupak koji ugovornom tijelu omogućuje da iz područja prostornog uređenja, urbanizma, arhitekture i gradnje ili obrade podataka osigura plan ili rješenje koje odabire natječajno povjerenstvo u postupku javnog nadmetanja s ili bez dodjele nagrada;

l) Ponuda je dokument koji podnosi ponuditelj, pri čemu nudi isporuku robe, pružanje usluge ili izvođenje radova, pod uvjetima koje određuje ugovorno tijelo u tenderskoj dokumentaciji. Ponuda može biti:

1) prihvatljiva - koju je podnio ponuditelj koji nije bio isključen sukladno članku 45. ovog zakona i koji ispunjava kriterije za izbor najpovoljnije ponude, te čija je ponuda sukladna tehničkim specifikacijama bez da je nepravilna ili neprihvatljiva;

2) neprihvatljiva - čija cijena premašuje planirana odnosno osigurana novčana sredstva ugovornog tijela za nabavu ili ponuda ponuditelja koji ne ispunjava kriterije za kvalifikaciju gospodarskog subjekta;

3) nepravilna - koja nije sukladna tenderskoj dokumentaciji ili je primljena izvan roka za dostavu ponuda ili postoje dokazi o tajnom sporazumu ili korupciji ili nije rezultat tržišne konkurencije ili je ugovorno tijelo utvrdilo da je cijena ponude izuzetno niska.

m) alternativna ponuda je ponuda u kojoj se nude drukčije značajke predmeta ugovora u odnosu na one koje su navedene u tenderskoj dokumentaciji, pri čemu ta ponuda mora ispuniti minimalne uvjete što ih je postavilo ugovorno tijelo;

n) okvirni sporazum je sporazum između jednog ili više ugovornih tijela i jednog ili više dobavljača, zaključen u pisanom obliku, kojim se utvđuju uvjeti pod kojima se mogu dodijeliti ugovori tijekom određenog vremena, sukladno predviđenoj cijeni i, kad je moguće, predviđenim količinama;

o) ekskluzivno ili isključivo pravo je pravo na obavljanje djelatnosti iz članka 5. ovoga Zakona

koje nadležno tijelo u Bosni i Hercegovini posebnim zakonom, drugim propisom, ili odgovarajućim ugovorom dodijeli jednom ili više pravnih subjekata, što znatno utječe na mogućnost drugih subjekata da obavljaju te djelatnosti. Nositelj tog ekskluzivnog ili isključivog prava dužan je pri nabavi roba, usluga ili radova nužnih za obavljanje tih djelatnosti, koje su dodjeljene kao ekskluzivno ili isključivo pravo, primjenjivati odredbe ovoga Zakona;

p) Jedinstveni rječnik javne nabave (Common Procurement Vocabulary) je referentna nomenklatura koja se primjenjuje u postupku javne nabave, a istodobno osigurava usklađenost s ostalim postojećim nomenklaturama;

r) elektroničko sredstvo odnosi se na korištenje elektroničke opreme za obradu i arhiviranje podataka koji se šalju, prenose i primaju žičanom ili radiovezom, optičkim ili drugim elektromagnetskim sredstvima;

s) pisani ili u pisanom obliku podrazumijeva svaki izraz koji se sastoji od riječi ili brojeva koji se mogu pročitati, umnožiti i naknadno priopćiti, a također i informacije koje se prenose i arhiviraju uz pomoć elektroničkih sredstava, pod uvjetom da je sadržaj osiguran i da se potpis može identificirati;

t) lot (grupa) je dio predmeta nabave nastao kao rezultat dijeljenja predmeta nabave u posebne, srodne cjeline, koje se kao takve označuju u tenderskoj dokumentaciji.

u) portal javnih nabava je informacijski sustav koji omogućuje elektroničku komunikaciju, objavu dokumenata i provedbu postupaka javne nabave elektroničkim putem;

v) dinamički sustav kupnje je sustav koji se uspostavlja i vodi kao potpuno elektronički proces, a koristi se za nabavu uobičajenih predmeta nabave koji su opće dostupni na tržištu te je otvoren svim gospodarskim subjektima koji ispunjavaju kriterije za kvalitativni odabir tijekom cijelog razdoblja njegova trajanja, odnosno dinamički sustav nabave podrazumijeva stvaranje liste sposobnih ponuditelja koja se za sve vrijeme trajanja dinamičkog sustava nabave upotunjava novim ponuditeljima.

Članak 3. **(Opća načela)**

(1) Ugovorno tijelo dužno je postupati transparentno, u postupku javne nabave ponašati se prema kandidatima/ponuditeljima jednako i nediskriminirajuće na način da osigura pravičnu i aktivnu konkurenciju, u cilju najučinkovitijeg korištenja javnih sredstava u vezi s predmetom nabave i njegovom svrhom.

(2) Opća načela obvezno se primjenjuju i poštuju i u postupku pravne zaštite.

Članak 4. **(Ugovorno tijelo)**

(1) Ugovorno tijelo u smislu ovoga Zakona je:

a) svaka institucija vlasti u Bosni i Hercegovini, entitetima, Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine, na razini kantona, grada ili općine (u daljnjem tekstu: institucija vlasti na državnoj, entitetskoj ili lokalnoj razini);

b) pravna osoba koja je osnovana za određenu svrhu u cilju zadovoljavanja potreba od općeg interesa, a koja nema industrijski ili komercijalni karakter i ispunjava najmanje jedan od sljedećih uvjeta:

- 1) financirana je, najvećim dijelom, iz javnih sredstava ili
 - 2) nadzor nad upravljanjem provodi ugovorno tijelo utvrđeno u toč. a) i b) ovoga stavka ili
 - 3) više od polovine članova skupštine, upravnog ili nadzornog odbora čine imenovani ili izabrani predstavnici ugovornih tijela iz toč. a) i b) ovoga stavka;
- c) udruga koju je formirala jedna ili više institucija vlasti ili pravnih osoba koje su utvrđene u toč. a) i b) ovoga stavka.

(2) Ugovorna tijela mogu donijeti odluku da zajednički provode postupak javne nabave ili osnovati središnje nabavno tijelo. Pravila provedbe zajedničke nabave i osnivanja središnjeg nabavnog tijela podzakonskim aktom propisuje Vijeće ministara Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vijeće ministara BiH).

(3) Agencija donosi pravilnik koji sadrži popis ugovornih tijela po kategorijama koja su obvezna primjenjivati ovaj Zakon. Sva ugovorna tijela uvrštena u definiciju iz ovoga članka dužna su primjenjivati ovaj Zakon i u slučaju kada nisu navedena na popisu ugovornih tijela.

Članak 4a.

(Nabave koje uključuju ugovorna tijela sa sjedištem u BiH i ugovorna tijela iz država članica Europske unije)

(1) Ugovorno tijelo može zajednički provesti postupak javne nabave s jednim ili više ugovornih tijela iz država članica Europske unije na način propisan odredbama ovoga članka i članka 4b. ovog zakona.

(2) Ugovorno tijelo može koristiti usluge obavljanja poslova centralizirane javne nabave koje pružaju tijela za centralizirane javne nabave iz države članice Europske unije.

(3) Pravo države članice Europske unije u kojoj tijelo za centralizirane javne nabave iz stavka (2) ovoga članka ima sjedište primjenjuje se na obavljanje poslova centraliziranih javnih nabava, na dodjelu ugovora na temelju okvirnog sporazuma koji je zaključilo tijelo za centralizirane javne nabave i na dodjelu ugovora na temelju dinamičkog sustava kupnje kojim upravlja tijelo za centralizirane javne nabave.

(4) Ugovorna tijela ne mogu koristiti mogućnosti iz st. (1) i (2) ovoga članka u cilju izbjegavanja primjene odredaba ovoga zakona, drugih zakona i propisa u Bosni i Hercegovini.

(5) Odredbe ovoga članka primjenjuju se od dana pristupanja Bosne i Hercegovine Europskoj uniji.

Članak 4b.

(Provođenje postupka nabave koji uključuje ugovorna tijela iz različitih država članica Europske unije)

- (1) Ugovorno tijelo može s jednim ili više ugovornih tijela iz država članica Europske unije zajednički provesti postupak dodjele ugovora o javnoj nabavi, sklopiti okvirni sporazum, upravljati dinamičkim sustavom kupnje te dodijeliti ugovore na temelju okvirnog sporazuma ili dinamičkog sustava kupnje.
- (2) Osim ako su nužni elementi zajedničke nabave propisani međunarodnim sporazumom sklopljenim između Bosne i Hercegovine i država članica Europske unije u kojima ugovorna tijela imaju sjedište, ugovorna tijela koja sudjeluju u zajedničkoj nabavi obvezna su sklopiti sporazum u kojem utvrđuju:
 - a) odgovornost stranaka i mjerodavno nacionalno pravo Bosne i Hercegovine ili jedne od država članica Europske unije iz koje ugovorna tijela dolaze;
 - b) unutarnju organizaciju postupka nabave, uključujući i upravljanje postupkom, raspodjelu roba, radova ili usluga koje se nabavljaju te sklapanje ugovora.
- (3) Pri utvrđivanju odgovornosti i mjerodavnog nacionalnog prava sukladno stavku (2) ovoga članka, ugovorna tijela koja sudjeluju u zajedničkoj nabavi mogu raspodijeliti određene odgovornosti među sobom te utvrditi da će se u postupku primjenjivati odredbe nacionalnog prava bilo koje države iz koje ugovorna tijela dolaze.
- (4) U obavijesti o nabavi i tenderskoj dokumentaciji predmetnog postupka navode se raspodjela odgovornosti i mjerodavno nacionalno pravo.
- (5) Odredbe ovoga članka primjenjuju se od dana pristupanja Bosne i Hercegovine Europskoj uniji.

Članak 5.

(Sektorsko ugovorno tijelo)

- (1) Sektorsko ugovorno tijelo je obveznik primjene ovoga Zakona ako obavlja djelatnosti iz područja vodoopskrbe, energetike, prometa i poštanskih usluga, i to:
 - a) ugovorno tijelo iz članka 4. ovoga Zakona kada nabavlja robe, usluge ili radove za potrebe obavljanja djelatnosti navedenih u čl. 78. - 83. ovoga Zakona;
 - b) gospodarsko društvo u kojemu ugovorno tijelo ili više ugovornih tijela ima ili može imati neposredan ili posredan prevladavajući utjecaj na temelju vlasništva, financijskog udjela ili na temelju propisa koji vrijede za društvo i koje obavlja jednu ili više djelatnosti navedenih u čl. 78. - 83. ovoga Zakona kada nabavlja robu, usluge ili radove za potrebe obavljanja tih djelatnosti. Prevladavajući utjecaj u smislu ove točke postoji u slučaju kada ugovorno tijelo izravno ili neizravno:
 - 1) ima natpolovičnu većinu osnovnog kapitala tog gospodarskog društva ili
 - 2) ima natpolovičnu većinu glasova koji su povezani s ulozima u tom gospodarskom društvu ili

3) može imenovati više od polovine članova uprave, upravnog ili nadzornog odbora tog gospodarskog društva.

(2) Gospodarsko društvo koje na temelju posebnog ili isključivog prava obavlja jednu ili više djelatnosti navedenih u čl. 78. – 83. ovoga Zakona i kada nabavlja robu, usluge ili radove za potrebe obavljanja tih djelatnosti, a nije ugovorno tijelo u smislu ovoga Zakona ili gospodarsko društvo u smislu stavka (1) točke b) ovoga članka, obveznik je primjene ovoga Zakona.

(3) U slučaju da neku od djelatnosti utvrđenih u ovom članku obavlja više gospodarskih društava koja nisu obuhvaćena st. (1) i (2) ovoga članka, Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine, na zahtjev Agencije, a po zahtjevu dotičnog ugovornog tijela, ocjenit će je li relevantno tržište za danu djelatnost otvoreno za konkurenciju. U slučaju da je odlukom Konkurencijskog vijeća Bosne i Hercegovine to relevantno tržište proglašeno otvorenim za konkurenciju, gospodarsko društvo koje obavlja konkretnu djelatnost nije obvezno primjenjivati ovaj Zakon za obavljanje te djelatnosti.

Članak 6. **(Ugovori koji su predmetom ovoga Zakona)**

Ugovorno tijelo dužno je dodjeljivati ugovore o javnoj nabavi roba, usluga i radova primjenjujući postupke utvrđene ovim Zakonom i podzakonskim aktima.

Članak 7. **(Subvencionirani ugovori)**

(1) Odredbe ovoga Zakona primjenjuju se i za ugovore koje ugovorno tijelo izravno subvencionira s više od 50%:

a) ako ti ugovori uključuju radove u smislu Aneksa I. ovoga Zakona;

b) ako ti ugovori uključuju radove na bolnicama, objektima namijenjenim za sport, rekreaciju i odmor, školskim i sveučilišnim zgradama i zgradama koje se koriste u administrativne svrhe.

(2) Odredbe ovoga Zakona primjenjuju se i za ugovore koje ugovorno tijelo izravno subvencionira s više od 50% u slučaju pružanja usluga koje su vezane uz radove u smislu stavka (1) ovog članka.

(3) Ugovorno tijelo koje daje takve subvencije dužno je osigurati poštivanje odredaba ovoga Zakona u slučajevima kada subvencionirani ugovor dodjeljuje neka druga fizička ili pravna osoba, odnosno dužno je i samo poštivati odredbe ovoga Zakona u slučajevima kada dodjeljuje subvencionirani ugovor za ili u ime tih fizičkih ili pravnih osoba.

Članak 8. **(Ugovori na čiju se dodjelu primjenjuje poseban režim)**

(1) Na dodjelu ugovora koji za predmet javne nabave ima usluge iz Aneksa II. ~~Dio B~~, koji je sastavni dio ovoga zakona, primjenjuju se odredbe ovoga zakona, i to: odredbe koje se odnose na opća načela, pripremu tehničke specifikacije, razdoblje na koje se zaključuje ugovor, pravnu zaštitu, objavu obavijesti o dodjeli ugovora i dobrovoljnu *ex ante* obavijest o transparentnosti.

(2) Postupak dodjele ugovora iz stavka (1) ovoga članka uredit će se pravilnikom, koji donosi Vijeće ministara BiH.

(3) Postupci, uvjeti, zahtjevi, definicije pojmova, izuzeća i ostala bitna pitanja u vezi s dodjelom ugovora iz područja obrane i sigurnosti uredit će se pravilnikom, koji donosi Vijeće ministara BiH na prijedlog Agencije.

(4) Ugovori iz područja obrane i sigurnosti iz stavka (3) ovoga članka odnose se na nabavu:

a) vojne opreme, uključujući bilo koji njen dio, sastav i/ili sklop;

b) sigurnosno osjetljive opreme, uključujući bilo koji njen dio, sastav i/ili sklop;

c) radova, roba i usluga izravno povezanih s opremom iz toč. a) i b) ovoga stavka za bilo koji i za sve elemente njenog trajanja;

d) radova i usluga za izričito vojne namjene;

e) sigurnosno osjetljivih radova i sigurnosno osjetljivih usluga.

(5) Ugovori koje dodjeljuju diplomatsko-konzularna predstavništva i misije Bosne i Hercegovine, a čija je vrijednost manja od vrijednosnih razreda iz članka 14. st. (2) i (3) ovoga Zakona, uredit će se posebnim pravilnikom koji će donijeti Vijeće ministara BiH, na prijedlog Ministarstva vanjskih poslova Bosne i Hercegovine i uz prethodnu suglasnost Agencije.

Članak 9. (Rezervirani ugovori)

(1) Ugovorno tijelo može u planu nabava odrediti postupke javne nabave rezervirane samo za kandidate odnosno ponuditelje koji zapošljavaju, u odnosu na ukupan broj zaposlenika, više od 50% osoba s invaliditetom, a koji ne mogu obavljati poslove u normalnim uvjetima.

(2) U obavijesti o javnoj nabavi ugovorno tijelo mora naznačiti da je postupak javne nabave rezerviran isključivo za gospodarske subjekte iz stavka (1) ovoga članka.

Članak 10. (Dodjela ugovora o javnoj nabavi prema međunarodnim pravilima)

(1) Ovaj zakon ne primjenjuje se na ugovore o javnoj nabavi koje ugovorno tijelo dodjeljuje ili provodi u skladu s postupcima nabave koji se razlikuju od postupaka propisanih ovim zakonom, a koji su propisani na jedan od sljedećih načina:

a) pravnim instrumentom koji stvara međunarodne pravne obveze između Bosne i Hercegovine i jedne ili više drugih zemalja ili njihovih dijelova, a koji obuhvaća radove, robu ili usluge namijenjene za zajedničku provedbu ili korištenje projekta od strane država potpisnica;

b) u sklopu međunarodne organizacije.

(2) Ovaj zakon ne primjenjuje se na ugovore o javnoj nabavi koje ugovorno tijelo dodjeljuje ili provodi u skladu s pravilima o nabavi koje određuje međunarodna organizacija ili međunarodna finansijska institucija, ako ta organizacija ili institucija u cijelosti financira navedene ugovore o javnoj nabavi.

(3) U slučaju ugovora o javnoj nabavi iz stavka (2) ovoga članka koje u iznosu većem od 50 % sufinancira međunarodna organizacija ili međunarodna finansijska institucija, ugovorne stranke sporazumijevaju se o primjenjivim postupcima nabave.

Članak 10a. **(Izuzeca za ugovore o javnoj nabavi usluga)**

Ovaj zakon ne primjenjuje se na ugovor o javnoj nabavi usluga za:

a) stjecanje, najam ili zakup bilo kakvim finansijskim sredstvima zemljišta, postojećih građevina ili druge nepokretne imovine ili prava koja se njih tiču;

b) stjecanje, razvoj, produkciju ili koprodukciju programskog materijala namijenjenog za audiovizualne medijske usluge ili radijske medijske usluge koje dodjeljuju pružatelji audiovizualnih ili radijskih medijskih usluga, ili na pružanje usluga radiotelevizijskog ili programskog emitiranja koji su dodjeljeni pružateljima audiovizuelnih ili radijskih usluga;

1) pojmovi "audiovizualna medijska usluga", "medijska usluga radija" i "program" imaju značenja utvrđena u propisima iz područja emitiranja,

2) pojam "program" uključuje i radijske programe te materijale za radijske programe, a pojam "programski materijal" ima isto značenje kao i pojam "program";

c) usluge arbitraže i mirenja;

d) pravne usluge:

1) usluge pravnog zastupanja stranaka od strane odvjetnika u arbitraži ili mirenju u Bosni i Hercegovini i drugoj zemlji ili pred međunarodnom instancijom arbitraže ili mirenja,

2) usluge pravnog zastupanja stranaka od strane odvjetnika u postupku pred sudovima ili tijelima uprave u Bosni i Hercegovini ili drugoj zemlji ili pred međunarodnim sudovima ili institucijama,

3) usluge pravnog savjetovanja koje odvjetnik pruža tijekom pripreme bilo kojeg postupka iz toč. a) i b) ovoga stavka ili ako postoji konkretna naznaka i velika vjerojatnost da će pravna stvar na koju se savjet odnosi postati predmetom takvih postupaka,

4) usluge ovjeravanja i potvrđivanja dokumenata koje pružaju notari,

5) pravne usluge koje pružaju skrbnici ili zakonski zastupnici maloljetnika ili druge pravne usluge čije je pružatelje imenovao nadležni sud u Bosni i Hercegovini ili su određeni zakonom za izvođenje određenih zadataka pod nadzorom tih sudova,

6) druge pravne usluge koje su u Bosni i Hercegovini povezane, čak i povremeno, s izvršenjem službenih ovlasti;

e) financijske usluge u vezi s izdavanjem, prodajom, kupnjom ili prijenosom vrijednosnica ili drugih financijskih instrumenata u smislu posebnog zakona kojim se uređuju tržište kapitala i usluge Centralne banke Bosne i Hercegovine;

f) zajmove i kredite, bez obzira na to jesu li povezani s izdavanjem, prodajom, kupnjom ili prijenosom vrijednosnica ili drugih financijskih instrumenata;

g) ugovore o radu i rješenja o imenovanju;

h) civilnu obranu, civilnu zaštitu i usluge sprječavanja opasnosti koje pružaju neprofitne organizacije ili udruge obuhvaćene JRJN oznakama: 75250000-3, 75251000-0, 75251100-1, 75251110-4, 75251120-7, 75252000-7, 75222000-8, 98113100-9 i 85143000-3, osim usluga prijevoza pacijenata vozilom hitne pomoći;

i) usluge javnog željezničkog prijevoza putnika ili prijevoza putnika podzemnom željeznicom;

j) usluge političkih kampanja obuhvaćene JRJN oznakama: 9341400-0, 92111230-3 i 92111240-6, ako ih je dodijelila politička stranka u sklopu izborne kampanje;

k) usluge istraživanja i razvoja obuhvaćene JRJN oznakama od 73000000-2 do 73120000-9, 73300000-5, 73420000-2 i 73430000-5, ako korist od njih nema isključivo ugovorno tijelo za svoju uporabu u obavljanju svojih poslova i u cijelosti ne plaća pružanje tih usluga;

l) koncesijski ugovor koji se dodjeljuje sukladno zakonima o koncesijama u Bosni i Hercegovini;

m) ugovor o javno-privatnom partnerstvu koji se dodjeljuje sukladno zakonskim propisima o javno-privatnom partnerstvu.

Članak 10b.

(Posebna izuzeća u području elektroničkih komunikacija)

Ovaj zakon ne primjenjuje se na ugovor o javnoj nabavi čija je glavna svrha omogućiti ugovornom tijelu pružanje ili iskorištavanje javne komunikacijske mreže ili pružanje javnosti jedne ili više elektroničkih komunikacijskih usluga, kako su definirane posebnim zakonom kojim se uređuje područje elektroničkih komunikacija.

Članak 10c.

(Ugovori između subjekata u javnom sektoru)

(1) Ovaj zakon ne primjenjuje se na ugovor o javnoj nabavi koji ugovorno tijelo dodjeljuje drugoj pravnoj osobi ako:

a) nad tom pravnom osobom ugovorno tijelo provodi nadzor sličan onome koji provodi nad svojim poslovnim jedinicama;

b) nadzirana pravna osoba obavlja više od 80 % svojih aktivnosti u izvršavanju zadataka koje joj je povjerilo ugovorno tijelo koje nad njom provodi nadzor ili koje su joj povjerile druge pravne osobe nad kojima to ugovorno tijelo provodi nadzor;

c) nema izravnog udjela privatnog kapitala u pravnoj osobi pod nadzorom, osim udjela privatnog kapitala koji ne kontrolira, ne blokira i koji ne vrši odlučujući utjecaj na tu pravnu osobu.

(2) Ugovorno tijelo provodi nadzor nad pravnom osobom iz stavka (1) točke a) ovog članka ako ima presudan utjecaj na strateške ciljeve i važne odluke dane pravne osobe, s tim što takvu kontrolu može provoditi i drugi subjekt nad kojim ugovorno tijelo na isti način provodi nadzor.

(3) Ugovorna tijela provode zajednički nadzor nad pravnom osobom iz stavka (1) točke a) ovoga članka ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

- a) tijela nadležna za odlučivanje u toj pravnoj osobi čine predstavnici svih sudjelujućih ugovornih tijela, s time da pojedinačni predstavnici mogu predstavljati nekoliko sudjelujućih ugovornih tijela ili sve njih;
- b) ta ugovorna tijela mogu zajedno imati presudan utjecaj na strateške ciljeve i važne odluke u toj pravnoj osobi;

c) ta pravna osoba nema interese različite od interesa ugovornih tijela koji nad njom provode kontrolu.

(4) Odredba stavka (1) ovoga članka primjenjuje se i ako pravna osoba pod nadzorom koja je ugovorno tijelo dodijeli ugovor ugovornom tijelu koje nad njom provodi nadzor ili drugoj pravnoj osobi nad kojom isto ugovorno tijelo provodi nadzor, pod uvjetom da u pravnoj osobi kojoj se dodjeljuje ugovor nema izravnog udjela privatnog kapitala, osim sudjelovanja privatnog kapitala koje je obvezno na temelju odredaba posebnog zakona, a koje ne kontrolira, ne blokira i koje nema odlučujući utjecaj na tu pravnu osobu.

(5) Ovaj zakon ne primjenjuje se na sklapanje ugovora isključivo između dva ili više ugovornih tijela ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

a) ugovorom se utvrđuje ili ostvaruje suradnja između tih ugovornih tijela kako bi se osiguralo da javne usluge koje oni trebaju pružiti ostvaruju njihove zajedničke ciljeve;

b) ta je suradnja uspostavljena isključivo na osnovi potreba vezanih uz javni interes;

c) ta ugovorna tijela ostvaruju na otvorenom tržištu manje od 20 % djelatnosti na koje se odnosi suradnja.

(6) Za utvrđivanje postotka udjela djelatnosti iz stavka (1) točke b) i stavka (5) točke c) u obzir se uzima prosjek sveukupnog prometa ili odgovarajuće alternativno mjerilo vezano uz djelatnosti, poput troškova nastalih relevantnoj pravnoj osobi ili ugovornom tijelu u odnosu na usluge, robu ili radove tijekom tri godine koje prethode godini u kojoj se dodjeljuje ugovor.

(7) Iznimno, za utvrđivanje postotka udjela djelatnosti dovoljno je da ta pravna osoba poslovnim projekcijama dokaže da je alternativno mjerilo vezano uz djelatnosti vjerodostojno ako podaci o prometu ili drugom mjerilu vezanom uz djelatnosti, poput troškova, nisu dostupni za prethodne tri godine ili više nisu relevantni zbog datuma osnivanja ili datuma početka obavljanja djelatnosti relevantne pravne osobe ili ugovornog tijela ili zbog reorganizacije njihove djelatnosti.

Članak 10d.
(Nabava koja uključuje obrambene ili sigurnosne aspekte)

(1) Ovaj zakon ne primjenjuje se na sklapanje ugovora o javnoj nabavi koji uključuju obrambene ili sigurnosne aspekte:

- a) na koji se primjenjuju posebna pravila nabave u skladu s međunarodnim sporazumom ili dogovorom sklopljenim između Bosne i Hercegovine i jedne ili više drugih zemalja, a koji mogu obuhvaćati radove, robu ili usluge namijenjene za zajedničku provedbu ili korištenje projekta od država potpisnica;
- b) na koji se primjenjuju posebna pravila nabave u skladu s međunarodnim sporazumom ili dogovorom koji se odnosi na raspoređivanje postrojbi i tiče se pothvata Bosne i Hercegovine i druge države;
- c) unutar međunarodne organizacije;
- d) na koji se primjenjuju posebna pravila nabave međunarodne organizacije kada ona nabavlja za svoje potrebe ili ugovori koje Bosna i Hercegovina mora sklopiti u skladu s tim pravilima;
- e) koji se dodjeljuje u skladu s pravilima o nabavi koje određuje međunarodna organizacija ili međunarodna financijska institucija, ako ta organizacija ili institucija u cijelosti financira dotične ugovore o javnoj nabavi;
- f) kod kojeg bi primjena odredaba ovoga zakona ili propisa kojima se uređuje nabava za potrebe obrane i sigurnosti obvezala Bosnu i Hercegovinu da otkrije podatke čije je otkrivanje u suprotnosti s bitnim interesima njezine sigurnosti, a ti interesi su sukladni Zakonu o obrani Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 88/05) i ostalim važećim propisima kojima se uređuju sigurnosni interesi Bosne i Hercegovine;
- g) za potrebe tijela sigurnosno-obavještajnog sustava;
- h) u sklopu programa suradnje koji se temelji na istraživanju i razvoju, a koji zajednički provodi Bosna i Hercegovina s jednom ili više zemalja radi razvoja novog proizvoda i, ako je primjenjivo, radi iduće faze cijelog ili dijelove životnog vijeka toga proizvoda;
- i) koji se sklapa u drugoj zemlji, uključujući i za civilne potrebe, kada su snage raspoređene izvan teritorija Bosne i Hercegovine, ako operativne potrebe zahtijevaju da ti ugovori budu sklopljeni s gospodarskim subjektima smještenima na području aktivnosti;
- j) koji sklapa Bosna i Hercegovina s drugom državom, a odnosi se na:
 - 1) nabavu vojne opreme ili sigurnosno osjetljive opreme;
 - 2) radove i usluge izravno povezane s takvom opremom;
 - 3) radove i usluge za izričito vojne namjene ili sigurnosno osjetljive radove i sigurnosno osjetljive usluge.

(2) U slučaju ugovora o javnoj nabavi iz stavka (1) točke e) ovoga članka kojim se u iznosu većem od 50 % sufinancira međunarodna organizacija ili međunarodna financijska institucija, ugovorne strane se sporazumijevaju o primjenjivim postupcima nabave.

Članak 10e.

(Nabava s ciljem zaštite bitnih sigurnosnih interesa)

Ovaj zakon ne primjenjuje se na sklapanje ugovora o javnoj nabavi koji nisu izuzeti sukladno članku 10d. ovoga zakona, u mjeri u kojoj se zaštita bitnih sigurnosnih interesa Bosne i Hercegovine, a ti interesi su sukladni Zakonu o obrani Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 88/05) i ostalim važećim propisima kojima se uređuju sigurnosni interesi BiH, ne može jamčiti s manje drastičnim mjerama, na primjer određivanjem zahtjeva s ciljem zaštite tajnosti podataka koje ugovorno tijelo stavlja na raspolaganje u postupku javne nabave kako je predviđeno ovim zakonom.

Članak 10f.

(Posebna izuzeća za ugovore koji su proglašeni tajnim ili moraju biti popraćeni posebnim sigurnosnim mjerama)

Ovaj zakon ne primjenjuje se ako su sklapanje i provedba ugovora o javnoj nabavi proglašeni tajnima ili moraju biti popraćeni posebnim sigurnosnim mjerama sukladno Zakonu o zaštiti tajnih podataka, pod uvjetom da je Bosna i Hercegovina utvrdila da bitne sigurnosne interese, a ti interesi su sukladni Zakonu o obrani Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 88/05) i ostalim važećim propisima kojima se uređuju sigurnosni interesi BiH, nije moguće zaštititi manje drastičnim mjerama, poput onih iz članka 10e. ovoga zakona.

Članak 11.

(Povjerljivost)

(1) Povjerljivim podacima ne mogu se smatrati:

- a) ukupne i pojedinačne cijene iskazane u ponudi;
- b) predmet nabave odnosno ponuđena roba, usluga ili rad, o kojem ovisi poredba s tehničkom specifikacijom i ocjena je li određeni ponuditelj ponudio robu, usluge ili rad sukladno s tehničkom specifikacijom;
- c) potvrde, uvjerenja o kojima ovisi kvalifikacija vezana uz osobno stanje kandidata/ponuditelja.

(2) Ako kandidat/ponuditelj označi povjerljivim podatke koji, prema odredbama stavka (1) ovoga članka, ne mogu biti proglašeni povjerljivim podacima, oni se neće smatrati povjerljivima.

(3) Nakon javnog otvaranja ponuda ni jedna informacija vezana uz ispitivanje, pojašnjenje ili ocjenu ponuda ne smije se otkrivati nijednom sudioniku postupka ili trećoj osobi prije nego što se odluka o rezultatu postupka ne priopći sudionicima postupka.

(4) Sudionici u postupku javne nabave ni na koji način ne smiju neovlašteno prisvajati, koristiti za vlastite potrebe niti proslijediti trećim osobama podatke, rješenja ili dokumentaciju (informacije, planove, crteže, nacрте, modele, uzorke, računalne programe i dr.) koji su im stavljeni na raspolaganje ili do kojih su došli na bilo koji način tijekom postupka javne nabave.

(5) Nakon zaprimanja odluke o izboru najpovoljnijeg ponuditelja ili odluke o poništenju postupka nabave, a najkasnije do isteka roka za žalbu, ugovorno tijelo će po primitku zahtjeva ponuditelja, a najkasnije u roku od dva dana od dana zaprimanja zahtjeva, omogućiti uvid u svaku ponudu, uključujući dokumente podnesene sukladno članku 45. stavku (2) ovoga Zakona, kao i pojašnjenja izvornika dokumenata sukladno članku 68. stavku (3) ovoga Zakona, s iznimkom informacija koje je ponuditelj označio kao povjerljive sukladno ovome članku.

(6) Ugovorno tijelo dužno je omogućiti kopiranje kod ugovornog tijela ili fotografiranje ponuda ili omogućiti prijenos podataka na medij za pohranu podataka svakom ponuditelju koji podnese pisani zahtjev, osim podataka koji su označeni povjerljivima, sukladno stavku (5) ovoga članka.

Članak 12.

(Uporaba jezika)

- (1) Ugovorno tijelo dužno je pripremiti tendersku dokumentaciju u vezi s postupcima javne nabave na jednom od jezika u službenoj uporabi u Bosni i Hercegovini.
- (2) Ugovorno tijelo može dodatno pripremiti tendersku dokumentaciju i na engleskom ili drugom stranom jeziku, s tim što je dužno sačuvati cjelovitost sadržaja informacija iz tenderske dokumentacije pripremljene na jednom od jezika u službenoj uporabi u Bosni i Hercegovini.
- (3) Ponuditelj podnosi ponudu na jednom od jezika u službenoj uporabi u Bosni i Hercegovini. Tiskana literatura, brošure, katalozi ili slično prilažu se bez prijevoda, osim ako ugovorno tijelo tenderskom dokumentacijom ne zahtjeva prijevod i tih dijelova.

Članak 13.

(Povjerenstvo za nabave)

- (1) Za provedbu otvorenog postupka, ograničenog postupka, pregovaračkog postupka s objavom obavijesti i bez objave obavijesti, natječaja za izradu idejnog rješenja, natjecateljskog dijaloga i konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda ugovorno tijelo obvezno je imenovati povjerenstvo za nabave.
- (2) Uspostava i rad povjerenstva za nabave uredit će se podzakonkim aktom koji donosi Vijeće ministara BiH.
- (3) Svako ugovorno tijelo u Bosni i Hercegovini donosi interni pravilnik kojim propisuje i uređuje organizaciju i učinkovito izvršenje nabavne funkcije unutar ugovornog tijela, kao što su: način kolanja dokumentacije vezane za javne nabave, konkretna zaduženja službenika i administrativnog osoblja koji provode javne nabave ili su u određenoj vezi s njima, rokove za postupanje, način imenovanja i eventualnu rotaciju članova povjerenstava za nabavu i sva druga odnosna pitanja.
- (4) Prilikom donošenja pravilnika iz stavka (3) ovog članka, ugovorno tijelo vodi računa o vrsti poslova koje obavlja, organizaciji, veličini, kadrovskim kapacitetima, eventualnoj decentraliziranosti i područnim jedinicama i svim drugim odnosnim pitanjima.

Članak 13a.

(Službenik za javne nabave)

(1) Ugovorno tijelo čiji je proračun za nabave jednak ili viši od iznosa od 1.000.000,00 KM internim aktom uređuje radno mjesto službenika za javne nabave.

(2) Ugovorno tijelo dužno je omogućiti svojem zaposleniku pohađanje obuke za službenika za javne nabave, koju organizira i održava Agencija sukladno članku 92. stavak (3) točka i) ovog zakona.

(3) Ugovorno tijelo osigurava da u postupcima nabave čija procijenjena vrijednost premašuje 250.000,00 KM sudjeluje najmanje jedan službenik za javne nabave. Ugovorno tijelo koje nema na raspolaganju stalno zaposlenog službenika za javne nabave može angažirati službenika za javne nabave izvan ugovornog tijela, što mora biti posebno obrazloženo.

DIO DRUGI - TIJEK POSTUPKA JAVNE NABAVE

POGLAVLJE I. POČETAK, VRSTE I IZBOR POSTUPKA JAVNE NABAVE

Odjeljak A. Početak postupka javne nabave

Članak 14. (Vrijednosni razredi)

- (1) Za nabave čija je vrijednost manja od 50.000,00 KM u slučaju roba i usluga ili 80.000,00 KM u slučaju radova, ugovorno tijelo može primijeniti jedan od postupaka utvrđenih ovim Zakonom, izuzev izravnog sporazuma, uz obvezu ispunjenja propisanih uvjeta za svaki postupak.
- (2) Obvezna je primjena otvorenog ili ograničenog postupka, ili pregovaračkog postupka s objavom obavijesti ili bez objave obavijesti, ili natječaja za izradu idejnog rješenja, ili natjecateljskog dijaloga u slučaju kada je vrijednost nabave za robe i usluge jednaka ili veća od:
 - a) 250.000,00 KM za ugovorna tijela iz članka 4. stavka (1) toč. a) i c) ovoga Zakona;
 - b) 400.000,00 KM za ugovorna tijela iz članka 4. stavka (1) točke b) ovoga Zakona;
 - c) 800.000,00 KM za sektorska ugovorna tijela iz članka 5. ovoga Zakona.
- (3) Kada je u slučaju radova vrijednost nabave jednaka ili veća od 9.000.000,00 KM, ugovorno tijelo dužno je provesti otvoreni ili ograničeni postupak, ili pregovarački postupak s objavom obavijesti ili bez objave obavijesti, ili natječaj za izradu idejnog rješenja, ili natjecateljski dijalog.
- (4) Kada je vrijednost nabave roba, usluga i radova jednaka ili veća od vrijednosti iz stavka (1) ovoga članka, a manja od vrijednosti iz st. (2) i (3) ovog članka, ugovorno tijelo obvezno je primijeniti otvoreni ili ograničeni postupak, ili pregovarački postupak s objavom obavijesti ili bez objave obavijesti, ili natječaj za izradu idejnog rješenja, ili natjecateljski dijalog.
- (5) Kada je vrijednost javne nabave jednaka ili veća od vrijednosnih razreda iz st. (2) i (3) ovoga članka, ugovorno tijelo dužno je dodatno oglasiti i sažetak obavijesti na engleskom jeziku na portalu Agencije i URŽ-a (u daljnjem tekstu: portal javnih nabava).

- (6) Inicijativu za izmjenu i dopunu ovoga Zakona po žurnom postupku, u pogledu promjene iznosa vrijednosnih razreda, pokreće Agencija uz prethodnu suglasnost Odbora Agencije u slučajevima znatnih promjena, i to:
- a) inflacijske stope i/ili
 - b) ekonomskih uvjeta u BiH i/ili
 - c) zakonodavstva u EU o javnim nabavama.

Članak 14a.
(Prethodna provjera tržišta)

- (1) Prije pokretanja postupka, ugovorno tijelo provjerava tržište u svrhu pripreme nabave i informiranja gospodarskih subjekata o svojim planovima i zahtjevima u vezi s nabavom. U tu svrhu ugovorno tijelo može tražiti ili prihvatiti savjet neovisnih stručnjaka, nadležnih tijela ili sudionika na tržištu.
- (2) O prethodnoj provjeri tržišta sastavlja se zabilješka o svim radnjama i postupcima, koja se ulaže u predmet spisa. Taj savjet može se koristiti u planiranju i provedbi postupka nabave, pod uvjetom da taj savjet ne dovodi do narušavanja tržišne konkurencije, te da ne povređuje načelo zabrane diskriminacije i transparentnosti.

Članak 15.
(Procijenjena vrijednost javne nabave)

- (1) Ugovorno tijelo temelji računanje procijenjene vrijednosti ugovora o javnoj nabavi na ukupnome iznosu koji će platiti, bez poreza na dodanu vrijednost (PDV).
- (2) Određivanje procijenjene vrijednosti javne nabave obavlja se na sljedeći način:
 - a) procijenjena vrijednost nabave roba, usluga ili radova jednaka je novčanom iznosu koje ugovorno tijelo plaća, bez obračunatog poreza na dodanu vrijednost. Prilikom izračuna procijenjene vrijednosti ugovora o radovima, u obzir se uzimaju troškovi radova i ukupna procijenjena vrijednost svih roba ili usluga koje ugovorna tijela stavljaju na raspolaganje izvođaču radova, pod uvjetom da su one potrebne za izvođenje radova;
 - b) procijenjenu vrijednost roba, usluga ili radova čini njihova procijenjena tržišna vrijednost u vrijeme objave obavijesti o javnoj nabavi ili u slučajevima kada takva obavijest nije potrebna, a u trenutku kada ugovorno tijelo započinje postupak javne nabave;
 - c) u određivanje procijenjene vrijednosti javne nabave roba, usluga ili radova ugovorno tijelo dužno je uključiti sve elemente cijene koju plaća za nabavu te robe, usluge ili radova;
 - d) ako je javna nabava roba, usluga ili radova podijeljena u nekoliko lotova, procijenjenu vrijednost čini zbroj svih takvih lotova i ona se koristi za određivanje vrijednosnog razreda te nabave;
 - e) pri određivanju procijenjene vrijednosti okvirnog sporazuma ugovorno tijelo uzet će u obzir maksimalnu procijenjenu vrijednost, bez obračunatog poreza na dodanu vrijednost, svih predviđenih ugovora za cijelo razdoblje trajanja okvirnog sporazuma.
- (3) Kod ugovora o javnoj nabavi robe čiji je predmet leasing, zakup najam ili kupnja na otplatu, vrijednost koja se uzima kao osnova za izračun procijenjene vrijednosti ugovora je sljedeća:

- a) u slučaju ugovora o javnoj nabavi na određeni rok, ako je rok kraći od 12 mjeseci

ili je 12 mjeseci - ukupna procijenjena vrijednost za ugovor, ili ako je rok ugovora dulji od 12 mjeseci - ukupna vrijednost, uključujući procijenjenu preostalu vrijednost;

b) u slučaju ugovora o javnoj nabavi bez određenih rokova ili u kojima se rokovi ne mogu utvrditi - mjesečna vrijednost pomnožena s 48.

(4) U slučaju ugovora o javnoj nabavi roba ili usluga koji su po prirodi redoviti ili koji se namjeravaju obnoviti unutar danog vremena, kalkulacija procijenjene vrijednosti ugovora bit će izračunata na osnovi sljedećeg:

a) ili ukupne stvarne vrijednosti uzastopnih ugovora iste vrste koji su dodijeljeni tijekom prethodnih 12 mjeseci ili, ako je moguće, tijekom financijske godine kako bi se uzele u obzir izmjene u iznosu ili vrijednosti koje bi se mogle pojaviti tijekom 12 mjeseci nakon zaključivanja temeljnog ugovora;

b) ili ukupne procijenjene vrijednosti uzastopnih ugovora dodijeljenih tijekom 12 mjeseci koji su uslijedili nakon prve isporuke, ili tijekom financijske godine ako je to dulje od 12 mjeseci.

(5) U slučaju ugovora o javnoj nabavi usluga, vrijednost koju treba uzeti kao osnovu za izračun procijenjene vrijednosti ugovora će, ako je potrebno, biti procijenjena kako slijedi:

a) za sljedeće vrste usluga:

1) usluge osiguranja: plaćanje premija i drugi oblici plaćanja,

2) bankarstvo i druge financijske usluge: naknade, provizije, kamate i drugi oblici plaćanja,

3) ugovori o izradi idejnog rješenja: isplata naknada, provizija i drugi oblici plaćanja;

b) za ugovore o uslugama, pri čemu nije naznačena ukupna cijena:

1) u slučaju ugovora s određenim rokom, ako je rok jednak ili kraći od 48 mjeseci: ukupna vrijednost za njihov puni rok,

2) u slučaju ugovora bez određenog roka ili s rokom duljim od 48 mjeseci: mjesečna vrijednost pomnožena s 48.

(6) Ako se ugovorno tijelo sastoji od zasebnih operativnih jedinica, u obzir se uzima ukupna procijenjena vrijednost nabave za sve operativne jedinice.

(7) Ugovorno tijelo ne smije dijeliti predmet nabave s namjerom izbjegavanja primjene odgovarajućeg postupka utvđenog ovim Zakonom.

(8) Ako predloženi ugovor sadrži alternativnu ponudu, osnova za utvrđivanje procijenjene vrijednosti ugovora je maksimalni mogući ukupni iznos javne nabave.

Članak 16.
(Podjela predmeta nabave na lotove)

- (1) Ugovorno tijelo može podijeliti predmet nabave na lotove na temelju objektivnih kriterija, npr. po vrsti, značajkama, namjeni, mjestu ili vremenu ispunjenja. U tom slučaju predmet određuje primjenom pravila grupiranja iz Jedinstvenog rječnika javne nabave (u daljnjem tekstu: JRJN), kod i veličinu pojedinog lota, uzimajući u obzir mogućnost udjela malih i srednjih gospodarskih subjekata u postupku javne nabave.
- (2) Ako ugovorno tijelo u postupku javne nabave iz DIJELA DRUGOG ovog zakona nije podijelilo predmet nabave na lotove, u obavijesti o nabavi navodi osnovne razloge za takvu odluku.
- (3) Ugovorno tijelo u tenderskoj dokumentaciji određuje može li se ponuda dostaviti za jedan, nekoliko ili za sve lotove uz navođenje obrazloženja.

Članak 17.
(Uvjeti za početak postupka javne nabave)

- (1) Ugovorno tijelo započinje postupak javne nabave ako je nabava predviđena u planu nabava.
- (2) Plan nabava sadrži sljedeće podatke:
 - a) naziv predmeta javne nabave;
 - b) brojčanu oznaku i naziv predmeta nabave iz JRJN;
 - c) vrstu postupka;
 - d) dijeli li se predmet na lotove;
 - e) vrstu ugovora;
 - f) hoće li biti zaključen ugovor o javnoj nabavi ili okvirni sporazum;
 - g) razdoblje trajanja ugovora o javnoj nabavi ili okvirnog sporazuma;
 - h) procijenjenu vrijednost nabave;
 - i) okvirni datum pokretanja postupka nabave;
 - j) izvor financiranja;
 - k) podatak za koju se godinu plan donosi;
 - l) dodatne napomene.
- (3) Iznimno od stavka (1) ovoga članka, za nabave koje nisu predviđene u planu nabava ugovorno tijelo donosi posebnu odluku o pokretanju postupka javne nabave, kojom mijenja plan javnih nabava.
- (4) Posebna odluka o pokretanju postupka javne nabave iz stavka (3) ovoga članka sadrži podatke iz stavka (2) ovoga članka.
- (5) Ugovorno tijelo objavljuje plan nabava na portalu javnih nabava, i to najkasnije u roku od 30 dana od dana usvajanja proračuna odnosno financijskog plana ili drugog dokumenta kojim se odobravaju sredstva za nabave, u obliku i na način kako je određeno u sustavu "e-Nabave".
- (6) U slučaju neusvajanja proračuna odnosno financijskog plana ili drugog dokumenta kojim se odobravaju sredstva za nabave, ugovorno tijelo objavljuje privremeni plan javnih nabava za razdoblje privremenog financiranja.
- (7) Ugovorno tijelo objavljuje sve izmjene i dopune plana javnih nabava na portalu javnih nabava.
- (8) Ako postoje opravdani razlozi, posebice u vezi s predmetom nabave iz ugovora, trajanje ugovora može biti dulje od jedne godine.

Članak 18.
(Odluka o pokretanju postupka javne nabave)

- (1) Ugovorno tijelo pokreće postupak javne nabave donošenjem odluke ili rješenja u pisanom obliku koje obvezno sadrži:
 - a) zakonsku osnovu za provedbu postupka javne nabave;
 - b) predmet javne nabave;
 - c) procijenjenu vrijednost javne nabave;
 - d) podatke o izvoru – načinu financiranja;
 - e) vrstu postupka javne nabave.
- (2) U slučaju izuzeća od primjene iz članka 10. ovoga Zakona ili dodjele ugovora o nabavi usluga iz Aneksa II ~~Do B~~, ugovorno tijelo dužno je donijeti odluku koja, uz zakonsku osnovu za izuzeće od primjene ovoga Zakona, sadrži osnovne elemente iz stavka (1) toč. b), c) i d) ovoga članka.
- (3) U postupku izravnog sporazuma, ugovorno tijelo ne donosi odluku ili rješenje o pokretanju postupka u pisanom obliku.

Odjeljak B. Postupci nabave

Članak 19.
(Postupci javne nabave)

- (1) Ugovorno tijelo iz članka 4. ovoga Zakona primjenjuje otvoreni ili ograničeni postupak za dodjelu ugovora o javnoj nabavi kao temeljne i redovite postupke. Pregovarački postupak s objavom obavijesti ili bez objave obavijesti, kao i natjecateljski dijalog, mogu se primijeniti kao iznimka samo ako su za to ispunjeni uvjeti utvrđeni ovim Zakonom.
- (2) Sektorsko ugovorno tijelo iz članka 5. ovoga Zakona primjenjuje otvoreni ili ograničeni ili pregovarački postupak s objavom obavijesti na ravnopravnoj osnovi. Pregovarački postupak bez objave obavijesti, kao i natjecateljski dijalog mogu se primijeniti kao iznimka samo ako su za to ispunjeni uvjeti utvrđeni ovim Zakonom.
- (3) Ugovorno tijelo može dodijeliti ugovor nakon provođenja natječaja za izradu idejnog rješenja za poslove prostornog planiranja, arhitekture, građenja, obrade podataka, izrade plana ili dizajna.

Članak 20.
(Uvjeti za primjenu pregovaračkog postupka s objavom obavijesti)

- (1) Ugovor o javnoj nabavi roba, usluga ili radova može se dodijeliti u pregovaračkom postupku s objavom obavijesti:
 - a) ako u otvorenom ili ograničenom postupku ili u postupku natjecateljskog dijaloga dobije sve ponude koje ne ispunjavaju uvjete kvalifikacije, a osnovni uvjeti za dodjelu ugovora nisu se bitno promijenili, ugovorno tijelo nije obvezno ponovno objaviti obavijest o nabavi, pod uvjetom da pozove sve ponuditelje odnosno kandidate da otklone nedostatke u svojim ponudama te svoje ponude učine prihvatljivim;
 - b) u iznimnim slučajevima, kada zbog prirode roba, usluga ili radova ili zbog rizika povezanih s izvršavanjem predmeta nabave nije moguće prethodno odrediti ukupnu cijenu.

(2) Ugovor o javnoj nabavi usluga može se zaključiti u pregovaračkom postupku s objavom obavijesti ako su predmet nabave intelektualne usluge, kao što je usluga projektiranja, i usluge iz Aneksa II. Dijela A. kategorije 6 ovoga Zakona čiji se opis predmeta nabave ne može odrediti s dovoljnom preciznošću, pa ugovor nije moguće zaključiti izborom najpovoljnije ponude u otvorenom ili ograničenom postupku nabave.

(3) Ugovor o javnoj nabavi radova može se zaključiti u pregovaračkom postupku s objavom obavijesti ako su predmetom nabave radovi koji se izvode isključivo u istraživačke, testne ili razvojne svrhe, a ne s ciljem stjecanja dobiti ili povrata troškova istraživanja i razvoja.

Članak 21.

(Uvjeti za primjenu pregovaračkog postupka bez objave obavijesti)

Ugovorno tijelo iznimno može dodjeljivati ugovor o nabavi putem pregovaračkog postupka bez objave obavijesti o nabavi u sljedećim slučajevima:

- a) kada nije dostavljena nijedna ponuda ili nijedna prihvatljiva ponuda u otvorenom ili ograničenom postupku i kada uvjeti ugovora nisu bitno promijenjeni u odnosu na uvjete iz prethodnog postupka;
- b) kada nije dostavljen nijedan zahtjev za sudjelovanje u ograničenom postupku ili nijedan kvalificirani kandidat nije zatražio sudjelovanje u ograničenom postupku i kada uvjeti ugovora nisu bitno promijenjeni u odnosu na uvjete iz prethodnog postupka;
- c) kada se, zbog suštinskih, dokazivih tehničkih ili umjetničkih razloga ili iz razloga koji se odnose na zaštitu ekskluzivnih prava, ugovor može dodijeliti samo određenom dobavljaču;
- d) kada se iznimno, zbog dokazivih razloga krajnje hitnosti prouzrokovane događajima nepredvidivim za ugovorno tijelo, ne mogu ispoštovati ovim Zakonom utvrđeni minimalni rokovi za otvoreni, ograničeni ili pregovarački postupak s objavom obavijesti. Okolnosti kojima se opravdava iznimna hitnost postupka ni u kojem se slučaju ne smiju dovesti u vezu s ugovornim tijelom.

Članak 22.

(Posebni uvjeti za primjenu pregovaračkog postupka bez objave obavijesti za nabavu roba)

Ugovor o javnoj nabavi roba može se zaključiti u pregovaračkom postupku bez objave obavijesti u sljedećim slučajevima:

- a) kada je roba koja se nabavlja proizvedena isključivo za svrhe: istraživanja, eksperimenata, proučavanja ili razvoja; ova odredba ne odnosi se na serijsku proizvodnju s ciljem ostvarivanja zarade ili nadoknade troškova istraživanja i razvoja;
- b) za dodatne isporuke od dobavljača iz temeljnog ugovora koje su namijenjene ili za djelomičnu zamjenu redovnih isporuka ili ugradnje ili za proširenje postojećih isporuka ili ugradnje, ako bi promjena dobavljača obvezala ugovorno tijelo da nabavi robu koja ima drukčije tehničke osobine, što bi rezultiralo neskladom i nesrazmjerom i dovelo do značajnih tehničkih poteškoća u funkcioniranju i održavanju, pod uvjetom da vrijeme trajanja temeljnog ugovora, kao i ugovora koji se ponavljaju, ne smije biti dulje od jedne godine i ne može premašiti 10% od vrijednosti temeljnog ugovora;
- c) za robe koje se prodaju i kupuju na burzovnom tržištu;

- d) za robe pod iznimno povoljnim uvjetima kada se nabavljaju ili od gospodarskog subjekta koji je u postupku likvidacije svojih poslovnih aktivnosti ili od stečajnog vjerovnika ili stečajnog upravitelja u postupku stečaja, ili od vjerovnika na temelju poslovnog aranžmana ili u sličnim postupcima.

Članak 23.

(Posebni uvjeti za primjenu pregovaračkog postupka bez objave obavijesti za nabavu usluga)

Ugovor o javnoj nabavi usluga može se zaključiti u pregovaračkom postupku bez objave obavijesti u sljedećim slučajevima:

a) u slučaju ugovora o javnoj nabavi usluga kada postupak dodjele ugovora slijedi nakon postupka natječaja za izradu idejnog rješenja, provedenog sukladno odredbama čl. 33. i 34. ovoga Zakona, a ugovor se dodjeljuje pobjedniku odnosno jednom od pobjednika natječaja, a u slučaju više pobjednika, svi pobjednici natječaja pozivaju se na sudjelovanje u pregovorima;

b) u slučaju ugovora o javnoj nabavi usluga za dodatne usluge koje nisu uključene u prvotno razmatrani projekt ili u prvotno zaključeni ugovor, ali koji uslijed nepredviđenih okolnosti postanu nužne za obavljanje ili izvođenje u njima opisanih usluga, i kada se takve dodatne usluge ne mogu, tehnički ili ekonomski, odvojiti od temeljnog ugovora bez većih nepogodnosti za ugovorno tijelo. Takav ugovor može se zaključiti s dobavljačem kojemu je dodijeljen temeljni ugovor, a ukupna vrijednost ugovora dodijeljenih za dodatne usluge ne može premašiti 30% od vrijednosti temeljnog ugovora;

c) za nove usluge koje su ponavljanje sličnih usluga povjerenih dobavljaču kojemu je ugovorno tijelo dodijelilo raniji ugovor, uz uvjet da su takve usluge sukladne osnovnom projektu za koji je bio dodijeljen temeljni ugovor, nakon provođenja otvorenog ili ograničenog postupka. Ugovorno tijelo dužno je ukazati na mogućnost provedbe ovoga postupka pri provedbi otvorenog ili ograničenog postupka za osnovni projekt, a ukupne procijenjene troškove kasnijih usluga ugovorno tijelo uzima u razmatranje prilikom procjenjivanja vrijednosti javne nabave. Ovaj postupak može se primjeniti samo u razdoblju od tri godine od dana zaključivanja temeljnog ugovora.

Članak 24.

(Posebni uvjeti za primjenu pregovaračkog postupka bez objave obavijesti za nabavu radova)

Ugovor o javnoj nabavi radova može se zaključiti u pregovaračkom postupku bez objave obavijesti u sljedećim slučajevima:

- a) u slučaju ugovora o javnoj nabavi radova za dodatne radove koji nisu uključeni u prvotno razmatrani projekt ili u prvotno zaključeni ugovor, ali koji, uslijed nepredviđenih okolnosti, postanu nužni za obavljanje ili izvođenje u njima opisanih radova i kada se takvi dodatni radovi ne mogu, tehnički ili ekonomski, odvojiti od temeljnog ugovora bez većih nepogodnosti za ugovorno tijelo. Takav ugovor može se zaključiti s dobavljačem kojemu je dodijeljen temeljni ugovor, a ukupna vrijednost ugovora dodijeljenih za dodatne radove ne može premašiti 20% od vrijednosti temeljnog ugovora;
- b) za nove radove koji su ponavljanje sličnih radova povjerenih dobavljaču kojemu je ugovorno tijelo dodijelilo raniji ugovor, uz uvjet da su takvi radovi sukladni s osnovnim

projektom za koji je bio dodijeljen temeljni ugovor nakon provođenja otvorenog ili ograničenog postupka. Ugovorno tijelo dužno je ukazati na mogućnost provedbe ovog postupka pri provedbi otvorenog ili ograničenog postupka za temeljni ugovor, a ukupne procijenjene troškove novih radova ugovorno tijelo uzima u razmatranje prilikom procjenjivanja vrijednosti javne nabave. Ovaj postupak može se primijeniti samo u razdoblju od tri godine od dana zaključivanja temeljnog ugovora.

Odjeljak C. Vrste postupaka

Članak 25. (Otvoreni postupak)

U provedbi otvorenog postupka ugovorno tijelo dužno je:

- a) pripremiti tendersku dokumentaciju;
- b) objaviti obavijest o javnoj nabavi;
- c) staviti na raspolaganje gospodarskim subjektima tendersku dokumentaciju;
- d) provesti javno otvaranje pravovremeno primljenih ponuda;
- e) provjeriti kvalifikacije ponuditelja prema uvjetima sudjelovanja u tenderskoj dokumentaciji i ocijeniti ponude prema kriterijima za dodjelu ugovora;
- f) obavijestiti ponuditelje o rezultatu postupka javne nabave;
- g) ponuditi ugovor najuspješnijem ponuditelju;
- h) objaviti obavijest i dostaviti izvješće Agenciji sukladno članku 75. ovoga Zakona.

Članak 26. (Ograničeni postupak)

- (1) U provedbi ograničenog postupka ugovorno tijelo dužno je pripremiti tendersku dokumentaciju. Tenderska dokumentacija priprema se i dostavlja u dva dijela, i to:
 - a) u fazi pretkvalifikacije i
 - b) u fazi poziva za dostavu ponuda, koja obvezno sadrži i kriterije za dodjelu ugovora.
- (2) Ograničeni postupak provodi se na sljedeći način:
 - a) objavljuje se obavijest o nabavi, kojom ugovorno tijelo poziva sve zainteresirane kandidate da zatraže dokumentaciju za fazu pretkvalifikacije;
 - b) kandidatima se ~~ustupi ili~~ učini dostupnom dokumentacija za fazu pretkvalifikacije na portalu javnih nabava;
 - c) obavlja se provjera kvalifikacija kandidata;
 - d) obavještavaju se kandidati koji se nisu kvalificirali;
 - e) istodobno se dostavlja tenderska dokumentacija s pozivom za dostavu ponuda svim kvalificiranim kandidatima;
 - f) provodi se javno otvaranje pravovremeno primljenih ponuda;
 - g) ocjenjuju se ponude prema kriterijima za dodjelu ugovora utvrđenim u tenderskoj dokumentaciji;
 - h) obavještavaju se ponuditelji o rezultatu postupka javne nabave;
 - i) ponudi se ugovor najuspješnijem ponuditelju;
 - j) objavljuje se obavijest i dostavlja izvješće Agenciji sukladno članku 75. ovoga Zakona.

Članak 27. (Pregovarački postupak s objavom obavijesti o nabavi)

U provedbi pregovaračkog postupka s objavom obavijesti o nabavi ugovorno tijelo dužno je:

- a) objaviti obavijest o nabavi;
- b) kandidatima učiniti pretkvalifikacijsku dokumentaciju dostupnom na portalu javnih nabava;
- c) obaviti provjeru kvalifikacija kandidata i obavijestiti sudionike u postupku o rezultatima kvalifikacija;
- d) istodobno uputiti poziv izabranim kandidatima da sudjeluju u pregovorima o tehničkim, ekonomskim, pravnim i drugim aspektima ugovora;
- e) uputiti kvalificiranim ponuditeljima zahtjev za dostavu početne ponude;
- f) pregovarati sa svakim kandidatom/ponuditeljem posebno. Svim kandidatima/ponuditeljima postaviti iste zahtjeve i dati im iste informacije. Ugovorno tijelo dužno je voditi zapisnike o postupku pregovora sa svakim ponuditeljem, a koji će potpisati obje stranke nakon okončanja pregovora. Nijedna informacija koja se dobije od kandidata/ponuditelja niti informacije o rješenjima koja su predložili kandidati/ponuditelji ne mogu se otkriti trećim osobama bez prethodne suglasnosti tog kandidata/ponuditelja;
- g) na temelju rezultata obavljenih pregovora, učiniti dostupnom tendersku dokumentaciju na portalu javnih nabava za konačnu ponudu i pozivati ponuditelje da podnesu svoje konačne ponude;
- h) provesti javno otvaranje pravovremeno primljenih ponuda;
- i) provesti izbor najuspješnijeg ponuditelja sukladno kriterijima za dodjelu ugovora utvrđenim u tenderskoj dokumentaciji;
- j) objaviti obavijest i dostaviti izvješće Agenciji sukladno članku 75. ovoga Zakona.

Članak 28.

(Pregovarački postupak bez objave obavijesti o nabavi)

- (1) Ako je na temelju uvjeta za izbor pregovaračkog postupka bez objave obavijesti o nabavi propisanim u čl. 21. – 24. ovoga Zakona moguće, postupak se vodi s jednim ponuditeljem uz poštivanje načela ovoga Zakona, izuzev u slučajevima iz članka 21. stavka (1) toč. a) i b) ovoga Zakona kada se postupak može voditi s više ponuditelja.
- (2) U pregovaračkom postupku bez objave obavijesti o nabavi moraju se unaprijed utvrditi uvjeti za kvalifikaciju. Nakon provjere kvalificiranosti kandidata, u daljnjem tijeku postupka mogu sudjelovati samo kvalificirani kandidati. O rezultatu kvalificiranosti kandidata sastavlja se zapisnik, u koji se unose sve bitne činjenice, a on se dostavlja onim kandidatima koji se nisu kvalificirali.
- (3) Za slučajeve iz članka 21. stavka (1) točke d) i članka 22. stavka (1) točke d) ovoga Zakona ugovorno tijelo nije obvezno tražiti dokumentaciju koja se odnosi na provjeru osobne sposobnosti kandidata iz članka 45. stavka (1) toč. b), c) i d) ovoga Zakona.
- (4) U slučajevima iz članka 21. toč. a), b) i c), ugovorno tijelo objavljuje na portalu javnih nabava informacije o pregovaračkom postupku koji namjerava provoditi bez objave

obavijesti o nabavi, tako što će tendersku dokumentaciju učiniti dostupnom svim zainteresiranim kandidatima.

- (5) U slučajevima iz članka 21. točke d), ugovorno tijelo može objaviti na portalu javnih nabava informacije o pregovaračkom postupku koji namjerava provoditi bez objave obavijesti o nabavi, tako što će tendersku dokumentaciju učiniti dostupnom svim zainteresiranim kandidatima.
- (6) Kvalificirani kandidati pozivaju se da dostave početne ponude. Dostavljanje početnih ponuda je osnova za pregovore. Ugovorno tijelo dužno je voditi zapisnike o postupku pregovora sa svakim ponuditeljem, a koji će potpisati obje stranke nakon okončanja pregovora. Konačnu ponudu mogu dostaviti samo jedan ili više pozvanih ponuditelja. Ugovorno tijelo odabire ponude prema kriterijima za dodjelu ugovora utvrđenim u tenderskoj dokumentaciji.
- (7) U slučaju da je pozvano dva ili više ponuditelja da dostave konačne ponude, ugovorno tijelo dužno je provesti javno otvaranje konačnih ponuda.
- (8) Ugovorno tijelo može, nakon izbora ponude, objaviti dobrovoljnu *ex ante* obavijest o transparentnosti u kojoj obrazlaže ispunjenost uvjeta utvrđenih ovim Zakonom koji opravdavaju primjenu pregovaračkog postupka bez objave obavijesti i izražava svoju namjeru o zaključenju ugovora s najuspješnijim ponuditeljem. Ako objavi dobrovoljnu *ex ante* obavijest o transparentnosti, ugovorno tijelo ne može potpisati ugovor o javnoj nabavi u roku 15 dana od dana objave obavijesti.
- (9) Nakon okončanja postupka ugovorno tijelo dužno je:
- a) zaključiti ugovor s najuspješnijim ponuditeljem ili poništiti postupak javne nabave;
 - b) objaviti obavijest o rezultatu postupka;
 - c) dostaviti izvješće Agenciji sukladno članku 75. ovoga Zakona, a po zahtjevu Agencije i detaljno obrazloženje.

Članak 29. **(Natjecateljski dijalog)**

- (1) Ugovorno tijelo obvezno je u pozivu za dostavu ponuda putem natjecateljskog dijaloga i/ili u opisnoj dokumentaciji navesti svoje potrebe i zahtjeve u vezi s predmetnom nabavom.
- (2) Kandidatima koji su na temelju objave pravovremeno dostavili zahtjeve za sudjelovanje i koji su sukladno ovome Zakonu dokazali svoju sposobnost, dostavlja se poziv na sudjelovanje kao ponuditelju u postupku natjecateljskog dijaloga.
- (3) O ocjeni sposobnosti kandidata sastavlja se zapisnik, u koji se unose sve okolnosti bitne za ocjenu zahtjeva za sudjelovanje. Zapisnik mora biti sastavljen tako da kandidatu omogućuje uvid u onaj dio zapisnika koji se odnosi na njegov zahtjev za sudjelovanje.
- (4) Kandidatima koji neće biti pozvani na sudjelovanje u natjecateljskom dijalogu ugovorno tijelo obvezno je dostaviti odluku o nedopuštenosti sudjelovanja najkasnije sedam dana od dana donošenja. Odluka o nedopuštenosti sudjelovanja mora sadržavati razloge za nedopuštenost sudjelovanja.
- (5) Ugovorno tijelo obvezno je izabranim kandidatima istodobno poslati pisani poziv za sudjelovanje u natjecateljskom dijalogu. Pozivu se mora priložiti opisna dokumentacija i moguća dodatna dokumentacija, ili poziv treba sadržavati obavijest da se opisna dokumentacija stavlja na raspolaganje elektroničkim putem.
- (6) Poziv za sudjelovanje u natjecateljskom dijalogu mora sadržavati podatke o:

a) objavi na temelju koje se upućuje poziv za sudjelovanje u dostavi ponuda odnosno u natjecateljskom dijalogu;

b) dodatnim dokumentima koje treba predati;

c) rangiranju ili redoslijedu značaja kriterija za dodjelu ugovora – od najvažnijeg prema manje važnom, ako nisu sadržani u objavi;

d) datumu i mjestu početka faze dijaloga, te o jeziku ili jezicima koji se koriste.

(7) Ugovorno tijelo vodi dijalog s kandidatima s ciljem pronalaženja jednog ili više rješenja koja udovoljavaju potrebama i zahtjevima ugovornog tijela. U dijalogu s kandidatima ugovorno tijelo može raspraviti sve aspekte ugovora o javnoj nabavi.

(8) Ugovorno tijelo ne smije dostavljati podatke na diskriminirajući način kojim bi se u postupku dijaloga moglo pogodovati određenim kandidatima.

(9) Tijekom dijaloga ugovorno tijelo raspravlja sa svakim kandidatom samo o njegovom rješenju ili rješenjima koja je dostavio. O rješenju ili rješenjima drugih kandidata smije se raspravljati samo ako je ispunjen uvjet iz stavka (10) ovoga članka.

(10) Ugovorno tijelo smije, samo uz suglasnost kandidata, njegova rješenja ili dijelove rješenja ili povjerljive informacije prosljediti drugim kandidatima.

(11) Ako ugovorno tijelo koristi mogućnost odvijanja postupka natjecateljskog dijaloga u više faza koje slijede jedna za drugom, tada se broj rješenja o kojima se raspravlja u pojedinoj fazi može smanjiti na temelju kriterija za dodjelu ugovora, a koji su navedeni u objavi ili u opisnoj dokumentaciji. Ugovorno tijelo predviđet će tu mogućnost u objavi ili u opisnoj dokumentaciji. Ugovorno tijelo obvezno je odluku kojom se ne uvažava neko rješenje u fazi dijaloga, uz navođenje razloga, dostaviti kandidatu preporučenom poštom ili elektroničkim putem, uz obvezu da je takav način dostave dokaziv, najkasnije u roku sedam dana od dana završetka navedene faze.

(12) Ugovorno tijelo može nastaviti dijalog sve dok ne pronađe rješenje ili rješenja najprimjerenija za ispunjavanje njegovih potreba i zahtjeva. Na kraju faze dijaloga mora postojati još toliko rješenja da je osigurano tržišno natjecanje.

(13) Odluku o zaključenju faze dijaloga, uz navođenje temeljnih odrednica odabranog rješenja ili odabranih rješenja, ugovorno tijelo obvezno je bez odgode dostaviti svim kandidatima u dijalogu preporučenom poštom ili elektroničkim putem, uz obvezu da je takav način dostave dokaziv.

(14) Nakon završetka dijaloga pozivom na predaju konačne ponude, ugovorno tijelo obvezno je pozvati preostalog kandidata ili kandidate da na osnovi temeljnih odrednica odabranog rješenja ili odabranih rješenja u fazi dijaloga dostave svoju konačnu ponudu. U tom pozivu ugovorno tijelo obvezno je navesti krajnji rok za primanje ponuda, adresu na koju se ponude moraju poslati i jezik ili jezike na kojima ponude moraju biti sastavljene.

(15) Ponuda mora sadržavati sve potrebne elemente sukladno potrebama i zahtjevima predmeta nabave ugovornog tijela.

(16) Na zahtjev ugovornog tijela ponuditelj može svoju ponudu objasniti, precizirati i nadopuniti ako se time ne mijenjaju osnovni elementi ponude, ali ne na način koji bi mogao biti suprotan načelima tržišnog natjecanja ili koji bi mogao imati diskriminirajući učinak.

(17) Ugovorno tijelo obvezno je prema kriterijima za dodjelu ugovora, koji su određeni u pozivu za sudjelovanje ili opisnoj dokumentaciji i koji su tijekom poziva za sudjelovanje u natjecateljskom dijalogu nadopunjeni ili prilagođeni, odabrati ekonomski najpovoljniju ponudu.

Članak 30.

(Uvjeti za primjenu natjecateljskog dijaloga)

- (1) Izbor natjecateljskog dijaloga dopušten je ako je riječ o naročito složenom predmetu nabave i ako nije moguće zaključiti ugovor putem otvorenog ili ograničenog postupka javne nabave.
- (2) Predmet nabave se, u smislu odredbe stavka (1) ovoga članka, smatra naročito složenim ako ugovorno tijelo objektivno nije u mogućnosti navesti.
 - a) tehničke specifikacije (tehničke opise predmeta nabave) kojima može zadovoljiti svoje potrebe i zahtjeve i/ili
 - b) pravne i/ili financijske uvjete ugovora.
- (3) Prilikom zaključivanja ugovora na temelju natjecateljskog dijaloga, odluka o izboru donosi se isključivo prema kriteriju ekonomski najpovoljnije ponude.

Članak 31.

(Sudionici u natjecateljskom dijalogu)

- (1) Ugovorno tijelo mora navesti u objavi broj kandidata kojima će se dostaviti poziv za sudjelovanje u natjecateljskom dijalogu, a određuje se sukladno predmetu nabave i ne smije biti manji od tri. Pravila moraju biti objektivna i nediskriminirajuća i moraju se objaviti.
- (2) Ako ugovorno tijelo utvrdi da je broj sposobnih kandidata veći od objavljenog broja kandidata kojima će biti upućen poziv za sudjelovanje u natjecateljskom dijalogu, može ih sve pozvati ili između sposobnih kandidata odabrati najbolje kandidate u skladu s brojem i pravilima navedenima u objavi. Razlozi za izbor navode se u zapisniku.
- (3) Ugovorno tijelo može nastaviti postupak pozivanjem jednog ili više sposobnih kandidata ako utvrdi da je broj sposobnih kandidata manji od objavljenog broja kandidata kojima će biti upućen poziv za sudjelovanje u natjecateljskom dijalogu, a ako nema niti jednog sposobnog kandidata, ugovorno tijelo mora poništiti postupak.

Članak 32.

(Okvirni sporazum)

- (1) Okvirni sporazum može se zaključiti nakon provođenja otvorenog, ograničenog, pregovaračkog postupka s objavom obavijesti i konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda. Iznimno, okvirni sporazum može se zaključiti i nakon pregovaračkog postupka bez objave obavijesti nakon poništenja otvorenog ili ograničenog postupka zbog toga što nije zaprimljena nijedna ili nijedna prihvatljiva ponuda. Jedan ili više ponuditelja s kojima će biti zaključen okvirni sporazum biraju se sukladno kriterijima za dodjelu utvrđenim u članku 64. ovoga Zakona.
- (2) Nakon što se zaključi okvirni sporazum, njegove odredbe ne mogu se mijenjati.

- (3) Trajanje okvirnog sporazuma ne može biti dulje od četiri godine, osim, ako postoje opravdani razlozi, posebice u vezi s predmetom nabave iz okvirnog sporazuma.
- (4) Okvirni sporazum zaključuje se s više ponuditelja za isti predmet nabave i broj ponuditelja s kojima se zaključuje okvirni sporazum ne može biti manji od tri, pod uvjetom da postoji dovoljan broj ponuditelja. Okvirni sporazum može se zaključiti i s dva ponuditelja u slučaju ponavljanja postupka zbog nedovoljnog broja primljenih ponuda.
- (5) Ugovori koji se zaključuju s ponuditeljima s kojima je zaključen okvirni sporazum mogu se dodijeliti:
 - a) primjenom uvjeta utvrđenih u okvirnom sporazumu bez ponovnog zahtjeva za dostavu ponude, pri čemu se ugovor dodjeljuje najpovoljnijem ponuditelju, osim u slučaju kada najpovoljniji ponuditelj nije u mogućnosti isporučiti robu ili usluge ili izvesti radove, ugovor se može dodijeliti sljedećem najpovoljnijem ponuditelju s kojim je zaključen okvirni sporazum ili
 - b) ako nisu utvrđeni svi uvjeti u okvirnom sporazumu i kada se ponuditelji pozivaju da ponovno dostave ponude na temelju istih ili preciznije definiranih uvjeta unutar uvjeta iz okvirnog sporazuma, postupak se provodi sukladno sljedećem:
 - 1) za svaki se ugovor ugovorno tijelo u pisanom obliku obraća svim ponuditeljima s kojim ima zaključen okvirni sporazum,
 - 2) ugovorno tijelo određuje rok za podnošenje ponuda, uzimajući u obzir složenost predmeta nabave i vrijeme potrebno za dostavu ponuda,
 - 3) ponude se podnose u pisanom obliku, a njihov sadržaj ostaje tajan sve do isteka roka predviđenog za dostavu ponuda,
 - 4) ugovorno tijelo javno otvara ponude i dostavlja zapisnik s otvaranja ponuda svim ponuditeljima koji su dostavili ponude,
 - 5) ugovorno tijelo dostavlja odluku o izboru najpovoljnijeg ponuditelja ili poništenju postupka javne nabave svim ponuditeljima koji su dostavili ponude;
 - 6) ugovorno tijelo dodjeljuje ugovor ponuditelju koji je dostavio najpovoljniju ponudu sukladno uvjetima iz okvirnog sporazuma, odnosno sukladno precizno utvrđenim uvjetima unutar uvjeta iz okvirnog sporazuma.

(6) Ugovorno tijelo može predvidjeti zaključivanje okvirnog sporazuma u postupku konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda.

Odjeljak D. Natječaj za izradu idejnog rješenja

Članak 33.

(Provedba natječaja za izradu idejnog rješenja)

- (1) Natječaj za izradu idejnog rješenja (u daljnjem tekstu: natječaj) provodi se kako bi ugovorno tijelo izabralo sudionika ili sudionike koji su ponudili najbolje rješenje odnosno idejno rješenje s ciljem:
 - a) dodjele ugovora o javnoj nabavi usluga pobjedniku natječaja ili jednom od pobjednika natječaja za izradu idejnog rješenja ili
 - b) dodjele nagrade pobjedniku ili pobjednicima natječaja za izradu idejnog rješenja.

- (2) U slučaju iz stavka (1) točke a) ovoga članka, ugovorno tijelo nakon uspješne provedbe natječaja provodi pregovarački postupak bez objave obavijesti, sukladno članku 23. stavku (1) točki a) ovoga Zakona, tako što poziva pobjednika ili sve pobjednike natječaja na pregovore o uvjetima ugovora.
- (3) Ugovorno tijelo u odluci o pokretanju postupka i u obavijesti o nabavi utvrđuje cilj natječaja za izradu idejnog rješenja.
- (4) Natječaj se provodi na temelju natječajne dokumentacije koja obvezno sadrži podatke o:
 - a) predmetu natječaja/opisu projekta;
 - b) kriterijima za ocjenjivanje prema redoslijedu njihovog značaja;
 - c) rokovima;
 - d) broju pobjednika natječaja (jedan ili više);
 - e) pravu primjene i korištenja natječajnih radova;
 - f) novčanim nagradama, ako se dodjeljuju;
 - g) vraćanju dokumentacije;
 - h) načinu rada natječajnog povjerenstva.
- (5) Na natječaj za izradu idejnog rješenja mogu se prijaviti sve zainteresirane i pravne i fizičke osobe u smislu članka 2. stavka (1) točke c) ovoga Zakona, kao i fizičke osobe koje nisu registrirane kao gospodarski subjekti.
- (6) Ugovorno tijelo može se odlučiti za provedbu pretkvalifikacijskog izbora kandidata, koje će pozvati da dostave svoja idejna rješenja. U tom slučaju, ugovorno tijelo određuje nediskriminatorne kvalifikacijske uvjete kojima se osigurava stvarna konkurencija, te ih navodi u tenderskoj dokumentaciji.

Članak 34. **(Natječajno povjerenstvo)**

- (1) Natječajno povjerenstvo provodi postupak i donosi odluku o izboru jednog ili više najpovoljnijih rješenja sukladno odgovarajućoj ovlasti koju je ugovorno tijelo dužno pravovremeno osigurati.
- (2) Ugovorno tijelo imenuje članove natječajnog povjerenstva. U njegov sastav ulaze isključivo fizičke osobe priznate stručne reputacije. U sastav povjerenstva za natječaj ne mogu se birati članovi čiji privatni interes utječe ili može utjecati na nepristranost njihova rada u povjerenstvu. Ako se od sudionika u natječaju zahtijeva određena profesionalna kvalifikacija, onda većina članova natječajnog povjerenstva mora imati istu ili jednako vrijednu kvalifikaciju.
- (3) Sadržaj prispjelih natječajnih radova ne smije se otvarati prije isteka roka za njihovu dostavu, uz obvezno osiguranje anonimnosti, i to sve do donošenja odluke.
- (4) Natječajno povjerenstvo potpuno je neovisno pri izboru jednog ili više pobjednika između natječajnih radova, koji se predaju anonimno. Natječajno povjerenstvo može saznati imena sudionika u natječaju isključivo nakon donošenja odluke o izboru.
- (5) Pravovremeno prispjeli radovi ocjenjuju se i rangiraju sukladno kriterijima za ocjenjivanje utvrđenim u natječajnoj dokumentaciji. Ti kriteriji ne moraju obvezno podrazumijevati najnižu cijenu ili ekonomski najpovoljnije ponuđeno rješenje.
- (6) Natječajno povjerenstvo obvezno je voditi zapisnike o radu na svojim sastancima, koje potpisuju svi nazočni članovi i koji su sastavni dio njegovog konačnog izvješća o postupku.

- (7) Natječajno povjerenstvo donosi odluku o izboru jednog ili više najpovoljnijih rješenja u izvješću o postupku, koje također potpisuju svi njegovi članovi i koju povjerenstvo po okončanju postupka dostavlja ugovornom tijelu na daljnje postupanje.

Odjeljak E. Obavijest o nabavi i rokovi u postupku javne nabave

Članak 35. (Obavijest o nabavi)

- (1) Ugovorno tijelo objavljuje obavijest o nabavi za otvoreni postupak, ograničeni postupak, pregovarački postupak s objavom obavijesti, natječaj za izradu idejnog rješenja, natjecateljski dijalog i konkurentski zahtjev za dostavu ponuda.
- (2) Obavijest o nabavi svim zainteresiranim gospodarskim subjektima treba pružiti dovoljno informacija koje će im omogućiti da ocijene imaju li interes za sudjelovanje u postupku javne nabave i dostave zahtjev za sudjelovanje odnosno ponudu.
- (3) Obavijest o nabavi sadrži kraće informacije sukladne bitnim elementima iz tenderske dokumentacije.
- (4) Sažetak koji se objavljuje na engleskom jeziku sadrži samo minimum podataka iz obavijesti o nabavi iz stavka (3) ovoga članka.

Članak 36. (Objava obavijesti)

- (1) Sve obavijesti o nabavi, o dodjeli ugovora, o poništenju postupka javne nabave, dobrovoljna *ex ante* obavijest o transparentnosti i prethodna informacijska obavijest, kao i sažetak obavijesti o nabavi na engleskom jeziku, ugovorno tijelo objavljuje na portalu javnih nabava. Sažetak svih obavijesti objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".
- (2) Obavijesti iz stavka (1) ovoga članka pripremaju se i šalju na objavu elektronički, u obliku, na način i u rokovima utvrđenim podzakonskim aktom, koji donosi Agencija.
- (3) Obavijesti iz stavka (1) ovoga članka ugovorno tijelo može dodatno objaviti i u drugim publikacijama ili na drugoj internetskoj stranici, pod uvjetom da te obavijesti ne smiju biti objavljene prije dana njihove objave na portalu javnih nabava. Takve dodatno objavljene obavijesti ne smiju sadržavati druge informacije, osim onih objavljenih na portalu javnih nabava.
- (4) U slučaju postupka javne nabave čija je vrijednost određena u članku 14. stavku (5) ovoga Zakona, sažetak obavijesti o nabavi na engleskom jeziku obvezno se objavljuje na portalu javnih nabava.
- (5) Ugovorno tijelo može koristiti dodatnu objavu iz stavka (4) ovoga članka i u slučaju kada je vrijednost javne nabave manja od iznosa iz članka 14. stavak (5) ovoga Zakona.
- (6) JP NIO Službeni list BiH obvezan je najmanje 15 % prihoda koje ostvari od naknada za objavu obavijesti iz stavka (1) tijekom godine uložiti u istraživanje i razvoj te unaprjeđenje sustava javnih nabava. Vijeće ministara BiH donosi podzakonski akt kojim se preciznije propisuje financiranje i način izvođenja istraživanja, razvoja i unaprjeđenja sustava javnih nabava na prijedlog Agencije.

Članak 37. (Prethodna informacijska obavijest)

- a) (1) Ugovorno tijelo može u prethodnoj informacijskoj obavijesti objaviti:

- a) pri nabavi roba - ukupnu procijenjenu vrijednost ugovora ili okvirnih sporazuma po grupama proizvoda koje ugovorno tijelo namjerava dodijeliti u sljedećih 12 mjeseci. Ugovorno tijelo utvrđuje grupe proizvoda sukladno oznakama iz Jedinstvenog rječnika javne nabave;
- b) pri nabavi usluga – ukupnu procijenjenu vrijednost ugovora ili okvirnih sporazuma u svakoj od kategorija iz Aneksa II. Dio A koje ugovorno tijelo namjerava dodijeliti u sljedećih 12 mjeseci;
- c) pri nabavi radova - bitna obilježja ugovora ili okvirnih sporazuma koje ugovorno tijelo namjerava dodijeliti.

(2) Obavijest iz stavka (1) toč. a) i b) ovoga članka objavljuje se na početku kalendarske godine.

(3) Obavijest navedena u stavku (1) točki c) ovoga članka objavljuje se odmah nakon donošenja odluke kojom se odobravaju planirani ugovori o radovima ili okvirni sporazumi koje ugovorno tijelo namjerava dodijeliti.

Članak 38.

(Korištenje Jedinstvenog rječnika javne nabave – JRJN)

- (1) Ugovorno tijelo obvezno je u obavijesti o nabavi i tenderskoj dokumentaciji, u dijelu opisa predmeta nabave, pozvati se na oznake i nazive iz Jedinstvenog rječnika javne nabave (u daljnjem tekstu: JRJN).
- (2) Vijeće ministara BiH posebnom odlukom propisuje JRJN i uvjete njegove primjene, na prijedlog Agencije.

Odjeljak F. Rokovi

Članak 39.

(Način određivanja rokova)

- (1) Ugovorno tijelo dužno je odrediti rokove za primanje zahtjeva za sudjelovanje i ponuda, uzimajući u obzir složenost predmeta nabave i vrijeme potrebno za pripremu zahtjeva za sudjelovanje i ponuda, koji ne mogu biti kraći od rokova utvrđenih ovim Zakonom.
- (2) Rok za primanje ponuda u otvorenom postupku odnosno zahtjeva za sudjelovanje u ograničenom postupku, pregovaračkom postupku s objavom obavijesti i natjecateljskom dijalogu računa se od dana slanja na objavu obavijesti o nabavi na portalu javnih nabava. Rok za primanje ponuda u ograničenom i pregovaračkom postupku s i bez objave obavijesti računa se od dana upućivanja poziva za dostavu ponuda kvalificiranim kandidatima.
- (3) ~~U slučaju ispravke ili izmjene obavijesti o nabavi, odnosno tenderske dokumentacije, rok za prijem ponuda, odnosno zahtjeva za sudjelovanje računa se od dana slanja na objavu ispravke na portal javnih nabava, odnosno upućivanja ispravke tenderske dokumentacije svim ponuditeljima koji su do tog datuma preuzeli tendersku dokumentaciju.~~

Članak 40.

(Redoviti rokovi za podnošenje zahtjeva za sudjelovanje i ponuda)

- (1) Ugovorno tijelo dužno je u otvorenom postupku za vrijednosni razred iz članka 14. st. (2) i (3) ovoga Zakona utvrditi minimalni rok za primanje ponuda od 45 dana od dana slanja na objavu obavijesti o nabavi na portalu javnih nabava.
- (2) U slučaju ograničenog postupka, pregovaračkog postupka s objavom obavijesti o nabavi i natjecateljskog dijaloga za vrijednosne razrede iz članka 14. st. (2) i (3) ovoga Zakona, ugovorno tijelo je dužno utvrditi:
 - a) minimalni rok za primanje zahtjeva za sudjelovanje ne kraći od 30 dana od dana slanja na objavu obavijesti na portalu javnih nabava i
 - b) u slučaju ograničenog postupka, minimalni rok za primanje ponuda ne kraći od 35 dana od dana upućivanja poziva kvalificiranim kandidatima za dostavu ponuda.
- (3) U otvorenom postupku nabave za vrijednosni razred iz članka 14. stavka (4) ovoga Zakona, rok za primanje ponuda ne može biti kraći od 20 dana od dana slanja na objavu obavijesti o nabavi na portalu javnih nabava.
- (4) U ograničenom postupku, pregovaračkom postupku s objavom obavijesti i natjecateljskom dijalogu za vrijednosni razred iz članka 14. stavak (4) ovoga Zakona, rok za primanje zahtjeva za sudjelovanje ne može biti kraći od 15 dana od dana slanja na objavu obavijesti o nabavi na portal javnih nabava, a rok za primanje ponuda u ograničenom postupku ne može biti kraći od 15 dana od dana upućivanja zahtjeva za dostavu ponuda.

Članak 41. **(Skraćeni rokovi za podnošenje ponuda)**

- (1) Ako je ugovorno tijelo objavilo prethodnu informacijsku obavijest, može utvrditi:
 - a) rok za primanje ponuda iz članka 40. stavka (1) i stavka (2) točke b) ovoga Zakona koji nije kraći od 25 dana od dana slanja na objavu obavijesti o nabavi na portalu javnih nabava u otvorenom postupku, odnosno upućivanja poziva kvalificiranim kandidatima za dostavu ponuda u ograničenom postupku i
 - b) rok za primanje ponuda iz članka 40. st. (3) i (4) ovoga Zakona koji nije kraći od 13 dana od dana slanja na objavu obavijesti o nabavi na portalu javnih nabava u otvorenom postupku, odnosno upućivanja poziva kvalificiranim kandidatima za dostavu ponuda u ograničenom postupku.
- (2) Ugovorno tijelo smije koristiti skraćene rokove iz stavka (1) ovoga članka pod uvjetom:
 - a) da su u prethodnoj informacijskoj obavijesti bile sadržane sve informacije koje trebaju biti sadržane u obavijesti o nabavi, ako su te informacije bile poznate u trenutku objave prethodne informacijske obavijesti i
 - b) da je prethodna informacijska obavijest poslana na objavu najkraće 52 dana, ali najdulje 12 mjeseci prije dana slanja obavijesti o nabavi portalu javnih nabava.

~~(3) Rokovi za prijem ponuda iz članka 40. stavak (1), stavak (2) točka b) i st. (3) i (4) ovog zakona mogu se skratiti za pet dana ako ugovorno tijelo omogućiti neograničen i izravan pristup tenderskoj dokumentaciji i drugim dodatnim dokumentima putem elektronskog sredstva, ne zahtijevajući naknadu, i to od dana objave obavijesti na portalu javnih nabava. U obavijesti o nabavi ugovorno tijelo mora navesti internetsku adresu na kojoj je dostupna ova dokumentacija.~~

Članak 42. (Ostali rokovi)

Ostale rokove u pregovaračkom postupku s i bez objave obavijesti, natjecateljskom dijalogu i u natječaju za izradu idejnog rješenja određuje ugovorno tijelo tako da kandidati/ponuditelji na koje se ti rokovi odnose imaju dovoljno vremena za poduzimanje odgovarajućih radnji i pripremu ponuda, ovisno o složenosti predmeta nabave.

Članak 43. (Računanje rokova)

Na rokove koji nisu posebno određeni ovim Zakonom primjenjuju se odredbe Zakona o upravnom postupku.

POGLAVLJE II. PROVEDBA POSTUPKA JAVNE NABAVE

Odjeljak A. Kvalifikacija kandidata i ponuditelja

Članak 44. (Provjera kvalifikacija kandidata ili ponuditelja)

- (1) Ugovorno tijelo provjerava i ocjenjuje je li kandidat/ponuditelj pouzdan i sposoban provesti ugovor sukladno uvjetima utvrđenim u tenderskoj dokumentaciji.
- (2) Ugovorno tijelo određuje u tenderskoj dokumentaciji uvjete za kvalifikaciju tako što utvrdi minimum zahtjeva za kvalifikaciju kandidata/ponuditelja u pogledu njihove osobne sposobnosti, ekonomskog i financijskog stanja, te njihove tehničke i/ili profesionalne sposobnosti.
- (3) Minimum kvalifikacijskih uvjeta koje ugovorno tijelo odredi za kandidate/ponuditelje, kao i dokumenti koji su im potrebni za dokazivanje toga, obvezno trebaju biti razmjerni predmetu javne nabave i sukladni s njim. Postavljeni uvjeti ne smiju biti ograničavajući za konkurenciju i moraju biti jasni i precizni.
- (4) Ugovorno tijelo zahtijeva od kandidata/ponuditelja samo one dokaze koji su nužni da bi se utvrdilo ispunjava li kandidat/ponuditelj kvalifikacijske uvjete koje je postavilo ugovorno tijelo.
- (5) Ugovornom tijelu nije dozvoljeno odbiti zahtjev za sudjelovanje ili ponudu isključivo na temelju toga što su podneseni ili od pravne ili od fizičke osobe iz članka 2. stavka (1) točke c) ovoga Zakona ili skupine kandidata/ponuditelja.
- (6) Samo onim kandidatima/ponuditeljima čije kvalifikacije ispunjavaju uvjete utvrđene u tenderskoj dokumentaciji dopušteno je nastaviti postupak javne nabave.
- (7) Provjera kvalifikacije kandidata/ponuditelja elektroničkim putem uređuje se podzakonskim aktom, koji donosi Vijeće ministara BiH najkasnije u roku od jedne godine od početka primjene ovoga zakona, a nakon stjecanja uvjeta u jednom ili više nadležnih tijela u kojima se vode baze podataka koje se odnose na gospodarske subjekte.

Članak 45. (Osobna sposobnost)

- (1) Ugovorno tijelo, osim u slučajevima iz članka 21. stavka (1) točke d) i članka 22. stavka (1) točke d) ovoga Zakona, dužno je odbaciti zahtjev za sudjelovanje ili ponudu ako kandidat/ponuditelj:
- a) u kaznenom postupku je osuđen pravomoćnom presudom za kaznena djela organiziranog kriminala, korupciju, prijevaru ili pranje novca, sukladno važećim propisima u Bosni i Hercegovini ili zemlji u kojoj je registriran;
 - b) pod stečajem je ili je predmetom stečajnog postupka, osim u slučaju postojanja važeće odluke o potvrdi stečajnog plana ili je predmetom likvidacijskog postupka, odnosno u postupku je obustavljanja poslovne djelatnosti, sukladno važećim propisima u Bosni i Hercegovini ili zemlji u kojoj je registriran;
 - c) nije ispunio obveze u vezi s plaćanjem mirovinskog i invalidskog osiguranja i zdravstvenog osiguranja, sukladno važećim propisima u Bosni i Hercegovini ili propisima zemlje u kojoj je registriran;
 - d) nije ispunio obveze u vezi s plaćanjem izravnih i neizravnih poreza, sukladno važećim propisima u Bosni i Hercegovini ili zemlji u kojoj je registriran.
- (2) Kandidat/ponuditelj kojemu bude dodijeljen ugovor obavezan je dostaviti sljedeće dokumente kojima će potvrditi da se slučajevi navedeni u stavku (1) ovoga članka ne odnose na njega:
- a) uvjerenje nadležnog suda kojim dokazuje da u kaznenom postupku nije izrečena pravomoćna presuda kojom je osuđen za kazneno djelo sudjelovanja u kriminalnoj organizaciji, za korupciju, prijevaru ili pranje novca;
 - b) uvjerenje nadležnog suda ili tijela uprave kod kojeg je registriran kandidat/ponuditelj kojim se potvrđuje da nije pod stečajem niti je predmetom stečajnog postupka, da nije predmet likvidacijskog postupka, odnosno da nije u postupku obustavljanja poslovne djelatnosti;
 - c) uvjerenja nadležnih institucija kojima se potvrđuje da je kandidat/ponuditelj izmirio dospjele obveze, a koje se odnose na doprinose za mirovinsko i invalidsko osiguranje i zdravstveno osiguranje;
 - d) uvjerenja od nadležnih institucija da je kandidat/ponuditelj izmirio dospjele obveze u vezi s plaćanjem izravnih i neizravnih poreza.
- (3) Kao dokaz za ispunjavanje uvjeta iz stavka (2) toč. c) i d) ovoga članka prihvaća se i sporazum ponuditelja s nadležnim poreznim institucijama o reprogramiranom, odnosno odgođenom plaćanju obveza ponuditelja po osnovi poreza i doprinosa i neizravnih poreza, uz potvrdu poreznih tijela da ponuditelj izmiruje svoje reprogramirane obveze po predviđenoj dinamici.
- (4) Kandidat/ponuditelj u svrhu dokaza o ispunjavanju uvjeta iz stavka (1) ovoga članka dužan je dostaviti izjavu ovjerenu kod nadležnog tijela, u obliku i na način koji podzakonskim aktom propisuje Agencija.
- (5) Ugovorno tijelo može na razdoblje od 12 mjeseci isključiti iz sudjelovanja u postupku nabave kandidata/ponuditelja koji se nađe u bilo kojoj od sljedećih situacija:
- a) ako ima dokaz da je kandidat/ponuditelj sklopio sporazum s drugim kandidatom/ponuditeljem kojem je cilj narušavanje tržišne konkurencije;
 - b) ako ugovorno tijelo može dokazati odgovarajućim dokaznim sredstvima da je ponuditelj kriv za teški profesionalni propust koji dovodi u pitanje njegov integritet;
 - c) ako se utvrde značajni nedostaci tijekom provedbe prethodnog javnog ugovora ili

prethodnog ugovora sa sektorskim ugovornim tijelom čija je posljedica bila prijevremeni raskid tog prethodnog ugovora, naknada štete ili druga slična sankcija;

d) ako je kandidat/ponuditelj lažno prikazao činjenice pri dostavljanju podataka potrebnih za provjeru kvalifikacijskih i/ili kriterija za dodjelu ugovora, ukoliko je prikrrio takve informacije ili nije u stanju priložiti popratne dokumente;

e) ako se sukob interesa u smislu članka 52. ovoga zakona ne može ukloniti drugim manje drastičnim mjerama.

(6) Rok od 12 mjeseci računa se od dana donošenja odluke nadležnog tijela iz stavka (5) ovoga članka zakona.

(7) Kandidat /ponuditelj kod kojeg se ostvare osnove za isključenje iz članka 45. stavak (5) ovoga zakona može dostaviti ugovornom tijelu dokaze o mjerama koje je poduzeo kako bi dokazao svoju pouzdanost, bez obzira na postojanje relevantne osnove za isključenje. Poduzimanje mjera iz ovoga stavka kandidat /ponuditelj dokazuje:

- a) plaćanjem naknade štete ili poduzimanjem drugih odgovarajućih mjera u cilju plaćanja naknade štete prouzročene kaznenim djelom ili propustom;
- b) aktivnom suradnjom s nadležnim istražnim tijelima radi potpunog razjašnjenja činjenica i okolnosti u vezi s kaznenim djelom ili propustom;
- c) odgovarajućim tehničkim, organizacijskim i kadrovskim mjerama radi sprječavanja daljnjih kaznenih djela ili propusta.

(8) Mjere koje je poduzeo kandidat /ponuditelj ocjenjuju se uzimajući u obzir težinu i posebne okolnosti djela ili propusta te je obvezno obrazložiti razloge za prihvatanje ili neprihvatanje mjera. Ugovorno tijelo neće isključiti kandidata/ponuditelja iz postupka javne nabave ako je ocijenjeno da su poduzete mjere primjerene.

(9) Kandidat/ponuditelj kojemu je pravomoćnom presudom određena zabrana sudjelovanja u postupcima javne nabave na određeno vrijeme nema pravo korištenja mogućnosti iz stavka (7) ovoga članka do isteka roka zabrane u državi u kojoj je presuda na snazi.

(10) Ako ugovorno tijelo ima sumnje o postojanju okolnosti koje su navedene u st. (1) i (4) ovoga članka, može se obratiti nadležnim tijelima u cilju pribavljanja potrebnih informacija u predmetnom postupku.

(11) Ugovorno tijelo dužno je u tenderskoj dokumentaciji odrediti dokumente koje zahtijeva od kandidata/ponuditelja koje on, kao fizička osoba registrirana za obavljanje predmetne djelatnosti, dostavlja uz ponudu, a koji su dokazi o ispunjavanju uvjeta iz ovoga članka.

(12) Za kandidate/ponuditelje čije je sjedište izvan Bosne i Hercegovine ne traži se posebna nadovjera dokumenata koji se zahtjevaju u stavku (2) ovoga članka.

(13) U postupku natječaja za izradu idejnog rješenja, od fizičkih osoba traži se samo uvjerenje nadležnog suda kojim se dokazuje da u kaznenom postupku nije izrečena pravomoćna presuda kojom je osuđen za kazneno djelo sudjelovanja u kriminalnoj organizaciji, za korupciju, prijevaru ili pranje novca.

Članak 46.
(Sposobnost obavljanja profesionalne djelatnosti)

- (1) Ugovorno tijelo može zahtijevati u tenderskoj dokumentaciji od kandidata/ponuditelja da dokažu svoju registraciju u odgovarajućim profesionalnim ili drugim registrima zemlje u kojoj su registrirani ili da osiguraju posebnu izjavu ili potvrdu nadležnog tijela kojom se dokazuje njihovo pravo na obavljanje profesionalne djelatnosti koja je u vezi s predmetom nabave.
- (2) Dokumenti iz stavka (1) ovoga članka priznaju se na teritoriju Bosne i Hercegovine, bez obzira na to koja razina vlasti ih je izdala.

Članak 47.
(Ekonomska i financijska sposobnost)

- (1) Ugovorno tijelo može utvrditi u tenderskoj dokumentaciji minimalne uvjete u pogledu ekonomske i financijske sposobnosti kandidata/ponuditelja, kao i dokaze koji se zahtijevaju, a koji mogu biti:

a) odgovarajući dokument koji izdaje banka ili druga financijska institucija, a kojim se dokazuje ekonomsko-financijska sposobnost u pogledu činjenica koje se mogu dokazati iz dokumenata koje izdaje banka ili druga financijska institucija sukladno pozitivnim propisima;

b) jamstvo za pokriće osiguranja od odgovornosti za realizaciju predmetnog ugovora iz područja njegove registrirane djelatnosti;

c) poslovne bilance ili izvode iz poslovnih bilanca za razdoblje ne dulje od posljednje tri financijske godine ili od dana registracije, odnosno početka poslovanja u predmetnom segmentu, ako je ponuditelj odnosno kandidat registriran, odnosno počeo raditi prije manje od tri godine, ukoliko je objava poslovne bilance zakonska obveza u zemlji u kojoj je kandidat/ponuditelj registriran; u slučaju kada ne postoji zakonska obveza u zemlji u kojoj je kandidat/ponuditelj registriran, dužan je dostaviti izjavu ovjerenu od nadležnog tijela;

d) izjavu o ukupnom prometu kandidata/ponuditelja i, kada je to primjereno, o prometu u segmentu poslovanja koji je predmetom ugovora za razdoblje ne dulje od posljednje tri financijske godine ili od dana registracije, odnosno početka poslovanja, ako je kandidat/ponuditelj registriran, odnosno počeo raditi prije manje od tri godine; izjava koja se prilaže ovjerava se kod nadležnog tijela.

(2) Ako ugovorno tijelo zahtijeva jedan ili više dokumenata iz stavka (1) ovoga članka, dužno je u tenderskoj dokumentaciji jasno i precizno odrediti dokaze koje je kandidat/ponuditelj dužan dostaviti u svrhu dokazivanja ekonomske i financijske sposobnosti.

(3) Kandidat/ponuditelj može, kad je to odgovarajuće i za određeni ugovor, u ponudi naznačiti da raspolaže kapacitetima drugih subjekata, bez obzira na pravnu prirodu odnosa koji s njima ima. U tom slučaju, mora dokazati ugovornom tijelu da će imati na raspolaganju potrebne resurse. Pod jednakim uvjetima, skupina kandidata/ponuditelja može se osloniti na kapacitete sudionika skupine ili drugih gospodarskih subjekata.

(4) Dokumenti navedeni u stavku (1) ovoga članka dostavljaju se kao obične preslike zajedno s izjavom, koju ovjerava kandidat/ponuditelj, u obliku i na način koji podzakonskim aktom propisuje Agencija.

Članak 48. **(Opći uvjeti za tehničku i profesionalnu sposobnost)**

- (1) Ugovorno tijelo može, ovisno o vrsti, količini ili opsegu ili namjeni predmeta nabave, zahtijevati dokaze koji se odnose na tehničku i profesionalnu sposobnost.
- (2) Ako ugovorno tijelo zahtijeva dokaz o uredno provedenim ugovorima, taj se dokaz podnosi u obliku popisa provedenih ugovora uz potvrdu koju daje druga ugovorna stranka o njihovoj realizaciji. U slučaju da takvu potvrdu iz objektivnih razloga ne može dobiti od ugovorne stranke koja nije ugovorno tijelo, vrijedi izjava gospodarskog subjekta o uredno provedenim ugovorima uz predočavanje dokaza o učinjenim pokušajima da se takve potvrde osiguraju.
- (3) Potvrda o uredno provedenim ugovorima mora sadržavati sljedeće podatke:
 - a) naziv i sjedište ugovornih stranaka ili gospodarskih subjekata;
 - b) predmet ugovora;
 - c) vrijednost ugovora;
 - d) vrijeme i mjesto provedbe ugovora;
 - e) navode o uredno provedenim ugovorima.
- (4) Kandidat/ponuditelj može, kad je to odgovarajuće i za određeni ugovor, u ponudi naznačiti da raspolaže kapacitetima drugih subjekata, bez obzira na pravnu prirodu odnosa koji s njima ima. U tom slučaju, mora dokazati ugovornom tijelu da će imati na raspolaganju potrebne resurse. Pod jednakim uvjetima, skupina ponuditelja može se osloniti na kapacitete sudionika skupine ili drugih gospodarskih subjekata.
- (5) Ugovorno tijelo može tražiti od kandidata/ponuditelja da u pisanom obliku pojasne dostavljene referencije.
- (6) Ako se u tenderskoj dokumentaciji zahtijeva osiguranje certifikata koje izdaju neovisna tijela, a kojima se potvrđuje da kandidat/ponuditelj ispunjava određene standarde osiguranja kvalitete, ugovorno tijelo dužno je pozvati se na sustave osiguranja kvalitete koji se temelje na odgovarajućim europskim serijama standarda što su ih potvrdila tijela koja su sukladna s europskim serijama standarda koje se tiču izdavanja certifikata. Ugovorno tijelo dužno je prihvatiti i druge dokaze o istovrijednim mjerama osiguranja kvalitete od kandidata/ponuditelja koji nemaju pristupa takvim certifikatima.
- (7) Ako ugovorno tijelo zahtijeva jedan ili više dokumenata kojima kandidat/ponuditelj dokazuje tehničku i profesionalnu sposobnost, dužno je u tenderskoj dokumentaciji jasno i precizno utvrditi te zahtjeve.

Članak 49. **(Tehnička i profesionalna sposobnost u postupku nabave roba)**

U postupku javne nabave roba ugovorno tijelo može zahtijevati jedan ili više dokaza o tehničkoj i profesionalnoj sposobnosti kandidata/ponuditelja, i to:

- a) popis provedenih ugovora sukladno članku 48. stavku (2) ovoga Zakona, a koji su u vezi s predmetnom nabavom, za razdoblje ne dulje od tri godine ili od dana registracije, odnosno početka poslovanja, ako je kandidat/ponuditelj registriran, odnosno počeo raditi prije manje od tri godine;

- b) opis tehničke opremljenosti i osposobljenosti kandidata/ponuditelja, mjere za osiguranje kvalitete i njegovu opremljenost i osposobljenost za ispitivanja i istraživanja;
- c) navode o angažiranom tehničkom osoblju i tehničkim tijelima za poslove postavljanja i instalacije robe koja se nabavlja, a za koje se ne može zahtijevati da su zaposleni kod kandidata/ponuditelja;
- d) uzorke, opise i/ili fotografije roba koje su predmetom isporuke, a čiju je vjerodostojnost kandidat/ponuditelj obvezan potvrditi ako to zahtijeva ugovorno tijelo;
- e) uvjerenje koje izdaje nadležna institucija ili agencija za kontrolu kvalitete, a kojim se potvrđuje da na odgovarajući način točno označena roba odgovara određenim specifikacijama ili normama;
- f) potvrdu kandidata/ponuditelja o prihvatanju postupka kontrole robe složenije vrste ili robe koja iznimno treba služiti nekoj posebnoj svrsi, koju provodi ugovorno tijelo ili u njegovo ime nadležno tijelo zemlje sjedišta gospodarskog subjekta, a koja se odnosi na proizvodne kapacitete gospodarskog subjekta i, ako je potrebno, na način izrade studija i istraživanja, te mjere za kontrolu kvalitete koje primjenjuje gospodarski subjekt.

Članak 50.²

(Tehnička i profesionalna sposobnost u postupku nabave usluga)

- (1) U postupku javne nabave usluga ugovorno tijelo može zahtijevati jedan ili više dokaza o tehničkoj i profesionalnoj sposobnosti kandidata/ponuditelja, i to:
 - a) popis provedenih ugovora sukladno članku 48. stavku (2) ovoga Zakona, a koji su u vezi s predmetnom nabavom, za razdoblje ne dulje od tri godine ili od dana registracije, odnosno početka poslovanja, ako je kandidat/ponuditelj registriran, odnosno počeo raditi prije manje od tri godine;
 - b) obrazovne i profesionalne kvalifikacije pružatelja usluga i/ili kvalifikacije njegovog rukovodećeg osoblja, a naročito kvalifikacije osoba koje su odgovorne za obavljanje konkretnih usluga;
 - c) izjavu o angažiranom tehničkom osoblju ili tehničkim tijelima, a za koje se ne može zahtijevati da su zaposleni kod kandidata/ponuditelja;
 - d) izjavu pružatelja usluga o prosječnom godišnjem broju zaposlenika i o broju rukovodećeg osoblja u posljednje tri godine;
 - e) izjavu o tehničkoj opremljenosti i osposobljenosti te mjerama kojima raspolaže pružatelj usluga za obavljanje konkretnih usluga i osiguranje kvalitete;
 - f) potvrdu kandidata/ponuditelja o prihvatanju postupka kontrole usluga složenije vrste ili usluge koja iznimno treba služiti nekoj posebnoj svrsi, koju provodi ugovorno tijelo ili u njegovo ime nadležno tijelo zemlje sjedišta gospodarskog subjekta, a koja se odnosi na proizvodne kapacitete gospodarskog subjekta i, ako je potrebno, na način izrade studija i istraživanja, te mjere za kontrolu kvalitete koje primjenjuje gospodarski subjekt;
 - g) izjavu kandidata/ponuditelja da prihvata poduzimanje mjera za upravljanje zaštitom okoliša i mjera energetske učinkovitosti koje će gospodarski subjekt primjenjivati prilikom obavljanja usluga.

² U Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavama ("Službeni glasnik BiH", broj 59/22) u članku 50. prilikom dodavanja novog stavka (2) prvi stavak nije brojčano označen.

(2) U slučaju ograničenog postupka, pregovaračkog postupka s objavom obavijesti, pregovaračkog postupka bez objave obavijesti o nabavi i natjecateljskom dijalogu, dokumenti navedeni u stavku (1) toč. c), d) e) i f) ovoga članka dostavljaju se kao obične preslike zajedno s izjavom koju ovjerava kandidat/ponuditelj, u obliku i na način koji propisuje Agencija podzakonskim aktom, koji donosi Vijeće ministara BiH, najkasnije u roku od tri mjeseca od stupanja na snagu ovoga zakona.

Članak 51.³

(Tehnička i profesionalna sposobnost u postupku nabave radova)

- (1) U postupku javne nabave radova ugovorno tijelo može zahtijevati jedan ili više dokaza o tehničkoj i profesionalnoj sposobnosti kandidata/ponuditelja, i to:
 - a) popis provedenih ugovora sukladno članku 48. stavku (2) ovoga Zakona, a koji su u vezi s predmetnom nabavom, za razdoblje ne dulje od pet godina ili od dana registracije, odnosno početka poslovanja, ako je kandidat/ponuditelj registriran, odnosno počeo raditi prije manje od pet godina;
 - b) obrazovne i profesionalne kvalifikacije izvođača radova i/ili kvalifikacije njegovog rukovodećeg osoblja, a naročito kvalifikacije osobâ koje su odgovorne za izvođenje konkretnih radova;
 - c) izjavu o angažiranom tehničkom osoblju ili tehničkim tijelima, naročito onom osoblju koje je angažirano na poslovima nadzora i kontrole kvalitete, a za koje se ne može zahtijevati da su zaposleni kod kandidata/ponuditelja;
 - d) izjavu izvođača radova o prosječnom godišnjem broju zaposlenika i broju rukovodećeg osoblja u posljednje tri godine;
 - e) potvrdu o građevinskim strojevima i tehničkoj opremi kojom izvođač raspolaže u svrhu provođenja ugovora;
 - f) izjavu kandidata/ponuditelja da prihvaća poduzimanje mjera za upravljanje zaštitom okoliša i mjera energetske učinkovitosti koje će gospodarski subjekt primjenjivati prilikom izvođenja radova.
- (2) U slučaju ograničenog postupka, pregovaračkog postupka s objavom obavijesti, pregovaračkog postupka bez objave obavijesti o nabavi i natjecateljskog dijaloga, dokumenti navedeni u stavku (1) toč. c), d) i f) ovoga članka dostavljaju se kao obične preslike zajedno s izjavom koju ovjerava kandidat/ponuditelj, u obliku i na način koji propisuje Agencija podzakonskim aktom, koji donosi Vijeće ministara BiH, najkasnije u roku od tri mjeseca od stupanja na snagu ovoga zakona.

³ U Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavama ("Službeni glasnik BiH", broj 59/22) u članku 51. prilikom dodavanja novog stavka (2) prvi stavak nije brojčano označen

Članak 52.
(Diskvalifikacija po osnovi sukoba interesa ili korupcije)

(1) Ugovorno tijelo poduzima odgovarajuće mjere kako bi učinkovito spriječilo, prepoznalo i uklonilo sukobe interesa u vezi s postupkom javne nabave, a radi izbjegavanja narušavanja tržišnog natjecanja i osiguranja jednakog postupanja prema svim gospodarskim subjektima.

(2) Sukob interesa između ugovornog tijela i gospodarskog subjekta obuhvaća situacije kada predstavnici ugovornog tijela, koji su uključeni u provedbu postupka javne nabave ili mogu utjecati na ishod tog postupka, imaju, izravno ili neizravno, financijski, gospodarski ili bilo koji drugi osobni interes koji bi se mogao smatrati štetnim za njihovu nepristranost i neovisnost u sklopu postupka, a osobito:

a) ako predstavnik ugovornog tijela istodobno obavlja upravljačke poslove u gospodarskom subjektu ili

b) ako je predstavnik ugovornog tijela vlasnik poslovnog udjela, dionica odnosno drugih prava na temelju kojih sudjeluje u upravljanju odnosno u kapitalu toga gospodarskog subjekta s više od 0,5 %.

(3) Predstavnikom ugovornog tijela u smislu ovoga članka smatra se:

a) rukovoditelj te član upravnog, upravljačkog i nadzornog tijela ugovornog tijela;

b) član povjerenstva za javnu nabavu;

c) druga osoba koja je uključena u provedbu ili koja može utjecati na odlučivanje ugovornog tijela u postupku javne nabave.

(4) Odredba stavka (1) ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuje na srodnike po krvi u pravoj liniji ili u pobočnoj liniji do trećeg stupnja, srodnike po tazbini do drugog stupnja, bračnog ili izvanbračnog druga, bez obzira na to je li brak prestao, te posvojitelje i posvojenike (u daljnjem tekstu: povezane osobe) predstavnika ugovornog tijela iz stavka (3) ovoga članka.

(5) Prijenos udjela u vlasništvu na drugu osobu ili posebno tijelo (povjerenika-punomoćnika) koja će kao povjerenik u ostvarivanju članskih prava i udjela u društvu djelovati u svoje ime, a za račun dužnosnika u skladu s posebnim propisima o sprječavanju sukoba interesa, ne utječe na sukob interesa u smislu st. od (1) do (4) ovoga članka.

(6) Predstavnik ugovornog tijela potpisuje izjavu o postojanju ili nepostojanju sukoba interesa te ju je dužan ažurirati bez odgode ako nastupe promjene.

(7) Ugovorno tijelo, na temelju izjava svojih predstavnika:

a) na svojim internetskim stranicama objavljuje popis gospodarskih subjekata s kojima je predstavnik ugovornog tijela, ili s njim povezane osobe, u sukobu interesa ili obavještava da takvi subjekti ne postoje, te ga ažuriraju bez odgode ako nastupe promjene;

b) u tenderskoj dokumentaciji o nabavi, za pojedini postupak javne nabave navodi popis gospodarskih subjekata s kojima je predstavnik ugovornog tijela u sukobu interesa ili navodi da takvi subjekti ne postoje.

(8) Ako ugovorno tijelo nema vlastite internetske stranice, popis objavljuje na internetskoj stranici osnivača.

(9) Predstavnik ugovornog tijela iz stavka (3) toč. b) i c) ovoga članka obvezan je odmah po saznanju o postojanju sukoba interesa izuzeti se iz postupka javne nabave i o tome obavijestiti rukovoditelja ugovornog tijela.

(10) Svaki kandidat/ponuditelj dužan je uz ponudu dostaviti i posebnu pisanu izjavu ovjerenu kod nadležnog tijela da nije nudio mito niti sudjelovao u bilo kakvim radnjama čiji je cilj korupcija u predmetnoj javnoj nabavi.

(11) Ugovor o javnoj nabavi sklopljen protivno odredbama ovoga članka je ništav.

(12) U postupku javne nabave ponuditelji su dužni podnijeti svoju ponudu bez narušavanja tržišne konkurencije u smislu zabranjenih dogovora s drugim ponuditeljima. Za postupke zaštite tržišne konkurencije nadležno je Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine. U slučaju postojanja osnova sumnje da se u postupku javne nabave narušava tržišna konkurencija, zahtjev za pokretanje postupka pred Konkurencijskim vijećem Bosne i Hercegovine može podnijeti svaka gospodarska ili fizička osoba koja za to ima pravni ili ekonomski interes, gospodarske komore, udruge poslodavaca ili gospodarstvenika, udruge potrošača i tijela izvršne vlasti.

Odjeljak B. Tenderska dokumentacija

Članak 53. (Nužne informacije)

(1) Ugovorno tijelo dužno je pripremiti tendersku dokumentaciju sukladno odredbama ovoga Zakona i podzakonskim aktima. Ugovorno tijelo u tenderskoj dokumentaciji daje potpune informacije o uvjetima ugovora i postupku dodjele ugovora, a koji su kandidatima/ponuditeljima dovoljni za pripremu zahtjeva za sudjelovanje odnosno ponuda na stvarno konkurentskoj osnovi.

(2) Tenderska dokumentacija objavljuje se na portalu javnih nabava.

(3) Tenderska dokumentacija sadrži minimalno sljedeće informacije:

a) naziv i adresu ugovornog tijela, te osobu za kontaktiranje od koje kandidati/ponuditelji mogu tražiti informacije ili pojašnjenje;

b) izabrani postupak dodjele ugovora i podatak o tome predviđa li se zaključivanje okvirnog sporazuma;

- c) opis roba, usluga ili radova te navođenje oznake i naziva iz JRJN-a;
- d) količinske specifikacije za robe ili opis posla ili zadatka za usluge i radove te tehničke specifikacije;
- e) mjesto isporuke robe ili obavljanja usluge ili izvođenja radova;
- f) naznaku mogućnosti za podnošenje ponuda po lotovima;
- g) rokove za isporuke roba, obavljanje usluga, izvođenje radova;
- h) navođenje mogućnosti za podnošenje alternativnih ponuda i minimalne zahtjeve koji moraju biti ispunjeni u slučaju alternativnih ponuda;
- i) minimalne uvjete za kvalifikaciju kandidata odnosno ponuditelja, kao i dokaze na temelju kojih se obavlja ocjena;
- j) kriterij za dodjelu ugovora utvrđen kao "ekonomski najpovoljnija ponuda" s potkriterijima ili "najniža cijena";
- k) razdoblje važenja ponuda;
- l) jamstvo za ozbiljnost ponude, jamstvo za dobro obavljanje posla i svako drugo traženo osiguranje za privremena plaćanja;
- m) mjesto, datum i vrijeme primanja zahtjeva za sudjelovanje odnosno ponuda;
- n) mjesto, datum i vrijeme otvaranja ponuda;
- o) informaciju o kalkulaciji cijene, ako je primjenjivo;
- p) zahtjev u pogledu uporabe jezika;
- r) nacrt ugovora ili osnovne elemente ugovora;

s) procijenjena vrijednost javne nabave.

(4) Tenderska dokumentacija priprema se sukladno modelima standardne tenderske dokumentacije, koje propisuje Agencija.

(5) Prilikom pripreme tenderske dokumentacije, ugovorno tijelo dužno je poštivati načela jednakog tretmana i nediskriminacije kandidata/ponuditelja. Ugovorno tijelo ne smije koristiti savjete bilo koje osobe koja može imati bilo kakav izravni ili neizravni interes za rezultat postupka dodjele ugovora, ako je vjerovatno da to može utjecati na stvarnu konkurenciju za predmetni ugovor.

(6) Ugovorno tijelo može izraditi izmjene i dopune tenderske dokumentacije pod uvjetom da se one dostave zainteresiranim kandidatima/ponuditeljima istoga dana, a najkasnije pet dana prije isteka utvrđenog roka za primanje zahtjeva za sudjelovanje ili ponuda. U slučaju da takve izmjene podrazumijevaju suštinsku promjenu predmeta nabave, ugovorno tijelo produljit će rok za primanje zahtjeva za sudjelovanje ili ponuda ovisno o složenosti predmeta nabave. Rok za produljenje ne može biti kraći od sedam dana.

Članak 54. (Tehničke specifikacije)

(1) Tehničke specifikacije moraju omogućiti svim kandidatima/ponuditeljima jednak i nediskriminirajući pristup nadmetanju. Tehničke specifikacije će uključivati, kad god je to moguće, kriterij pristupačnosti za osobe s invaliditetom ili kriterij dizajna za sve korisnike.

(2) Tehničke specifikacije, uz poštivanje obveznih bosanskohercegovačkih tehničkih pravila, određuju se:

a) pozivanjem na tehničke specifikacije i, uz uvažavanje sljedećeg redoslijeda, na bosanskohercegovačke standarde kojima se preuzimaju europski standardi, europska tehnička odobrenja, zajedničke tehničke specifikacije, međunarodni standardi, drugi tehnički referentni sustavi koje su utemeljila europska tijela za standardizaciju ili, ako oni ne postoje, na bosanskohercegovačke standarde, bosanskohercegovačka tehnička odobrenja ili bosanskohercegovačke tehničke specifikacije koje se odnose na projektiranje, izračun i izvođenje radova te upotrebu proizvoda, pri čemu se svaka uputa mora označiti riječima "ili ekvivalent" ili

b) u obliku izvedbenih ili funkcionalnih zahtjeva koji mogu uključivati ekološke elemente i elemente energetske učinkovitosti ili

c) u obliku izvedbenih ili funkcionalnih zahtjeva iz stavka (2) točke b) ovoga članka, uz poziv na tehničke specifikacije iz stavka (2) točke a) ovoga članka kao sredstvo za pretpostavku usklađenosti s izvedbenim ili funkcionalnim zahtjevima ili

d) pozivanjem na tehničke specifikacije iz stavka (2) točke a) ovoga članka u pogledu

određenih obilježja i pozivanjem na izvedbene ili funkcionalne zahtjeve iz stavka (2) točke b) ovoga članka u pogledu drugih obilježja.

(3) Ako se tehničke specifikacije odrede sukladno stavku (2) točki a) ovoga članka, ugovorno tijelo ne smije odbiti ponudu uz obrazloženje da ponuđena roba i usluge ne odgovaraju specifikacijama koje je ono navelo ako ponuditelj odgovarajućim sredstvima (tehnički dosje, izvješće ovlaštenog tijela o provedenom testiranju i drugi slični dokumenti izdani od nadležnih institucija) u svojoj ponudi dokaže da rješenja koja je on u ponudi predložio u jednakoj mjeri odgovaraju tehničkim specifikacijama na koje se poziva.

(4) Ako se tehničke specifikacije odrede u obliku izvedbenih ili funkcionalnih zahtjeva sukladno stavku (2) točki b) ovoga članka, ugovorno tijelo ne smije odbiti ponudu koja odgovara bosanskohercegovačkom standardu kojim se preuzima europski standard ili europskom tehničkom odobrenju, zajedničkoj tehničkoj specifikaciji, međunarodnom standardu ili tehničkom sustavu standarda koji je izradilo europsko tijelo za standardizaciju ako se te specifikacije odnose na izvedbene ili funkcionalne zahtjeve koje ugovorno tijelo zahtijeva. Ponuditelj mora u svojoj ponudi odgovarajućim sredstvima dokazati da ponuđena roba, usluge ili radovi koji odgovaraju standardu, odgovaraju izvedbenim ili funkcionalnim zahtjevima ugovornog tijela.

(5) Ovlašteno tijelo za ocjenjivanje usklađenosti u smislu ovoga članka je neovisni laboratorij, tijelo koji će potvrditi usklađenosti, nadzorno ili drugo tijelo koje sudjeluje u postupku ocjenjivanja usklađenosti, koje je tijelo državne uprave ovlastilo za provođenje postupaka ocjenjivanja usklađenosti prema odgovarajućim standardima kojima se preuzimaju europski standardi. Ugovorno tijelo prihvatit će certifikate koje su izdala ovlaštena tijela u drugim zemljama, ako su izdani sukladno međunarodnim ugovorima koje je zaključila Bosna i Hercegovina.

(6) Odgovarajućim sredstvom, u smislu ovoga članka, smatraju se tehnički dosjei koje izrađuje proizvođač ili izvješće o ispitivanju koje sastavlja ovlašteno tijelo za ocjenjivanje usklađenosti.

(7) Ako su ekološki zahtjevi za predmet nabave određeni u obliku izvedbenih zahtjeva ili funkcionalnih zahtjeva sukladno stavku (2) točki b) ovoga članka, ugovorno tijelo može se pozivati, u svrhu opisa predmeta nabave, na tehničke specifikacije ili njihove dijelove određene europskim, bosanskohercegovačkim, multinacionalnim ili drugim ekološkim oznakama kvalitete:

a) ako su specifikacije prikladne za definiciju obilježja robe ili usluga koje su predmetom ugovora o javnoj nabavi;

b) ako se zahtjevi postavljani za ekološku oznaku kvalitete temelje na informacijama sa znanstvenom podlogom;

c) ako su ekološke oznake kvalitete izrađene i donesene u postupku u kojemu mogu sudjelovati svi zainteresirani kao što su potrošači, proizvođači, trgovci i organizacije za zaštitu okoliša te

d) ako je ekološka oznaka kvalitete dostupna i stoji na raspolaganju svim

zainteresiranima.

(8) Ugovorno tijelo može navesti u tenderskoj dokumentaciji pretpostavku da roba i usluge označene određenom ekološkom oznakom kvalitete odgovaraju tehničkim specifikacijama utvrđenim u tenderskoj dokumentaciji.

(9) Osim ako nije opravdano predmetom nabave, u tehničkoj specifikaciji ne smije se uputiti na određenog proizvođača, na podrijetlo ili na poseban postupak, na marke, patente, tipove ili određeno podrijetlo ako bi se time pogodovalo ili isključili određeni gospodarski subjekti ili određeni proizvodi. Takve napomene iznimno su dopuštene ako se predmet nabave ne može dovoljno precizno i razumljivo opisati, ali se bez iznimke moraju označiti dodatkom "ili ekvivalent". Nepoznavanje predmeta nabave ne oslobađa ugovorno tijelo obveze definiranja predmeta nabave na stvarno konkurentskoj osnovi.

(10) Ako se iznimno objavi poziv za određeni proizvod s dodatkom "ili ekvivalent", ponuditelj mora na za to predviđenim praznim mjestima, prema odgovarajućim stavkama, navesti podatke o proizvodu i tipu odgovarajućeg proizvoda koji nudi te, ako se to traži, i ostale podatke koji se odnose na taj proizvod. Kriteriji mjerodavni za ocjenjivanje ekvivalentnosti navode se u opisu predmeta nabave. Dokaz o ekvivalentnosti, u smislu ispunjenja zahtjeva vezanih uz predmet nabave, dužan je osigurati ponuditelj sukladno zahtjevima utvrđenim u tenderskoj dokumentaciji. Proizvodi koji su u tenderskoj dokumentaciji navedeni kao primjeri smatraju se ponudjenima ako ponuditelj ne navede nikakve druge proizvode na predviđenom mjestu.

(11) Ugovorno tijelo može utvrditi posebne uvjete vezane uz izvršenje ugovora, pod uvjetom da su oni sukladni s mjerodavnim propisima u Bosni i Hercegovini i da su navedeni u objavi ili u tehničkim specifikacijama. Uvjeti kojima se uređuje provođenje ugovora mogu se posebno ticati socijalnih i ekoloških pitanja.

Članak 55.

Brisan („Službeni glasnik BiH“, broj 59/22)

(Preuzimanje tenderske dokumentacije)

~~(1) Ugovorno tijelo, izuzev u slučaju iz točke d) ovog stavka, kandidatima/ponuditeljima mora tendersku dokumentaciju učiniti dostupnom, na način za koji se opredijeli kandidat/ponuditelj, i to:~~

~~a) osobno preuzimanje u prostorijama ugovornog tijela;~~

~~b) na pismeni zahtjev kandidata/ponuditelja;~~

~~c) zajedno s pozivom za dostavu ponuda;~~

~~d) objavljivanjem tenderske dokumentacije na portalu javnih nabava na što će ukazati u obavijesti o nabavi, u skladu s podzakonskim aktom koji donosi Agencija.~~

~~(2) — Kada kandidat/ponuditelj uputi zahtjev za dostavu tenderske dokumentacije, ugovorno tijelo otprema tendersku dokumentaciju odmah, a najkasnije u roku od tri dana od dana primitka zahtjeva. Ako je ugovorno tijelo odredilo skraćene rokove za dostavu ponuda, odnosno zahtjeva~~

za sudjelovanje, u skladu s ovim zakonom, krajnji rok za otpremu tenderske dokumentacije je dva dana.

~~(3) Ugovorno tijelo ne može učiniti dostupnom tendersku dokumentaciju nijednom kandidatu/ponuditelju prije objave obavijesti o nabavi.~~

~~(4) Ugovorno tijelo za sve kandidate/ponuditelje može odrediti jednaku novčanu naknadu koja se plaća za tendersku dokumentaciju. U tom slučaju, novčana naknada uključuje samo stvarne troškove za papir, ispis, umnožavanje, za nosač podataka, kao i naknadu mogućih poštanskih troškova. Ako je određena novčana naknada za tendersku dokumentaciju, tada je kandidat/ponuditelj dužan, uz zahtjev za sudjelovanje, odnosno ponudu dostaviti i dokaz o uplati tenderske dokumentacije, izuzev u slučajevima iz stavka (1) toč. c) i d) ovog članka.~~

~~(5) Svi zainteresirani kandidati/ponuditelji imaju pravo uvida u tendersku dokumentaciju prije otkupa, izuzev u slučaju iz stavka (1) točka d) ovog članka. Ugovorno tijelo dužno je, na pismeni zahtjev gospodaraskog subjekta, omogućiti uvid u tendersku dokumentaciju na način za koji se opredijeli kandidat/ponuditelj, i to:~~

- ~~a) u prostorijama ugovornog tijela; ili~~
- ~~b) dostavljanjem poštom preporučeno s povratnicom zainteresiranom kandidatu/ponuditelju; ili~~
- ~~c) dostavljanjem elektronskom poštom u zaštićenom nepromjenjivom obliku zainteresiranom kandidatu/ponuditelju.~~

Članak 56.

(Pojašnjenja tenderske dokumentacije)

- (1) Zainteresirani kandidati/ponuditelji mogu tražiti od ugovornog tijela, u pisano obliku, pojašnjenja tenderske dokumentacije pravovremeno, ali najkasnije deset dana prije isteka roka za podnošenje zahtjeva za sudjelovanje ili ponuda.
- (2) Ugovorno tijelo odgovara na zahtjev za pojašnjenje tenderske dokumentacije putem portala javnih nabava u roku od tri dana od primitka zahtjeva za pojašnjenje, a najkasnije pet dana prije isteka roka za podnošenje zahtjeva za sudjelovanje ili ponuda.
- (3) Ako odgovor ugovornog tijela dovodi do izmjena tenderske dokumentacije i te izmjene od kandidata/ponuditelja zahtijevaju da znatno izmijene i/ili prilagode njihove ponude, ugovorno tijelo dužno je produljiti rok za podnošenje zahtjeva za sudjelovanje ili ponuda najmanje za sedam dana.
- (4) Ako se nakon osiguranja tenderske dokumentacije pokaže da se ponude mogu pripremiti samo nakon posjeta mjestu obavljanja usluga ili radova ili nakon pregleda dokumenata na temelju kojih je pripremljena tenderska dokumentacija, rokovi za primanje ponuda produljuju se za najmanje sedam dana, kako bi se omogućilo da se svi ponuditelji upoznaju sa svim informacijama koje su nužne za pripremu ponuda.
- (5) U slučaju da je tenderska dokumentacija objavljena na portalu javnih nabava, pojašnjenja tenderske dokumentacije iz ovog članka definirat će se podzakonskim aktom iz članka 55. stavak (1) točka d) ovog zakona.

Odjeljak C. Ponuda

Članak 57. (Priprema ponude)

(1) U postupku javne nabave kandidat/ponuditelj pridržava se zahtjeva i uvjeta iz tenderske dokumentacije.

(2) Ponuditelj može prije isteka roka za dostavu ponuda izmijeniti, dopuniti ili odustati od svoje ponude. Ako zbog izmjene ili dopune dođe do promjene ukupne cijene ponude, nova cijena mora se obvezno navesti. Izmjena ili dopuna ponude dostavlja se na isti način kao i ponuda, i to u roku koji je naznačen u obavijesti o nabavi i tenderskoj dokumentaciji. U slučaju povlačenja ponude prije isteka roka za dostavu ponuda, ponuditelj može u pisanom obliku zahtijevati povrat svoje neotvorene ponude.

(3) Svaki ponuditelj može podnijeti samo jednu ponudu.

Članak 58. (Sadržaj ponude)

(1) Svaka ponuda obvezno sadrži sljedeće elemente:

- a) ime i sjedište ponuditelja, a za skupinu ponuditelja podatke o svakom članu skupine ponuditelja, kao i jasno određenje člana skupine koji je ovlašten predstavnik skupine ponuditelja za sudjelovanje u postupku javne nabave, za komunikaciju i za zaključivanje ugovora;
- b) dokaz o jamstvu, ako se traži;
- c) cijena sa svim elementima koji je čine, kao i potrebnim objašnjenjima, na način kako je određeno u tenderskoj dokumentaciji;
- d) dokaze o osobnoj, poslovnoj, financijskoj, tehničkoj i profesionalnoj sposobnosti, osim u fazi dostave ponuda u ograničenom, pregovaračkom postupku s ili bez objave obavijesti i natjecateljskom dijalogu, prema zahtjevima iz tenderske dokumentacije;
- e) navode da se radi o alternativnoj ponudi, ako je ona dopuštena;
- f) datum ponude;
- g) potpis podnositelja ponude ili ovlaštene osobe na temelju punomoći koja u tom slučaju mora biti priložena u izvorniku ili ovjerenom prijepisu;
- h) ponuda mora biti ovjerena pečatom podnositelja ponude ako, prema zakonu zemlje u kojoj je sjedište podnositelja ponude, podnositelj ponude ima pečat ili dokaz da, prema zakonu zemlje u kojoj je sjedište podnositelja ponude, podnositelj ponude nema pečat;
- i) popis dokumentacije koja je priložena uz ponudu.

(2) Ponuda mora biti čvrsto uvezana i sve stranice ponude obrojčene (izuzev dokaza o jamstvu iz stavka (1) točke b) ovoga članka, te tiskane literature, brošura, kataloga i sl.).

Članak 59. **(Alternativna ponuda)**

- (1) Alternativna ponuda je ponuda kojom ponuditelj daje alternativni prijedlog za predmet javne nabave. Ugovorno tijelo obvezno je u tenderskoj dokumentaciji naznačiti odobrava li alternativnu ponudu. Alternativna ponuda dopuštena je samo onda kada je kriterij za dodjelu ugovora ekonomski najpovoljnija ponuda. Ako tenderska dokumentacija ne sadrži odredbu kojom se dopušta dostava alternativnih ponuda, onda one nisu dopuštene i kao takve se odbacuju.
- (2) Ugovorno tijelo dužno je u tenderskoj dokumentaciji navesti minimum zahtjeva koje alternativna ponuda obvezno treba ispunjavati, kao i ostale zahtjeve za njeno podnošenje. Ugovorno tijelo uzima u razmatranje samo one alternativne ponude koje ispunjavaju minimum postavljenih zahtjeva i osiguravaju realizaciju odgovarajućeg predmeta nabave.
- (3) Ponuditelj je dužan dostaviti dokaz da alternativna ponuda u svim elementima ispunjava minimum postavljenih zahtjeva iz tenderske dokumentacije.
- (4) Ugovorno tijelo koje daje mogućnost podnošenja alternativnih ponuda ne može odbiti alternativnu ponudu samo na temelju činjenice da bi ona vodila k promjeni vrste i karaktera ugovora.

Članak 60. **(Razdoblje važenja ponude)**

- (1) Razdoblje važenja ponude određuje ugovorno tijelo u tenderskoj dokumentaciji. Razdoblje važenja ne može biti kraće od roka navedenog u tenderskoj dokumentaciji, ali ugovorno tijelo ne može utvrditi rok kraći od 30 dana. Ako ponuditelj ne navede u ponudi razdoblje njenog važenja, smatra se da ponuda važi za razdoblje naznačeno u tenderskoj dokumentaciji.
- (2) Tijekom razdoblja važenja ponude ugovorno tijelo može zahtijevati od ponuditelja, u pisanom obliku, da produži razdoblje važenja do određenoga roka. Svaki ponuditelj ima pravo odbiti takav zahtjev i u tom slučaju ne gubi pravo na povrat jamstva za ozbiljnost ponude.
- (3) Ako ponuditelj ne odgovori na pisani zahtjev ugovornog tijela u pogledu produženja razdoblja važenja ponude ili ne pristane produžiti rok važenja ponude ili ne osigura produženje jamstva za ozbiljnost ponude, smatra se da je ponuditelj odbio zahtjev ugovornog tijela i njegova se ponuda ne razmatra u daljnjem tijeku postupka.
- (4) Ponuditelj koji pristane produžiti razdoblje važenja ponude i o tome u pisanom obliku obavijesti ugovorno tijelo, produžava razdoblje važenja ponude i dužan je osigurati produženje jamstva za ozbiljnost ponude. Ponuda se ne može mijenjati tijekom razdoblja produženja važenja ponude.

Članak 61. **(Jamstvo uz ponudu)**

- (1) Vrste jamstava su:
 - a) jamstvo za ozbiljnost ponude je jamstvo za slučaj da ponuditelj odustane od svoje ponude u razdoblju važenja ponude;

- b) jamstvo za urednu provedbu ugovora je jamstvo za slučaj da ponuditelj kojemu je dodijeljen ugovor ne ispunjava svoje obveze iz ugovora ili ih neuredno ispunjava.
- (2) Ugovorno tijelo može zahtijevati da se ponuda jamči odgovarajućim jamstvom za ozbiljnost ponude. Jamstvo za ozbiljnost ponude ne može se zahtijevati ako je vrijednost nabave niža od 100.000,00 KM.
- (3) U slučaju kada je vrijednost nabave jednaka ili viša od vrijednosti iz stavka (2) ovoga članka, jamstvo za ozbiljnost ponude neće premašiti 1,5% procijenjene vrijednosti ugovora. Skupina ponuditelja dostavlja jamstvo koje odgovara traženome iznosu, bez obzira na to dostavlja li je jedan član, više ili svi članovi skupine ponuditelja.
- (4) Ugovorno tijelo može zahtijevati jamčenje provedbe ugovora odgovarajućim jamstvom za provedbu ugovora. Jamstvo za provedbu ne može se zahtijevati u iznosu višem od 10% od vrijednosti ugovora. Skupina ponuditelja dostavlja jamstvo koje odgovara traženome iznosu, bez obzira na to dostavlja li je jedan član, više ili svi članovi skupine ponuditelja.
- (5) Ugovorno tijelo ne može odbaciti jamstvo za ozbiljnost ponude ili jamstvo za urednu provedbu ugovora na temelju činjenice da jamstvo nije izdano u Bosni i Hercegovini, pod uvjetom da jamstvo za ozbiljnost ponude i jamstvo za urednu provedbu ugovora, ispunjavaju uvjete postavljene u tenderskoj dokumentaciji.
- (6) Oblici jamstva za ozbiljnost ponude i provedbu ugovora bit će utvrđeni podzakonskim aktom koji donosi Agencija.

Članak 62.

(Skupina kandidata/ponuditelja)

- (1) Ugovorno tijelo precizira u tenderskoj dokumentaciji dokumente koje dostavlja skupina kandidata/ponuditelja odnosno svaki član skupine.
- (2) Ugovorno tijelo ne može zahtijevati da skupina kandidata/ponuditelja osnuje novu pravnu osobu kako bi dostavila zahtjev ili ponudu, ali može poslije izbora zahtijevati od skupine ponuditelja određeni pravni oblik u mjeri u kojoj je to potrebno za zadovoljavajuću provedbu ugovora. Skupina kandidata/ponuditelja dužna je dostaviti podatke koje ugovorno tijelo zahtijeva u tenderskoj dokumentaciji.
- (3) Kandidat/ponuditelj koji je samostalno podnio zahtjev za sudjelovanje odnosno ponudu ne može biti član skupine kandidata/ponuditelja u istom postupku javne nabave. Član skupine kandidata/ponuditelja ne može biti član druge skupine kandidata/ponuditelja u istom postupku javne nabave.
- (4) Skupina kandidata/ponuditelja solidarno odgovara za sve obveze.

POGLAVLJE III. POSTUPANJE UGOVORNOG TIJELA

Odjeljak A. Evaluacija ponuda

Članak 63.

(Otvaranje ponuda)

- (1) Ponude se otvaraju na javnom otvaranju ponuda, neposredno nakon isteka roka za primanje ponuda. Ponude zaprimljene nakon isteka roka određenog za primanje ponuda vraćaju se neotvorene ponuditeljima.

- (2) Ponude se otvaraju na sjednici povjerenstva za nabave na dan i u vrijeme koji su navedeni u tenderskoj dokumentaciji. Svi ponuditelji koji su na vrijeme dostavili ponude ili njihovi ovlašteni predstavnici, kao i sve druge zainteresirane osobe, imaju pravo biti nazočni postupku otvaranja ponuda. Izmjena krajnjeg roka za primanje ponuda utjecat će na promjenu datuma otvaranja ponuda.
- (3) Kuverte otvara predsjedatelj povjerenstva za nabave na otvorenoj sjednici ili drugi član povjerenstva, bez obzira na to jesu li nazočni sastanku ponuditelji ili njihovi ovlašteni predstavnici.
- (4) Prilikom otvaranja ponuda nazočnim ponuditeljima priopćava se:
 - a) naziv ponuditelja;
 - b) ukupna cijena navedena u ponudi;
 - c) popust naveden u ponudi, koji mora biti posebno iskazan; ako popust nije posebno iskazan, smatra se da nije ni ponuđen;
 - d) potkriteriji koji se vrednuju unutar kriterija ekonomski najpovoljnije ponude.
- (5) Rezultati postupka javnog otvaranja ponuda unose se u zapisnik, koji obvezno sadrži sve elemente iz stavka (4) ovoga članka. Oblik zapisnika podzakonskim aktom propisuje Agencija.
- (6) Preslika zapisnika o otvaranju ponuda dostavlja se svim ponuditeljima odmah ili najkasnije u roku od tri dana od dana otvaranja ponuda.
- (7) Postupak provjere kvalifikacije kandidata odnosno ponuditelja i ocjena ponuda provode se na zatvorenim sjednicama povjerenstva za nabave.

Članak 64. (Kriteriji za dodjelu ugovora)

- (1) Ugovorno tijelo dodjeljuje ugovor na temelju jednog od sljedećih kriterija:
 - a) ekonomski najpovoljnija ponuda ili
 - b) najniža cijena.
- (2) Ugovorno tijelo dužno je kriterij ekonomski najpovoljnije ponude razraditi u tenderskoj dokumentaciji, na način da utvrdi i detaljno razradi potkriterije za ocjenu sukladno s prirodom i svrhom konkretnog predmeta nabave. Potkriteriji mogu biti: kvaliteta predmeta nabave, cijena, tehnička sposobnost predmeta nabave, funkcionalne i ekološke osobine, operativni troškovi, ekonomičnost, postprodajni servis i tehnička pomoć, rok isporuke ili rok za izvršenje i sl., uz obvezu da se u tenderskoj dokumentaciji utvrdi precizna metodologija vrednovanja svakog potkriterija.
- (3) Uvjeti za kvalifikaciju kandidata odnosno ponuditelja iz čl. 45. - 51. ovoga Zakona ne mogu biti potkriteriji za ocjenu ponuda.

Članak 65. (Ocjena ponuda)

- (1) Ugovorno tijelo ocjenjuje ponude koje su podnijeli kvalificirani ponuditelji, primjenjujući kriterij za dodjelu ugovora utvrđen u tenderskoj dokumentaciji.

- (2) Nakon ocjene ponuda ugovorno tijelo dužno je sastaviti zapisnik o ocjeni ponuda, koji sadrži najmanje sljedeće podatke:
- a) naziv ugovornog tijela;
 - b) predmet javne nabave;
 - c) naziv ponuditelja čije su ponude odbijene i razloge njihovog odbijanja;
 - d) dodijeljene bodove po potkriterijima za ocjenu ponuda, ako je kriterij ekonomski najpovoljnija ponuda, prema metodologiji utvrđenoj u tenderskoj dokumentaciji;
 - e) rang-listu ocijenjenih ponuda, počevši od najuspješnije k najmanje uspješnoj;
 - f) naziv ponuditelja čija je ponuda ocijenjena najpovoljnijom;
 - g) vrijednost ugovora ili okvirnog sporazuma.
- (3) U otvorenom i ograničenom postupku nisu dozvoljeni pregovori između ugovornog tijela i ponuditelja.

Članak 66. **(Neprirodno niska ponuđena cijena)**

- (1) Ako ugovorno tijelo ocijeni da je ponuđena cijena neprirodno niska, u pisanom obliku će od ponuditelja zahtijevati da obrazloži ponuđenu cijenu. Ako ponuditelj ugovornom tijelu ne ponudi osnovano obrazloženje koje može, među ostalim, sadržavati i usporedbu s cijenama na tržištu, ugovorno tijelo će odbaciti ponudu.
- (2) Ponuditelj je dužan u pisanom obliku dostaviti detaljne informacije o bitnim sastavnim elementima ponude, uključujući elemente cijene, odnosno razloge za ponuđenu cijenu. Ugovorno tijelo uzima u razmatranje objašnjenja koja se na primjeren način mogu odnositi na:
- a) ekonomičnost proizvodnog procesa, pruženih usluga ili građevinske metode;
 - b) izabrana tehnička rješenja i/ili izuzetno pogodne uvjete koje ponuditelj ima za dostavu roba ili usluga ili za izvođenje radova;
 - c) izvornost roba, usluga ili radova koje je ponuditelj ponudio;
 - d) usklađenost s važećim odredbama koje se odnose na zaštitu na radu i uvjete rada na mjestu isporuke roba, obavljanja usluga ili izvođenja radova;
 - e) mogućnost da ponuditelj prima državnu potporu.
- (3) Ako ugovorno tijelo utvrdi da je ponuda neprirodno niska zato što ponuditelj prima državnu potporu, ponuda može biti odbačena samo ukoliko ponuditelj nije u mogućnosti dokazati, u razumnom vremenu koje odredi ugovorno tijelo, da je državna potpora dodijeljena sukladno važećem zakonu.

Članak 67. **(Preferencijalni tretman domaćeg)**

Primjena preferencijalnog tretmana domaćeg utvrđuje se posebnim podzakonskim aktom koji donosi Vijeće ministara BiH u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 68. **(Razlozi za odbacivanje zahtjeva za sudjelovanje ili ponude)**

- (1) Ugovorno tijelo odbacuje zahtjev za sudjelovanje ili ponudu ako kandidat/ponuditelj nije dostavio tražene dokaze ili je dostavio nepotpune dokaze ili je lažno predstavio informacije koje su dokaz ispunjenja uvjeta iz čl. 45. – 51. ovoga Zakona.
- (2) Zahtjev za sudjelovanje odnosno ponuda kandidata/ponuditelja ili skupine kandidata/ponuditelja koji su izravno ili neizravno sudjelovali u pripremi postupka javne nabave bit će odbačena u slučaju iz članka 52. stavka (7) ovoga Zakona.

- (3) Ugovorno tijelo može pozvati kandidate/ponuditelje da u roku od tri dana pojasne dokumente koje su dostavili sukladno čl. 45. - 51. ovoga Zakona ili da dostave izvornike dokumenata radi poredbe s preslikom koja je dostavljena uz ponudu, a u cilju otklanjanja formalnog nedostatka dokumenata.
- (4) Ugovorno tijelo dužno je odbaciti zahtjev za sudjelovanje ili ponudu i u sljedećim slučajevima kad:
- a) ponuditelj u svojoj ponudi ne navede cijenu nego samo navede da će ponuditi cijenu koja je za određeni postotak ili vrijednost niža od ponude s najnižom cijenom, ili ponudu u kojoj cijena nije iskazana u ukupnome iznosu sukladno zahtjevima iz tenderske dokumentacije;
 - b) se uz ponudu zahtijeva jamstvo za ozbiljnost ponude, a ono nije dostavljeno uz ponudu;
 - c) nije otklonjen nedostatak iz stavka (3) ovoga članka;
 - d) se ponuda odnosi na više lotova nego što je ugovorno tijelo dopustilo u tenderskoj dokumentaciji i obavijesti o nabavi;
 - e) je u ponudi dana alternativna ponuda, a ona nije dopuštena;
 - f) u ponudi pisanim objašnjenjem ponuditelja nije otklonjen nedostatak ili nejasnoća;
 - g) za ponudu ponuditelj nije pisanim putem prihvatio ispravak računske pogreške;
 - i) ponuda nije potpuna i ne ispunjava zahtjeve iz tenderske dokumentacije,
 - j) i u drugim opravdanim slučajevima.

Odjeljak B. Ishod postupka javne nabave

Članak 69.

(Prestanak postupka javne nabave)

- (1) Postupak javne nabave može se okončati:
- a) zaključenjem ugovora o javnoj nabavi ili okvirnog sporazuma ili
 - b) poništenjem postupka javne nabave.
- (2) Ugovorno tijelo obvezano je poništiti postupak javne nabave u slučajevima kad:
- a) nije dostavljena nijedna ponuda u određenom krajnjem roku;
 - b) nije dostavljen nijedan zahtjev za sudjelovanje u ograničenom postupku, u pregovaračkom postupku s ili bez objavljivanja obavijesti ili u natjecateljskom dijalogu;
 - c) nije dostavljen broj ponuda određen u članku 32. stavku (4) ovoga Zakona, ako je bilo predviđeno zaključenje okvirnog sporazuma;
 - d) nijedna od primljenih ponuda nije prihvatljiva;
 - e) su cijene svih prihvatljivih ponuda znatno više od osiguranih sredstava za predmetnu nabavu.
- (3) Ugovorno tijelo može otkazati postupak javne nabave samo zbog dokazivih razloga koji su izvan nadzora ugovornog tijela i koji se nisu mogli predvidjeti u vrijeme pokretanja postupka javne nabave.

Članak 70.
(Odluka o izboru i odluka o poništenju)

- (1) Ugovorno tijelo donosi odluku o izboru najpovoljnijeg ponuditelja ili odluku o poništenju postupka nabave u roku koji je određen u tenderskoj dokumentaciji kao rok važenja ponude, a najkasnije u roku od sedam dana od dana isteka važenja ponude, odnosno u produženom razdoblju roka važenja ponuda sukladno članku 60. stavku (2) ovoga Zakona.
- (2) Odluke iz ovoga članka dostavljaju se kandidatima/ponuditeljima u roku od tri dana, a najkasnije u roku od sedam dana od dana donošenja odluke, i to: elektroničkim sredstvom ili poštom ili neposredno.
- (3) Odluka o izboru sadrži: podatke o ugovornom tijelu, broj i datum donošenja odluke, podatke o javnom oglašavanju, vrstu postupka nabave, broj zaprimljenih ponuda, naziv i podatke o izabranom ponuditelju, detaljno obrazloženje razloga za izbor, pouku o pravnom lijeku, potpis ovlaštene osobe i pečat ugovornog tijela.
- (4) Odluka o poništenju postupka nabave sadrži: podatke o ugovornom tijelu, broj i datum donošenja odluke, podatke o javnom oglašavanju, vrstu postupka nabave, zakonsku osnovu za poništenje postupka nabave, detaljno obrazloženje poništenja, pouku o pravnom lijeku, potpis ovlaštene osobe i pečat ugovornog tijela.
- (5) Ugovorno tijelo donosi odluku o rezultatu pretkvalifikacije kandidata u postupku koji se sastoji od dvije ili više faza nakon okončanja faze pretkvalifikacije. Ova odluka sadrži: podatke o ugovornom tijelu, broj i datum donošenja odluke, podatke o javnom oglašavanju, vrstu postupka nabave, broj zaprimljenih zahtjeva za sudjelovanje, naziv i podatke o kvalificiranim kandidatima, podatke i obrazloženje o nekvalificiranim kandidatima, pouku o pravnom lijeku, potpis ovlaštene osobe i pečat ugovornog tijela.
- (6) Odluke iz st. (3) i (4) ovoga članka ugovorno tijelo objavljuje na svojoj internetskoj stranici, ako ima, i to istodobno s upućivanjem odluka ponuditeljima koji su sudjelovali u postupku javne nabave.

Članak 71.
(Obavješćavanje kandidata i ponuditelja o rezultatima)

- (1) Ugovorno tijelo dužno je istodobno, a najkasnije u roku od sedam dana od dana donošenja odluke, u pisanom obliku obavijestiti kandidate/ponuditelje koji su pravovremeno podnijeli zahtjeve ili ponude o donesenim odlukama u pogledu pretkvalifikacije, ocjene ponuda ili poništenja postupka.
- (2) Ugovorno tijelo dužno je uz obavijest o rezultatima postupka dostaviti i odgovarajuću odluku iz članka 70. ovoga Zakona i zapisnik o ocjeni ponuda iz članka 65. stavka (2) ovoga Zakona.

Članak 72.
(Ugovori)

- (1) Ugovorno tijelo dostavlja na potpis izabranom ponuditelju prijedlog ugovora, i to nakon isteka roka od 15 dana računajući od dana kada su svi ponuditelji obaviješteni o izboru najpovoljnije ponude. Izabrani ponuditelj prihvaća prijedlog ugovora i zaključuje ugovor.

- (2) Ugovor o javnoj nabavi zaključuje se sukladno zakonima o obveznim odnosima u Bosni i Hercegovini. Ugovori koji se dodjeljuju u otvorenom postupku, ograničenom postupku, pregovaračkom postupku s objavom ili bez objave obavijesti, natječaju za izradu idejnog rješenja ili natjecateljskom dijalogu, osim ugovora iz članka 21. stavka (1) točke d) ovoga Zakona, ne mogu se zaključiti u razdoblju od 15 dana od dana kada su ponuditelji obaviješteni o ishodu postupka nabave.
- (3) Ugovorno tijelo dostavlja prijedlog ugovora onome ponuditelju čija je ponuda na rang-listi odmah iza ponude najuspješnijeg ponuditelja u slučaju da najuspješniji ponuditelj:
- a) propusti dostaviti izvornike ili ovjerene preslike dokumentacije iz čl. 45. i 47. ovoga Zakona, ne starije od tri mjeseca od dana dostave ponude ili zahtjeva za sudjelovanje, u roku koji odredi ugovorno tijelo ili
 - b) propusti dostaviti dokumentaciju koja je bila uvjet za potpisivanje ugovora, a koju je bio dužan pribaviti sukladno propisima u Bosni i Hercegovini ili
 - c) u pisanom obliku odbije dodjelu ugovora ili
 - d) propusti dostaviti jamstvo za provedbu ugovora sukladno s uvjetima iz tenderske dokumentacije i u roku koji mu je odredilo ugovorno tijelo ili
 - e) propusti potpisati ugovor o nabavi u roku koji mu je odredilo ugovorno tijelo ili
 - f) odbije zaključiti ugovor pod uvjetima navedenim u tenderskoj dokumentaciji i ponudi koju je dostavio.
- (4) Ako izabrani ponuditelj ne dostavi jamstvo za provedbu ugovora u ostavljenom roku nakon zaključivanja ugovora, zaključen ugovor smatra se apsolutno ništavim.
- (5) Prilikom dodjele ugovora o nabavi, cijena navedena u najpovoljnijoj ponudi, kao i uvjeti utvrđeni u tenderskoj dokumentaciji, ne mogu se mijenjati. Iznimno, ako se u tenderskoj dokumentaciji predviđa odredba o promjenjivosti cijena s objektivno utvrđenim pravilima o promjenjivosti cijene, takva se odredba unosi u ugovor o javnoj nabavi.
- (6) Ugovorno tijelo u ugovoru obvezno postavlja uvjet da ponuditelj kojemu je dodijeljen ugovor o javnoj nabavi nema pravo zapošljavati, u svrhu provedbe ugovora o javnoj nabavi, fizičke ili pravne osobe koje su sudjelovale u pripremi tenderske dokumentacije ili su bile u svojstvu člana ili stručne osobe koju je angažiralo povjerenstvo za nabave najmanje šest mjeseci po zaključenju ugovora, odnosno od početka realizacije ugovora.

Članak 73. (Podugovaranje)

- (1) Ugovorno tijelo ne može zabraniti podugovaranje, ali može tražiti od kandidata/ponuditelja da se izjasni namjerava li dio ugovora podugovaranjem prenijeti na treće strane.
- (2) Ako se kandidat/ponuditelj izjasni da namjerava dio ugovora podugovaranjem prenijeti na treće strane, ugovorno tijelo dužno je u ugovor o javnoj nabavi unijeti tu odredbu kao osnovu za zaključivanje podugovora između izabranog ponuditelja i podugovarača.
- (3) Ponuditelj kojemu je dodijeljen ugovor neće sklapati podugovor ni o jednom bitnom dijelu ugovora bez prethodnog pisanog odobrenja ugovornog tijela. Elementi ugovora koji se podugovaraju i identitet podugovarača obvezno se priopćavaju ugovornom tijelu pravovremeno, prije sklapanja podugovora. Ugovorno tijelo može provjeriti kvalifikacije podugovarača sukladno članku 44. ovoga Zakona i obavijestiti dobavljača o svojoj odluci najkasnije u roku od 15 dana od dana primanja obavijesti o podugovaraču. U slučaju odbijanja podugovarača, ugovorno tijelo dužno je navesti objektivne razloge odbijanja.
- (4) Nakon što ugovorno tijelo odobri podugovaranje sukladno stavku (3) ovoga članka, dobavljač kojemu je dodijeljen ugovor dužan je prije početka realizacije podugovora

dostaviti ugovornom tijelu podugovor zaključen s podugovaračem kao osnovu za neposredno plaćanje podugovaraču i koji, kao obvezne elemente, mora sadržavati sljedeće:

- a) robe, usluge ili radove koje će isporučiti, pružiti ili izvesti podugovarač;
 - b) predmet, količinu, vrijednost, mjesto i rok isporuke robe, pružanja usluga ili izvođenja radova;
 - c) podatke o podugovaraču, i to: naziv podugovarača, sjedište, JIB/IDB, broj transakcijskog računa i naziv banke kod koje se vodi.
- (5) Dobavljač kojemu je dodijeljen ugovor snosi punu odgovornost za realizaciju ugovora.

Odjeljak C. Obveze ugovornog tijela nakon završetka postupka

Članak 74. (Obavijest o dodjeli ugovora)

- (1) Ugovorno tijelo dužno je za otvoreni postupak, ograničeni postupak, pregovarački postupak s objavom ili bez objave obavijesti, natječaj za izradu idejnog rješenja, natjecateljski dijalog ili konkurentski zahtjev za dostavu ponuda objaviti obavijest o dodjeli ugovora na temelju rezultata postupka dodjele ugovora najkasnije u roku od 30 dana od dana zaključivanja ugovora ili okvirnog sporazuma.
- (2) U slučaju dodjele ugovora iz članka 8. ovoga Zakona i zaključivanja okvirnih sporazuma, ugovorno tijelo objavljuje obavijest o dodjeli svih ugovora tijekom jedne godine, i to najkasnije 30 dana od isteka kalendarske godine.
- (3) Obavijest o dodjeli ugovora iz st. (1) i (2) ovoga članka sadrži informacije koje podzakonskim aktom utvrđuje Agencija.

Članak 75. (Izvješće o postupku javne nabave)

- (1) Ugovorno tijelo obvezano je dostavljati Agenciji izvješća za otvoreni postupak, ograničeni postupak, pregovarački postupak s objavom ili bez objave obavijesti, natječaj za izradu idejnog rješenja, natjecateljski dijalog, konkurentski zahtjev za dostavu ponuda i izravni sporazum, kao i u slučaju dodjele ugovora iz čl. 8. i 10. ovoga Zakona, u obliku, na način i u rokovima koje podzakonskim aktom utvrđuje Agencija.
- (2) Ugovorno tijelo najkasnije u roku od 30 dana od dana zaključenja ugovora, odnosno nastanka izmjene, objavljuje osnovne elemente ugovora za sve postupke javne nabave, kao i sve izmjene ugovora do kojih dođe tijekom realizacije ugovora na portalu javnih nabava.
- (3) Ugovorno tijelo objavljuje sljedeće podatke:
 - a) redni broj;
 - b) opis i oznaku po JRJN-u;
 - c) vrstu postupka i broj obavijesti o dodjeli ugovora s portala javnih nabava, za postupke javne nabave za koje postoji obveza objave obavijesti o dodjeli ugovora;
 - d) podatke o dobavljaču/dobavljačima u okvirnom sporazumu (naziv, ID broj, mjesto);
 - e) osnovne elemente ugovora/okvirnog sporazuma (vrijednost, razdoblje trajanja/rok provedbe, rok plaćanja, jamstveni rok i dr.);
 - f) opis izmjene temeljnih elemenata ugovora s datumom izmjene;
 - g) ostatak vrijednosti ugovora nakon učinjenja izmjene/ostatak vrijednosti okvirnog sporazuma (nakon zaključenja pojedinačnog ugovora);

- h) datum zaključenja ugovora;
- i) datum potpune realizacije ugovora/okvirnog sporazuma i ukupna utrošena vrijednost;
- j) napomenu/obrazloženje (značajnije izmjene, raskid ugovora i sl.).

(4) Nabave iz čl. 10e. i 10f. ovoga zakona ne objavljuju se na portalu javnih nabava ni na internetskoj stranici ugovornog tijela.

(5) Iznimno od odredaba članka 72. stavka (5) ovoga zakona, ugovor o javnoj nabavi može se izmijeniti za vrijeme njegova trajanja bez provođenja novog postupka javne nabave ako su kumulativno ispunjeni sljedeći uvjeti:

- a) do potrebe za izmjenom došlo je zbog okolnosti koje pažljivo i savjesno ugovorno tijelo nije moglo predvidjeti;
- b) izmjenom se ne mijenja cjelokupna priroda ugovora;
- c) svako povećanje cijene nije veće od 30 % vrijednosti prvobitnog ugovora i ne može imati za cilj izbjegavanje primjene ovoga zakona.

(6) Izmjena ugovora u smislu stavka (5) ovoga članka nije moguća ukoliko se radi o povećanju cijena do 5% vrijednosti prvobitnog ugovora roba i usluga, odnosno do 10% vrijednosti prvobitnog ugovora o javnoj nabavi radova.

(7) Izmjena cijena može se zahtijevati samo za razliku u cijeni koja premašuje 5 % odnosno 10%, osim ukoliko je do povećanja cijena došlo poslije dobavljačevog dolaska u docnju.

(8) Ako je učinjeno nekoliko uzastopnih izmjena, ograničenje iz stavka (5) točke c) ovoga članka procjenjuje se na temelju neto kumulativne vrijednosti svih uzastopnih izmjena.

(9) Ugovorno tijelo obvezno je, glede izmjene ugovora po osnovi ovoga članka, postupiti u skladu s člankom 75. st. (2) i (3) ovoga zakona.

(10) Ako ugovor sadrži odredbu o indeksaciji cijene (odredba o promjenjivosti cijene s objektivno utvrđenim pravilima o promjenjivosti cijene), referentna vrijednost za izračun maksimalnog povećanja cijene je ažurirana cijena prvobitnog ugovora u trenutku izmjene.

(11) U procesu izmjene ugovora, ugovorno tijelo mora osigurati dokaze, u pisanom obliku, koji potvrđuju postojanje činjenica i okolnosti iz stavka (5) ovoga članka na temelju kojih je izmijenjen ugovor.

(12) Odredbe st. od (5) do (11) ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuju i na izmjene okvirnog sporazuma tijekom njegovog trajanja.

(13) Odredbe st. od (5) do (12) ovoga članka primjenjuju se na sve ugovore o javnoj nabavi/okvirne sporazume čije su trajanje i realizacija u tijeku, kao i na sve buduće ugovore o javnoj nabavi/okvirne sporazume koji će biti zaključeni nakon provođenja postupaka javnih nabava.

Članak 76. (Arhiviranje)

Zaključeni ugovori o nabavi, zahtjevi, ponude, tenderska dokumentacija i dokumenti koji se odnose na ispitivanje i ocjenjivanje zahtjeva i ponuda, kao i drugi dokumenti vezani uz nabavu, čuvaju se sukladno zakonima Bosne i Hercegovine koji se odnose na arhiviranje.

POGLAVLJE IV. POSEBNE ODREDBE ZA SEKTORSKA UGOVORNA TIJELA KOJA OBAVLJAJU DJELATNOST IZ PODRUČJA VODOOPSKRBE, ENERGETIKE, PROMETA I POŠTANSKIH USLUGA

Odjeljak A. Opće odredbe

Članak 77. (Područje primjene)

(1) Ovo poglavlje Zakona sadrži posebne odredbe koje primjenjuje sektorsko ugovorno tijelo koje obavlja djelatnosti iz područja vodoopskrbe, energetike, transporta i poštanskih usluga te sektorsko ugovorno tijelo kada zaključuje ugovore za potrebe djelatnosti iz navedenih područja.

(2) Ovo poglavlje Zakona ne primjenjuje se na ugovore što ih sektorsko ugovorno tijelo zaključi u svrhe koje ne uključuju obavljanje njihovih djelatnosti opisanih u čl. 78. – 84. ovoga Zakona ili radi obavljanja takvih djelatnosti u drugoj zemlji u uvjetima koji ne uključuju fizičku upotrebu mreže ili zemljopisnog područja u Bosni i Hercegovini.

Članak 78. (Vodoopskrba)

- (1) Djelatnosti iz područja vodoopskrbe u smislu ovoga Zakona su:
 - a) stavljanje na raspolaganje (pružanje) ili upravljanje nepokretnim (fiksni) mrežama za javnu opskrbu u vezi s proizvodnjom, prijevozom (transportom) ili distribucijom pitke vode,
 - b) opskrba (napajanje) tih mreža pitkom vodom.
- (2) Sektorsko ugovorno tijelo primjenjuje odredbe ovoga Zakona za javne nabave ili natječaje za projekte koje provodi odnosno organizira za obavljanje djelatnosti iz stavka (1) ovoga članka i koji je:
 - a) povezan s projektima vodogradnje te s projektima navodnjavanja ili odvodnjavanja (isušivanja), pod uvjetom da količina vode koja će se koristiti za opskrbu pitkom vodom iznosi više od 20% od ukupne količine vode stavljene na raspolaganje takvim projektima ili instalacijama za navodnjavanje ili odvodnjavanje (isušivanje) ili
 - b) povezan s odvodnjom ili pročišćavanjem otpadnih voda.
- (3) Sektorsko ugovorno tijelo obvezano je primijeniti odredbe ovoga Zakona kada obavlja djelatnosti koje se odnose na opskrbu (napajanje) mreža pitkom vodom u svrhu javne opskrbe od subjekta koje nije ugovorno tijelo i ne smatra se djelatnošću u smislu stavka (1) ovoga članka ako:
 - a) taj subjekt proizvodi pitku vodu jer mu je ona potrebna za obavljanje neke djelatnosti koja nije djelatnost iz čl. 78. - 84. ovoga Zakona te
 - b) napajanje (opskrbu) javne mreže ovisi samo o vlastitoj potrošnji tog subjekta i ne iznosi više od 30% od ukupne proizvodnje pitke vode, u odnosu na prosjek u prethodne tri godine, uključujući i tekuću godinu.

Članak 79.
(Plin, toplinska i električna energija)

- (1) Djelatnosti iz područja plina i toplinske energije na koje se primjenjuju odredbe ovoga Zakona su:
 - a) stavljanje na raspolaganje (pružanje) ili upravljanje nepokretnim (fiksni) mrežama za javnu uslugu u vezi s proizvodnjom, prijenosom i distribucijom plina i toplinske energije;
 - b) opskrba (napajanje) te mreže plinom ili toplinskom energijom.
- (2) Ukoliko opskrbu (napajanje) mreža plinom ili toplinskom energijom u svrhu javne usluge obavlja subjekt koji nije ugovorno tijelo, onda se ne smatra djelatnošću u smislu stavka (1) ovoga članka:
 - a) ako subjekt proizvodi plin ili toplinsku energiju tako što to nastaje kao neizbježna posljedica obavljanja djelatnosti koja ne pripada djelatnostima iz stavka (1) ili stavka (3) ovoga članka ili iz čl. 78. – 84. ovoga Zakona i
 - b) ako je opskrba javne mreže posljedica gospodarskog iskorištavanja napajanja i ako u odnosu na prosjek u posljednje tri godine, uključujući i tekuću godinu, ne čini više od 20% prihoda subjekta.
- (3) Sektorsko ugovorno tijelo obvezno je primijeniti odredbe ovoga Zakona kada obavlja djelatnosti iz područja električne energije, i to kada:
 - a) stavlja na raspolaganje (pružanje) ili upravlja nepokretnim (fiksni) mrežama za javnu uslugu u vezi s proizvodnjom, prijenosom i distribucijom električne energije;
 - b) opskrbljuje (napaja) tu mrežu električnom energijom.
- (4) Ukoliko opskrbu (napajanje) mreža električnom energijom u svrhu javne usluge obavlja subjekt koji nije ugovorno tijelo, onda se ne smatra djelatnošću u smislu odredbe stavka (3) ovoga članka:
 - a) ako subjekt proizvodi električnu energiju zbog toga što je njena potrošnja potrebna u svrhu obavljanja neke djelatnosti koja nije djelatnost iz stavka (1) ili stavka (3) ovoga članka ili iz čl. 78. - 84. ovoga Zakona i
 - b) ako opskrba (napajanje) javne mreže ovisi samo o vlastitoj potrošnji tog subjekta i ne iznosi više od 30% ukupne proizvodnje energije, u odnosu na prosjek u prethodne tri godine, uključujući i tekuću godinu.

Članak 80.
(Istraživanje i vađenje nafte, plina, ugljena i ostalih krutih goriva)

Sektorsko ugovorno tijelo obvezno je primjenjivati odredbe ovoga Zakona kada obavlja djelatnosti istraživanja i vađenja nafte, plina, ugljena i ostalih krutih goriva, i to kada se obavljanje te djelatnosti odnosi na iskorištavanje zemljopisnog područja u svrhu istraživanja ili vađenja nafte, plina, ugljena ili drugih krutih goriva.

Članak 81.
(Transportne usluge)

- (1) Djelatnosti iz područja transporta u smislu ovoga Zakona su:
 - a) kada se stavlja na raspolaganje (pružanje) ili upravljanje mrežom za usluge javnog prometa željeznicom, automatiziranim sustavima, tramvajem, autobusom, trolejbusom ili žičarama;
 - b) mreža iz područja transporta postoji ako se usluge u prometu obavljaju sukladno s uvjetima, primjerice, za linije, transportne kapacitete, redove vožnje i slično, a koje je utvrdilo nadležno tijelo.

- (2) Pružanje javnih usluga autobusnog prijevoza nije djelatnost u smislu odredaba ovoga članka ako i drugi subjekti mogu pružati te usluge općenito ili na određenom zemljopisnom području pod istim uvjetom kao i sektorsko ugovorno tijelo.

Članak 82. **(Zračne, pomorske i riječne luke)**

Sektorsko ugovorno tijelo koje obavlja djelatnosti zračnih, pomorskih i riječnih luka i koje se odnose na iskorištavanje zemljopisnog područja u svrhu stavljanja na raspolaganje zračnih luka, pomorskih luka, riječnih luka ili drugih prometnih terminala prijevoznicima u zračnom, pomorskom ili riječnom prijevozu obveznik je primjene ovoga Zakona.

Članak 83. **(Poštanske usluge)**

- (1) Poštanske ili druge usluge koje ne uključuju poštanske usluge su djelatnosti koje se obavljaju pod uvjetima određenim ovim člankom.
- (2) Poštanske usluge u smislu stavka (1) ovoga članka su usluge primanja, prijenosa i uručjenja poštanskih pošiljaka. Te usluge obuhvaćaju:
 - a) rezervirane poštanske usluge, a to su poštanske usluge koje sukladno zakonima o pošti obavlja jedino javni operater;
 - b) poštanske usluge koje se obavljaju na slobodnom tržištu sukladno odredbama zakona o pošti.
- (3) Poštanska pošiljka je pismovna pošiljka, poštanska i brzoputna uputnica i paket koji sadrži robu s ili bez komercijalne vrijednosti, bez obzira na težinu, adresirana na određenog primatelja kojemu treba uručiti pošiljku. Poštanska pošiljka, u smislu stavka (2) ovoga članka, odnosi se i na knjige, kataloge i tisak.
- (4) Druge usluge koje ne uključuju poštanske usluge jesu usluge koje se obavljaju na sljedećim područjima, pod uvjetom da te usluge obavlja subjekt koji obavlja poštanske usluge u smislu stavka (2) ovoga članka i pod uvjetom da te usluge nisu izravno izložene tržišnom natjecanju, a to su:
 - a) usluge upravljanja poštanskom službom (usluge i prije i poslije otpreme, kao što su usluge upravljanja urudžbenim uredom);
 - b) usluge dodane vrijednosti u vezi s elektroničkim sredstvima i koje se u cijelosti pružaju putem elektroničkih sredstava (uključujući sigurno slanje šifriranih dokumenata elektroničkim sredstvima, usluge vođenja adresa i slanje preporučene elektroničke pošte);
 - c) usluge koje se odnose na pošiljke drukčije od onih pošiljaka naznačenih u stavku (3) ovoga članka (npr. neadresirane pošiljke, reklamne pošiljke, promidžbene pošiljke i sl.);
 - d) financijske usluge prema definiciji iz Aneksa II. Dijela A. Kategorije 6. ovoga Zakona;
 - e) filatelističke usluge;
 - f) logističke usluge koje su kombinacija fizičke dostave i/ili skladištenja i drugih nepoštanskih djelatnosti.

Članak 84. **(Nabava koja se odnosi na više djelatnosti)**

- (1) Na predmet nabave koji se odnosi na obavljanje više djelatnosti iz ovoga poglavlja primjenjuju se odredbe ovoga dijela Zakona za onu djelatnost koja je glavni dio predmeta nabave.
- (2) Ako se na dio predmeta nabave planiranog za obavljanje jedne od djelatnosti primjenjuju odredbe ovoga poglavlja Zakona, a na drugi dio predmeta nabave se ne primjenjuju odredbe niti ovoga poglavlja niti poglavlja II. i III. ovoga Zakona, te ako nije moguće objektivno utvrditi za koju je djelatnost namijenjen pretežiti dio predmeta nabave, onda se postupak javne nabave provodi sukladno odredbama ovoga dijela Zakona.
- (3) Ako dio predmeta nabave planiran za obavljanje jedne od djelatnosti podliježe odredbama ovoga poglavlja Zakona, a drugi dio predmeta nabave podliježe odredbama poglavlja II. i III. ovoga Zakona, te ako nije moguće objektivno utvrditi za koju je djelatnost namijenjen pretežiti dio predmeta nabave, onda se postupak javne nabave provodi sukladno odredbama poglavlja II. i III. ovoga Zakona.

Odjeljak B. Posebne odredbe

Članak 85. (Sustav kvalifikacije)

- (1) Sektorsko ugovorno tijelo može uspostaviti i voditi sustav kvalifikacije kandidata/ponuditelja. Sektorsko ugovorno tijelo koje uspostavi ili vodi sustav kvalifikacije obavezan je u objavi navesti svrhu sustava kvalifikacije i način na koji se mogu zatražiti pravila kvalifikacije, te osigurati da gospodarski subjekt u svakom trenutku može zahtijevati kvalifikaciju. Ako sustav kvalifikacije traje dulje od tri godine, uspostava sustava kvalifikacije objavljuje se svake godine. Pri kraćem trajanju sustava kvalifikacije dovoljna je objava na početku postupka.
- (2) Sustav kvalifikacije, sukladno stavku (1) ovoga članka, može obuhvaćati različite stupnjeve, a vodi se na temelju objektivnih kvalifikacijskih kriterija i kvalifikacijskih pravila koje postavlja sektorsko ugovorno tijelo. Kvalifikacijski kriteriji i pravila mogu se po potrebi ažurirati.
- (3) Kvalifikacijski kriteriji i pravila, sukladno stavku (2) ovoga članka, mogu obuhvaćati uvjete financijske i ekonomske i/ili tehničke i profesionalne sposobnosti. Sektorsko ugovorno tijelo obavezno je predvidjeti kriterije i pravila kvalifikacije, kao i razloge isključenja.
- (4) Ako kvalifikacijski kriteriji i pravila sadrže uvjete financijske i ekonomske i/ili tehničke i profesionalne sposobnosti, gospodarski subjekt se, u svrhu dokaza zahtijevane sposobnosti, može u datom slučaju osloniti na resurse drugih gospodarskih subjekata, neovisno o pravnom odnosu između njega i tog gospodarskog subjekta. U tom slučaju on mora dokazati da doista raspolaže tim resursima za sve vrijeme trajanja sustava kvalifikacije.
- (5) Pod istim pretpostavkama kao i u stavku (4) ovoga članka, i skupine ponuditelja mogu se osloniti na resurse svojih članova ili drugih gospodarskih subjekata.
- (6) Kvalifikacijski kriteriji i pravila, sukladno odredbi stavka (2) ovoga članka, stavljaju se na raspolaganje zainteresiranim gospodarskim subjektima na njihov zahtjev. Sektorsko ugovorno tijelo obavještava svakog zainteresiranog gospodarskog subjekta o izmjeni i dopuni kvalifikacijskih kriterija i pravila. Ako sektorsko ugovorno tijelo

smatra da sustav kvalifikacije drugih sektorskih ugovornih tijela odgovara zahtjevima i uvjetima ponuditelja, odnosno kandidata koji su kvalificirani, učinit će dostupnima nazive tih drugih sektorskih ugovornih tijela kvalificiranim kandidatima.

- (7) Sektorsko ugovorno tijelo dužno je podnositelje zahtjeva u primjerenom roku obavijestiti o odluci koju je donijelo o kvalifikaciji podnositelja zahtjeva. Ako se odluka ne može donijeti u roku od četiri mjeseca nakon zaprimanja zahtjeva za kvalifikaciju, sektorsko ugovorno tijelo dužno je obavijestiti podnositelja zahtjeva najkasnije dva mjeseca nakon zaprimanja zahtjeva za kvalifikaciju o razlozima produljenja obrade i navesti kada će se donijeti odluka o prihvatanju ili odbijanju njegova zahtjeva. Podnositelj zahtjeva obavještava se o odluci o zahtjevu za kvalifikaciju najkasnije u roku šest mjeseci nakon zaprimanja zahtjeva za kvalifikaciju.
- (8) Podnositelja zahtjeva obavještava se bez odgode o negativnim odlukama o kvalifikaciji, uz navođenje razloga, a najkasnije 15 dana nakon donošenja odluke. Razlozi se moraju temeljiti na kvalifikacijskim kriterijima koje je uspostavilo sektorsko ugovorno tijelo sukladno stavku (3) ovoga članka.
- (9) Uspješni podnositelji zahtjeva uvrstavaju se u popis, pri čemu je moguća daljnja podjela prema predmetu nabave za koji su pojedini podnositelji zahtjeva kvalificirani.
- (10) Sektorsko ugovorno tijelo može osporiti gospodarskom subjektu priznanje kvalifikacije samo iz razloga koji se temelje na kriterijima što ih je utvrdilo sektorsko ugovorno tijelo sukladno stavku (3) ovoga članka. Sektorsko ugovorno tijelo osporava priznatu kvalifikaciju gospodarskom subjektu, o čemu ga obavještava u pisanom obliku, uz navođenje razloga, i to u roku ne kraćem od 15 dana od dana osporavanja kvalifikacije.
- (11) Ako se poziv na nadmetanje objavljuje putem uspostave sustava kvalifikacije, ponuditelji odnosno kandidati odabiru se u ograničenom postupku javne nabave ili u pregovaračkom postupku javne nabave između gospodarskih subjekata koji su se kvalificirali unutar sustava kvalifikacije.
- (12) Uspostava sustava kvalifikacije objavljuje se sukladno članku 36. ovoga Zakona, u obliku koji će podzakonskim aktom utvrditi Vijeće ministara BiH.

Članak 86.

(Izuzeća za sektorska ugovorna tijela)

- (1) Sektorsko ugovorno tijelo, uz izuzeća iz članka 10. ovoga Zakona, izuzeto je od primjene ovoga Zakona i kada dodjeljuje:
 - a) ugovor o nabavi roba ili usluga za daljnju prodaju ili davanje u zakup trećim osobama, pod uvjetom da sektorskom ugovornom tijelu ne pripada posebno ili isključivo pravo na prodaju ili davanje u zakup predmeta takvih ugovora, te da i drugi subjekti mogu slobodno prodavati ili davati u najam pod jednakim uvjetima kao i sektorsko ugovorno tijelo ili sektorska ugovorna tijela;
 - b) ugovor koji zaključi sektorsko ugovorno tijelo u svrhe koje ne uključuju obavljanje djelatnosti utvrđenih čl. 78. – 84. ovoga Zakona.
- (2) Sektorsko ugovorno tijelo koje obavlja djelatnosti utvrđene zakonom izuzeto je od primjene odredaba ovoga Zakona za ugovore koje dodjeljuje povezanom poduzeću, poslovnom partnerstvu ili sektorskom ugovornom tijelu koje je sastavni dio poslovnog partnerstva. Uvjeti i način dodjele ovih ugovora bit će određeni nalogom koji donosi Vijeće ministara BiH u roku od šest mjeseci od stupanja na snagu ovoga Zakona.

POGLAVLJE V. OSTALI POSTUPCI JAVNE NABAVE

Odjeljak A. Dodjela ugovora male vrijednosti

Članak 87.

(Vrste postupka za dodjelu ugovora male vrijednosti)

- (1) Postupci javne nabave za dodjelu ugovora male vrijednosti su:
 - a) konkurentski zahtjev za dostavu ponuda i
 - b) izravni sporazum.
- (2) Ugovorno tijelo provodi postupak konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda u slučaju kada je procijenjena vrijednost nabave robe ili usluge manja od iznosa od 50.000,00 KM, odnosno kada je procijenjena vrijednost nabave radova manja od iznosa od 80.000,00 KM, pri čemu ni ukupna procijenjena vrijednost istovrsnih nabava na godišnjoj razini nije jednaka ili veća od 50.000,00 KM za robe ili usluge, odnosno 80.000,00 KM za radove.
- (3) Ugovorno tijelo provodi postupak izravnog sporazuma za nabavu roba, usluga ili radova čija je procijenjena vrijednost jednaka ili manja od iznosa od 6.000,00 KM, pri čemu ni ukupna procijenjena vrijednost istovrsnih nabava na godišnjoj razini nije veća od 10.000,00 KM.
- (4) Ugovorno tijelo može za vrijednosti nabave iz st. (2) i (3) ovoga članka provesti jedan od postupaka iz čl. 25. – 35. ovoga Zakona.

Članak 88.

(Konkurentski zahtjev za dostavu ponuda)

- (1) Konkurentski zahtjev za dostavu ponuda je postupak u kojem ugovorno tijelo priprema pojednostavljenu tendersku dokumentaciju koja sadrži: opis/tehničku specifikaciju predmeta nabave, minimum dokumenata kojima se dokazuje kvalificiranost ponuditelja (ako ih zahtijeva), rok za dostavu ponuda te način pripreme i dostave ponuda.
- (2) U postupku konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda donosi se odluka o pokretanju postupka nabave i objavljuje obavijest o nabavi na portalu javnih nabava.
- (3) Ugovorno tijelo određuje rok za dostavu ponuda koji ne može biti kraći od deset dana od dana objave obavijesti.
- (4) Ponuditelj može zatražiti pojašnjenje tenderske dokumentacije najkasnije tri dana prije isteka roka za preuzimanje tenderske dokumentacije.
- (5) Ugovorno tijelo imenuje povjerenstvo za javnu nabavu i predviđa javno otvaranje ponuda.

Članak 89.

(Dodjela ugovora u postupku konkurentskog zahtjeva)

- (1) Dodjela ugovora u postupku konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda temelji se na kriteriju najniže cijene ili kriteriju ekonomski najpovoljnije ponude, sukladno odredbama članka 64. ovoga Zakona.

- (2) Svaki ponuditelj može ponuditi samo jednu cijenu, i to ukupnu cijenu, koju ne može mijenjati nakon isteka roka za dostavu ponuda. Ugovorno tijelo ne može pregovarati o ponudi, kao ni o cijeni.
- (3) Kada ugovorno tijelo primi jednu prihvatljivu ponudu, dodjeljuje ugovor tome ponuditelju, i to najkasnije u roku od deset dana računajući od dana primitka odluke ugovornog tijela o izboru najpovoljnijeg ponuditelja.

Članak 90. **(Izravni sporazum)**

- (1) Postupak izravnog sporazuma provodi se na način da se osigura poštivanje načela iz članka 3. ovoga zakona. Ugovorno tijelo bira ponuditelja na način koji jamči najbolju razmjenu vrijednosti za novac.
- (2) Ugovorno tijelo pisanim putem ili putem portala javnih nabava traži prijedlog cijene ili ponudu od jednog ili više gospodarskih subjekata koji obavljaju djelatnost koja je predmetom javne nabave.
- (3) Nakon što primi prijedlog cijene ili ponudu na jedan od načina iz stavka (2) ovoga članka koji je ugovorno tijelo odabralo, ugovorno tijelo prihvaća prijedlog cijene ili ponudu gospodarskog subjekta.
- (4) U postupku izravnog sporazuma dozvoljeno je pregovaranje o cijeni ili ponudi.
- (5) Izravni sporazum smatra se zaključenim prilaganjem računa ili druge odgovarajuće dokumentacije.
- (6) Ugovorno tijelo objavljuje izvješće o provedenom postupku izravnog sporazuma iz članka 75. stavka (1) ovoga zakona na portalu javnih nabava.

POGLAVLJE VI. INSTITUCIJE ZA PRAĆENJE PRIMJENE ZAKONA

Članak 91. **(Institucije)**

Agencija i URŽ su institucije nadležne za praćenje primjene ovoga Zakona i podzakonskih akata.

Članak 92. **(Agencija za javne nabave Bosne i Hercegovine)**

- (1) Agencija je samostalna upravna organizacija sa statusom pravne osobe. Agencija ima sjedište u Sarajevu i posjeduje pečat sukladno Zakonu o pečatu institucija Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Zakon o pečatu institucija BiH).
- (2) Agencija ima dvije podružnice sa sjedištima u Banjoj Luci i Mostaru. Podružnice nemaju status pravnih osoba. Podružnice imaju pečate istovjetne pečatu Agencije, koji dodatno sadrže naziv i sjedište podružnice.
- (3) Uloga Agencije je osigurati pravilnu provedbu ovoga Zakona. Za ostvarivanje uloge Agencije utvrđuju se sljedeće nadležnosti:

a) priprema i izrada nacrtu zakona, nacrtu izmjena i dopuna zakona i pratećih podzakonskih akata, u svrhu osiguranja njihove djelotvornosti i svrhovitosti;

- b) unaprjeđenje informiranosti ugovornih tijela i ponuditelja o propisima o javnim nabavama i njihovim ciljevima, postupcima i metodama;
 - c) objavljivanje priručnika i naputaka, kao i izrada i ažuriranje standardnih obrazaca i modela sukladno odredbama ovoga Zakona;
 - d) pružanje tehničke pomoći i savjetodavnih mišljenja ugovornim tijelima i ponuditeljima u vezi s pravilnom primjenom ovoga Zakona i podzakonskih akata;
 - e) uspostava sustava praćenja postupaka koje provode ugovorna tijela za nabavu roba, usluga i radova, u cilju edukacije i otklanjanja uočenih nepravilnosti u pojedinačnim postupcima javnih nabava;
 - f) prikupljanje podataka, analiza i objava informacija u vezi s postupcima javnih nabava i dodijeljenim ugovorima o javnim nabavama;
 - g) razvijanje i uspostava elektroničkih informacijskih sustava u području javnih nabava u Bosni i Hercegovini;
 - h) pokretanje, podržavanje i stvaranje pretpostavki za razvoj prakse elektroničkih nabava i komunikacija u području javnih nabava;
 - i) organiziranje i održavanje obuka za ovlaštene predavače i službenike za javne nabave, objavljivanje informacija u vezi s obukama, te priprema priručnika i drugih pratećih materijala za profesionalni razvoj u području javnih nabava sukladno podzakonskom aktu koji donosi Vijeće ministara BiH;
 - j) praćenje rada ovlaštenih predavača i vođenje evidencije o akreditiranim predavačima iz područja javnih nabava i službenicima za javne nabave;
 - k) izrada godišnjih izvješća za Vijeće ministara BiH.
- (4) Agencija ima ravnatelja i Odbor Agencije.
 - (5) Ravnatelj Agencije ima status tajnika s posebnim zadatkom. Izbor i imenovanje ravnatelja Agencije, s mogućnošću jednog ponovnog imenovanja, kao i razrješenje s dužnosti u nadležnosti je Vijeća ministara BiH, sukladno odredbama Zakona o državnoj službi u institucijama BiH.
 - (6) Ravnatelj Agencije predstavlja i zastupa Agenciju, rukovodi radom Agencije, organizira i osigurava zakonito i učinkovito obavljanje poslova iz nadležnosti Agencije, donosi podzakonske i druge akta kojima se osigurava zakonito i učinkovito obavljanje poslova i odgovoran je za rad Agencije.
 - (7) Odbor Agencije nadležan je za razmatranje pitanja u vezi s funkcioniranjem i unaprjeđenjem sustava javnih nabava, te daje prethodnu suglasnost na akte kojim se uređuje sustav javnih nabava, a koje donosi Vijeće ministara BiH ili ravnatelj Agencije.
 - (8) Odbor Agencije ima pet članova. Članovi Odbora Agencije su predstavnici: Ministarstva financija i trezora BiH, ministarstava financija entiteta, Direkcije za europske integracije i predstavnik Vlade Brčko Distrikta BiH. Promatrači u Odboru Agencije su predstavnici: Vanjskotrgovinske komore BiH, udruga poslodavaca BiH i entiteta, te nevladinog sektora, ravnatelj Agencije i predsjedatelj URŽ-a. Vijeće ministara BiH imenuje članove Odbora Agencije, i to na mandat od pet godina. Odbor

Agencije donosi svoj poslovnik u roku od 30 dana od dana objave odluke o imenovanju u "Službenom glasniku BiH".

- (9) Članovi Odbora Agencije, većinom glasova, između sebe biraju predsjedatelja i zamjenika predsjedatelja na razdoblje od dvije godine. Odbor Agencije održava sjednice najmanje dva puta godišnje. Za rad članova Odbora Agencije isplaćuje se naknada sukladno odluci Vijeća ministara BiH.
- (10) Odbor Agencije na sjednicama vodi zapisnike, te priprema informacije i inicijative koje putem Agencije upućuje Vijeću ministara BiH na usvajanje.
- (11) Sva ugovorna tijela u Bosni i Hercegovini dužna su surađivati s Agencijom i Odborom Agencije kada oni obavljaju svoje aktivnosti koje proizlaze iz okvira nadležnosti utvrđenih ovim Zakonom i podzakonskim aktima.

Članak 93.

(Ured za razmatranje žalbi Bosne i Hercegovine)

- (1) URŽ je samostalna neovisna institucija sa statusom pravne osobe, sa sjedištem u Sarajevu. URŽ posjeduje pečat sukladno Zakonu o pečatu institucija BiH.
- (2) URŽ ima 17 članova.
- (3) URŽ sa sjedištem u Sarajevu ima sedam članova, od kojih po dva iz reda naroda u BiH, jedan iz reda ostalih, pri čemu su dva člana iz reda naroda u BiH iz Republike Srpske, četiri iz reda naroda iz Federacije Bosne i Hercegovine, a jedan iz reda ostalih alternativno se bira iz jednog ili drugog entiteta.
- (4) Tri člana URŽ-a sa sjedištem u Sarajevu, između kojih se bira predsjedatelj, moraju imati sveučilišno obrazovanje pravnog smjera i položen pravosudni ispit. Ostala četiri člana URŽ-a su stručnjaci s visokom stručnom spremom iz područja izvođenja radova, javnih nabava, transporta ili strateškog poslovnog upravljanja.
- (5) URŽ ima dvije podružnice, sa sjedištima u Banjoj Luci i Mostaru. Podružnice nemaju status pravnih osoba. Podružnice imaju pečate istovjetne pečatu URŽ-a, koji kao jedinu dopuštenu razliku sadrži naziv i mjesto podružnice.
- (6) Podružnice u Banjoj Luci i Mostaru imaju po pet članova, od kojih su tri člana priznati stručnjaci upravnog prava i/ili upravnog postupka, a dva člana su stručnjaci iz područja izvođenja radova, javnih nabava, transporta i strateškog poslovnog upravljanja i biraju se putem javnog natječaja.
- (7) URŽ sa sjedištem u Sarajevu nadležan je za donošenje odluka povodom žalbi za vrijednosti nabave iznad 800.000,00 KM, kao i za sve nabave institucija Bosne i Hercegovine i institucija Brčko Distrikta BiH i drugih ugovornih tijela Bosne i Hercegovine i Brčko Distrikta BiH.
- (8) Podružnice URŽ-a u Banjoj Luci i Mostaru nadležne su za donošenje odluka povodom žalbi za vrijednosti nabave do 800.000,00 KM. Nadležnost podružnice određuje se prema entitetskom sjedištu ugovornog tijela.
- (9) URŽ rješava povodom žalbi u postupcima javne nabave.
- (10) Članovi URŽ-a su u obavljanju svoje funkcije neovisni, jednaki i vezani isključivo za Ustav BiH i zakone u Bosni i Hercegovini.
- (11) Članove URŽ-a imenuje Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: PSBiH). PSBiH donosi odluku o pokretanju i provođenju procedure izbora i imenovanja, imenovanju *ad hoc* povjerenstva za izbor i imenovanje članova URŽ-a. *Ad hoc* povjerenstvo sastavlja listu uspješnijih kandidata i dostavlja je PSBiH, koja imenuje na dužnost i razrješuje dužnosti članove URŽ-a.

- (12) Mandat članova URŽ-a je pet godina, s mogućnošću jednog ponovnog imenovanja. U slučaju prijevremenog razrješenja jednog od članova URŽ-a, novi član URŽ-a imenuje se na ostatak mandata.
- (13) Ako PSBiH pravovremeno ne imenuje članove URŽ-a, članovima URŽ-a produljuje se mandat do imenovanja novih članova, ne dulje od osam mjeseci.
- (14) Funkcija članova URŽ-a nespojiva je s bilo kojom drugom izravnom ili neizravnom, stalnom ili povremenom dužnošću, s iznimkom akademskih, znanstvenih ili publicističkih aktivnosti.
- (15) PSBiH može prijevremeno razriješiti dužnosti člana URŽ-a samo u slučajevima kada član URŽ-a:
- a) podnese ostavku PSBiH;
 - b) je pravomoćno osuđen za kazneno djelo na kaznu zatvora u trajanju duljem od šest mjeseci;
 - c) trajno izgubi radnu sposobnost za obavljanje svoje funkcije;
 - d) ispuni uvjete propisane člankom 71. stavak (1) točka a) alineja 1) Zakona o radu u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 26/04, 7/05, 48/05, 60/10, 32/13 i 93/17).
- (16) URŽ ima Pravilnik o unutaršnjoj organizaciji, koji se usvaja na općoj sjednici URŽ-a i za koji glasuje natpolovična većina svih članova URŽ-a.
- (17) URŽ ima Poslovnik o radu URŽ-a, koji usvaja na općoj sjednici URŽ-a i za koji glasuje natpolovična većina svih članova URŽ-a.
- (18) Članovi URŽ-a i svi zaposlenici URŽ-a dužni su u svome radu čuvati tajnost podataka sukladno zakonu.
- (19) URŽ podnosi godišnje izvješće o radu PSBiH, koje usvoji natpolovična većina svih članova URŽ-a.

DIO TREĆI – PRAVNA ZAŠTITA

POGLAVLJE I. POSTUPAK PRAVNE ZAŠTITE

Odjeljak A. Opće odredbe

Članak 94. (Stranke u postupku)

- (1) Stranke u postupku pravne zaštite su: žalitelj, ugovorno tijelo i odabrani ponuditelj, a svojstvo stranke mogu imati i drugi gospodarski subjekti koji imaju pravni interes u predmetnom postupku javne nabave
- (2) Pri razmatranju žalbe u skladu s člankom 100. st. (4) i (5) ovog zakona, URŽ o vođenju postupka po žalbi obavještava odabranog ponuditelja, odnosno kandidata u fazi u kojoj je izjavljena žalba.
- (3) Svaka stranka ima pravo izjasniti se o zahtjevima i navodima druge strane i predložiti dokaze. URŽ svakoj stranci u postupku dostavlja podneske koje zaprimi u predmetu, o kojima se raspravlja o glavnoj stvari ili predlažu nove činjenice i dokazi.

- (4) Svaka stranka ovlaštena je razgledati spis predmeta, osim onoga dijela ponude i dokumentacije koji je sukladno zakonom utvrđen tajnim ili povjerljivim.
- (5) Ugovorno tijelo dužno je u postupku povodom žalbe, na zahtjev URŽ-a, dostaviti dokumentaciju u roku koji odredi URŽ.

Članak 95. **(Dostavljanje pismena u inozemstvo)**

Stranci koja sudjeluje u postupku povodom žalbe pred URŽ-om, a čije je sjedište, prebivalište ili boravište izvan Bosne i Hercegovine, URŽ može poštom dostaviti pismo.

Članak 96. **(Jezik postupka)**

Postupak pravne zaštite vodi se na jednom od jezika koji su u službenoj uporabi u Bosni i Hercegovini te latiničnim ili ćiriličnim pismom.

Članak 97. **(Aktivna legitimacija)**

Žalbu može podnijeti svaki gospodarski subjekt koji ima ili je imao interes za dodjelu ugovora o javnoj nabavi i koji učini vjerojatnim da je bila ili mu je u konkretnom postupku javne nabave mogla biti prouzrokovana šteta zbog nezakonitog postupanja ugovornog tijela, a koje se u žalbi navodi kao povreda ovoga Zakona i podzakonskih akata od strane ugovornog tijela u postupku javne nabave.

Članak 98. **(Zabrana zaključenja ugovora)**

- (1) Ugovorno tijelo ne može potpisati ugovor o javnoj nabavi u roku od 15 dana od dana kada su ponuditelji obaviješteni o izboru najpovoljnijeg ponuditelja.
- (2) Zabrana potpisivanja ugovora iz stavka (1) ovoga članka ne primjenjuje se:
 - a) ako je samo jedan ponuditelj sudjelovao u otvorenom postupku, pregovaračkom postupku bez objave obavijesti i u postupku dodjele ugovora o nabavi usluga iz Aneksa II ~~Dio B~~ i njegova je ponuda izabrana pod uvjetom da nije objavljena ex ante obavijest o transparentnosti;
 - b) ako je samo jedan ponuditelj sudjelovao u drugoj fazi ograničenog postupka, pregovaračkog postupka s objavom obavijesti i natjecateljskog dijaloga i njegova je ponuda izabrana;
 - c) u slučaju dodjele ugovora unutar okvirnog sporazuma ili dinamičkog sustava kupnje.
- (3) Zabrana potpisivanja ugovora iz stavka (2) točka a) ovog članka ne primjenjuje se u slučaju kada ugovorno tijelo objavi dobrovoljno ex ante obavještenje o transparentnosti u pregovaračkom postupku bez objave obavještenja i u postupku dodjele ugovora o nabavi usluga iz Aneksa II. Dio B.

(3) Uložena žalba ne sprečava potpisivanje ugovora o javnoj nabavi za lotove na koje nije uložena žalba.

(4) U slučaju da na odluku o dodjeli ugovora u postupku nabave male vrijednosti nema žalbe, ugovorno tijelo dužan je zaključiti ugovor u roku od deset dana od dana obavještanja sudionika postupka o izboru najpovoljnijeg ponuditelja.

Odjeljak B. Ulaganje žalbe

Članak 99. (Način ulaganja žalbe)

- (1) Žalba se ulaže URŽ-u putem ugovornog tijela u pisanom obliku izravno, elektroničkim putem, ako je elektroničko sredstvo određeno za način komunikacije u tenderskoj dokumentaciji, ili preporučenom poštanskom pošiljkom.
- (2) Žalba se podnosi u dovoljnome broju primjeraka, a koji ne može biti manji od tri, kako bi mogla biti uručena kvalificiranom kandidatu ili izabranom ponuditelju, kao i drugim strankama u postupku.
- (3) Prilikom razmatranja žalbe u skladu s člankom 100. st. (2) i (3) ovoga zakona, ugovorno tijelo nakon zaprimanja žalbe putem portala javnih nabava obavještava ponuditelje o vođenju postupka po žalbi.
- (4) Datum zaprimanja žalbe izravno u ugovornom tijelu, odnosno datum zaprimanja žalbe elektroničkim putem uz osiguranje dokaza o upućivanju odnosno zaprimanju žalbe, ili datum predaje na poštu preporučene poštanske pošiljke smatra se danom uručivanja žalbe.
- (5) U slučaju izravne predaje žalbe, ugovorno tijelo dužno je izdati žalitelju potvrdu o vremenu zaprimanja žalbe.
- (6) Ako ugovorno tijelo odbije izdati potvrdu o vremenu zaprimanja, smatrat će se da je žalba podnesena u roku, osim ako ugovorno tijelo ne dokaže suprotno.

Članak 100. (Postupak ugovornog tijela po žalbi)

(1) Ugovorno tijelo dužno je u roku od pet dana od dana zaprimanja žalbe utvrditi je li žalba pravovremena, dopuštena, uredna izjavljena od ovlaštene osobe i od osobe koja ima aktivnu legitimaciju.

(2) Ako ugovorno tijelo utvrdi da je žalba nepravovremena, nedopuštena neuredna i izjavljena od neovlaštene osobe, od osobe koja nema aktivnu legitimaciju, odbacit će je zaključkom. Protiv tog zaključka žalitelj ima mogućnost podnošenja žalbe URŽ-u i to u roku od pet dana od dana primitka zaključka.

(3) *Ako u roku za izjavljivanje žalbe nije dostavljen dokaz iz članka 105. stavak (1) točka i) ovog zakona o plaćenju naknadi za pokretanje žalbenog postupka, u iznosu propisanom člankom 108. ovog zakona, na osnovu kojeg se može nesumnjivo utvrditi da je transakcija izvršena, ugovorno tijelo odbacit će žalbu kao neurednu bez pozivanja žalitelja na dopunu ili*

ispravak. Na ovaj zaključak ugovornog tijela žalitelj nema pravo žalbe URŽ-u i on je konačan. Protiv ovog zaključka žalitelj može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana primitka. Tužba za pokretanje upravnog spora ne odgađa izvršenje pobijanog zaključka ako Sud Bosne i Hercegovine drugačije ne odluči.

(4) Ako je žalba blagovremena, dopuštena, uredna i izjavljena od ovlaštene osobe i osobe koje ima aktivnu legitimaciju, ugovorno tijelo, razmatrajući žalbu, može utvrditi da je ona djelimično ili u cijelosti osnovana i svojim rješenjem ispraviti radnju, poduzeti činjenje, izmijeniti i/ili dopuniti tendersku dokumentaciju ili može postojeću odluku ili rješenje staviti van snage i zamijeniti je drugom odlukom ili rješenjem, ili poništiti postupak javne nabave u slučaju da su ispunjeni uvjeti iz članka 69. st. (2) i (3) ovog zakona, te o tome obavijestiti sudionike u postupku javne nabave na način određen ovim zakonom, u roku od pet dana od dana primitka žalbe.

(5) Protiv rješenja ugovornog tijela iz stavka (3) ovog članka može se izjaviti žalba URŽ-u, putem ugovornog tijela, u roku od deset dana od dana prijema rješenja. Ugovorno tijelo prosljeđuje žalbu URŽ-u sa svojim izjašnjenjem i dokumentacijom u roku od pet dana od datuma zaprimanja.

(6) Ako ugovorno tijelo postupajući po žalbi utvrdi da je žalba blagovremena, dopuštena, uredna izjavljena od ovlaštene osobe i osobe koja ima aktivnu legitimaciju, ali da je u cijelosti neosnovana, neće donositi odluku o tome, ali je dužan u roku od pet dana od datuma zaprimanja žalbu prosljediti URŽ-u, sa svojim izjašnjenjem na navode žalbe, kao i kompletnom dokumentacijom u vezi s postupkom protiv kojeg je izjavljena žalba.

Članak 101.

(Rokovi za ulaganje žalbe ugovornom tijelu)

(1) Žalba se izjavljuje:

- a) u roku od deset dana od dana objave obavijesti u odnosu na podatke iz obavijesti o nabavi, odnosno u roku od deset dana od dana objave tenderske dokumentacije na sadržaj tenderske dokumentacije;
- b) u roku od deset dana od dana objave izmjene i/ili dopune tenderske dokumentacije u odnosu na sadržaj izmjene i/ili dopune tenderske dokumentacije;
- c) u roku od pet dana od primitka zapisnika o otvaranju ponuda, u odnosu na radnje, postupanja, nečinjenja ili propuštanja u postupku otvaranja ponuda;
- d) u roku od deset dana od primitka odluke o kvalificiranosti kandidata ili odluke o izboru najpovoljnijeg ponuditelja ili odluke o poništenju postupka;
- e) u roku od deset dana od dana kada je ugovorno tijelo trebalo donijeti odluku iz postupka, a propustilo ju je donijeti.

- (2) Žalba se ulaže najkasnije 30 dana nakon saznanja da je ugovor zaključen bez provođenja postupka javne nabave u suprotnosti s ovim Zakonom, a najkasnije u roku od jedne godine od dana zaključenja ugovora u tom postupku.
- (3) U slučaju dodjele ugovora na temelju okvirnog sporazuma iz članka 32. stavka (5) točke b) ovoga zakona ili unutar dinamičkog sustava kupnje iz članka 123. ovoga zakona, žalba se ulaže u roku od deset dana nakon što ugovorno tijelo obavijesti ponuditelje da je zaključen ugovor na temelju okvirnog sporazuma ili dinamičkog sustava kupnje u odnosu na postupak dodjele ugovora u sklopu okvirnog sporazuma ili dinamičkog sustava kupnje.
- (4) U slučaju pregovaračkog postupka bez objave obavijesti i postupka dodjele ugovora o nabavi usluga iz Aneksa II ~~Dio B~~ žalba se izjavljuje najkasnije:
- a) 10 dana od dana objave dobrovoljne *ex ante* obavijesti o transparentnosti, ako je ova obavijest objavljena;
- b) 30 dana od dana objave obavijesti o dodjeli ugovora, ako dobrovoljna *ex ante* obavijest o transparentnosti nije objavljena.
- (5) U postupku nabave koji se provodi putem konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda žalba se ulaže u roku od pet dana od:
- a) objave konkurentskog zahtjeva;
- b) primitka zapisnika o otvaranju ponuda;
- c) primitka odluke o izboru najpovoljnijeg ponuditelja ili primitka odluke o poništenju postupka nabave.
- (6) U postupku izravnog sporazuma žalba nije dopuštena.
- (7) Žalitelj koji je propustio uložiti žalbu prema odredbama st. od (1) do (5) ovoga članka, gubi pravo tražiti ispitivanje zakonitosti po istoj osnovi u kasnijoj fazi postupka.

Odjeljak C. Pravna zaštita pred URŽ-om

Članak 102.

(Dokazivanje u postupku povodom žalbe)

- (1) Stranke u postupku dužne su iznijeti sve činjenice na kojima temelje svoje zahtjeve ili odluke, postupke, radnje ili nečinjenja, te predložiti dokaze kojima se utvrđuju te činjenice.
- (2) U postupku pravne zaštite ugovorno tijelo dužno je dokazati postojanje činjenica i okolnosti na osnovi kojih je donijelo odluku o pravima, poduzelo radnje ili propuštanje te provelo postupke, koji su predmetom postupka po žalbi.

- (3) U postupku pravne zaštite žalitelj je dužan dokazati ili barem učiniti vjerojatnim postojanje činjenica i razloga koji se tiču pravnog interesa za podnošenje žalbe, povreda postupka ili povreda primjene materijalnog prava koje su istaknute u žalbi, za koje zna ili bi trebao znati.

Članak 103. (Bitne povrede zakona)

(1) U postupcima javne nabave apsolutno bitne povrede zakona su one povrede o kojima URŽ vodi računa po službenoj dužnosti i koje mogu dovesti do poništenja postupka u potpunosti ili djelomično, i to:

a) neusklađenost tenderske dokumentacije s ovim zakonom ili podzakonskim aktima koja je, uslijed nedorečenosti, proturječnosti ili nejasnosti, dovela do nemogućnosti utvrđivanja osnovanosti žalbenih navoda ili koja je uslijed bitnih propusta dovela do narušavanja temeljnih načela ovoga zakona, odnosno nezakonite dodjele ugovora;

b) povrede postupka prilikom otvaranja ponuda, zahtjeva za sudjelovanje;

c) rok za dostavu ponuda ili zahtjeva za sudjelovanje nije produljen, a postojala je obveza sukladno odredbama ovoga zakona;

d) nakon isteka roka za dostavu ponuda u postupcima u kojima nije dopušteno pregovaranje, a ugovorno tijelo vodilo je pregovore ili je ponuditelj izmijenio svoju ponudu suprotno odredbama ovoga zakona.

(2) Relativno bitne povrede zakona su povrede koje mogu dovesti do poništenja postupka javne nabave ako se uspostavi izravna veza između povrede i ishoda postupka.

Članak 104. (Ovlasti URŽ-a)

(1) URŽ u postupku pravne zaštite postupa u granicama zahtjeva iz žalbe, a po službenoj dužnosti u odnosu na povrede opisane u članku 103. stavku (1) ovoga Zakona.

(2) URŽ nije dužan kontrolirati činjenično i pravno stanje koje je bilo predmetom prethodne žalbe u istom postupku javne nabave.

Odjeljak D. Žalba

Članak 105. (Sadržaj žalbe)

Žalba sadrži:

a) ime ili naziv žalitelja, prebivalište ili sjedište žalitelja, ime zastupnika ili punomoćnika žalitelja ako ga ima;

- b) naziv ugovornog tijela protiv kojega se podnosi žalba;
- c) broj i datum postupka javne nabave i podatke o objavljivanju obavijesti o javnoj nabavi, ako je obavijest objavljena;
- d) broj i datum odluke o izboru ponude, poništenju postupka ili druge odluke ugovornog tijela;
- e) druge podatke o radnji, propuštanju radnje ili postupcima ugovornog tijela koji su predmetom postupka ili o predmetu nabave;
- f) opis činjeničnog stanja;
- g) opis povreda ovoga Zakona i podzakonskih akata i obrazloženje;
- h) prijedlog dokaza;
- i) dokaz o plaćenju naknade za pokretanje žalbenog postupka, u iznosu propisanom člankom 108. ovog zakona, na temelju kojeg se može nesumnjivo utvrditi da je transakcija izvršena;
- j) potpis žalitelja ili potpis ovlaštene osobe odnosno punomoćnika (ako ga žalitelj ima) i pečat (ako ga žalitelj ima).

(2) Dokaz iz stavka (1) točka i) ovog članka o plaćenju naknade za pokretanje žalbenog postupka, u iznosu propisanom članlom 108. ovog zakona, na osnovu kojeg se može nesumnjivo utvrditi da je transakcija izvršena, obavezno se dostavlja ugovornom tijelu u roku za izjavljivanje žalbe.

Članak 106. **(Postupak s neurednom žalbom)**

(1) Ako dostavljena žalba ne sadrži podatke i dokaze iz članka 105. ovog zakona, osim u slučaju ako dostavljena žalba ne sadrži podatak i dokaz iz članka 105. stavak (1) točka i) ovog zakona, kada ugovorno tijelo donosi zaključak u skladu s člankom 100. stavak (3) ovog zakona, ugovorno tijelo poziva žalitelja da upotpuni žalbu u roku od tri dana od dana prijema zahtjeva za dopunu. Ako žalitelj ne postupi po zahtjevu ugovornog tijela, žalba će biti odbačena kao neuredna, u skladu s člankom 100. stavak (2) ovog zakona.

(2) U postupku pravne zaštite pred URŽ-om i URŽ ispituje da li dostavljena žalba sadrži podatke i dokaze iz članka 105. ovog zakona. Ako dostavljena žalba ne sadrži podatke i dokaze iz članka 105. ovog zakona, osim u slučaju ako dostavljena žalba ne sadrži podatak i dokaz iz članka 105. stavak (1) tačka i) ovog zakona, kada ugovorno tijelo donosi zaključak u skladu s člankom 100. stavak (3) ovog zakona, URŽ poziva žalitelja da upotpuni žalbu u roku od tri dana od dana prijema zahtjeva za dopunu. Ako žalitelj ne postupi po zahtjevu URŽ-a, žalba će biti odbačena kao neuredna, u skladu s člankom 111. stavak (1) točka b) ovog zakona.

Članak 107

Brisan (Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama ("Službeni glasnik BiH", broj 59/22)

(Izjavljivanje žalbe URŽ-u)

~~Žalitelj izjavljuje žalbu URŽ-u putem ugovornog tijela, u rokovima i na način propisan ovim zakonom.~~

**Članak 108.
(Naknada za pokretanje žalbenog postupka)**

(1) Žalitelj je obavezan platiti naknadu za pokretanje žalbenog postupka u iznosu od:

- a) 750,00 KM za procijenjenu vrijednost nabave do 50.000,00 KM;*
- b) 1.200,00 KM za procijenjenu vrijednost nabave od 50.001,00 KM do 80.000,00 KM;*
- c) 3.000,00 KM za procijenjenu vrijednost nabave od 80.001,00 KM do 250.000,00 KM;*
- d) 5.250,00 KM za procijenjenu vrijednost nabave od 250.001,00 KM do 400.000,00 KM;*
- e) 7.500,00 KM za procijenjenu vrijednost nabave od 400.001,00 KM do 800.000,00 KM;*
- f) 11.250,00 KM za procijenjenu vrijednost nabave od 800.001,00 KM do 9.000.000,00 KM;*
- g) 15.000,00 KM kada je vrijednost nabave jednaka ili veća od 9.000.000,00 KM.*

(2) Žalitelj uplaćuje odgovarajući iznos naknade iz stavka (1) ovog članka na temelju podataka o procijenjenoj vrijednosti nabave iz tenderske dokumentacije.

(3) Žalitelj uplaćuje odgovarajući iznos naknade iz stavka (1) ovog članka na osnovu podatka iz tenderske dokumentacije o procijenjenoj vrijednosti lota na koji se žali, odnosno zbroju procijenjenih vrijednosti lotova na koje se žali, u slučaju kada se žalba ne odnosi na nabavu u cjelini nego na jedan ili više lotova.

(4) Prije razmatranja žalbe ugovorno tijelo dužno je utvrditi da li je žalitelj uz izjavljenu žalbu dostavio dokaz iz članka 105. stavak (1) točka i) ovog zakona o plaćenju naknade za pokretanje žalbenog postupka, u iznosu propisanom ovim člankom, na temelju kojeg se može nesumnjivo utvrditi da je transakcija izvršena.

(5) Ako procijenjena vrijednost nabave nije poznata u trenutku izjavljivanja žalbe URŽu ili nije objavljena, naknada za pokretanje žalbenog postupka plaća se u iznosu od 2.000,00 KM. URŽ će pozvati žalitelja na plaćanje razlike naknade u određenom roku ako se tijekom žalbenog postupka utvrdi da je naknada plaćena u nedovoljnom iznosu.

(6) Naknada se uplaćuje u korist proračuna institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine i ona je nepovratna u slučaju neosnovane žalbe.

(7) U slučaju osnovane ili djelimično osnovane žalbe, a i u slučaju neuredne žalbe, za koju se eventualno naknadno utvrdi da je uplata naknade za pokretanje žalbenog postupka izvršena, ugovorno tijelo u roku sedam dana od dana donošenja odluke po žalbi dostavlja URŽ-u dokumentaciju radi pokretanja postupka povrata naknade za pokretanje žalbenog postupka. URŽ u roku od sedam dana od dana zaprimanja dokumentacije od ugovornog tijela donosi posebno rješenje o povratu naknade za pokretanje žalbenog postupka, koja se mora provesti u

roku od 30 dana od dana zaprimanja rješenja o povratu naknade za pokretanje žalbenog postupka u skladu s Instrukcijom o načinu uplate, kontrole i povrata taksi propisanih ovim člankom.

Članak 109.
(Postupanje URŽ-a povodom žalbe)

- (1) URŽ nakon zaprimanja žalbe utvrđuje pravovremenost, dopuštenost i je li žalba uložena od ovlaštene osobe i od osobe koja ima aktivnu legitimaciju.
- (2) Kada URŽ utvrdi da je žalba blagovremena, dopuštena i izjavljena od ovlaštene osobe i od osobe koja ima aktivnu legitimaciju, nastaviti će razmatrati žalbene navode.

Članak 110.⁴
(Suspendivno djelovanje žalbe)

Blagovremena, dopuštena uredna od ovlaštene osobe i osobe koja ima aktivnu legitimaciju izjavljena žalba odgađa nastavak postupka javne nabave, zaključenje i/ili izvršenje ugovora o javnoj nabavi ili okvirnog sporazuma do donošenja odluke URŽ-a .

(2) Ugovorno tijelo sve sudionike u postupku javne nabave o izjavljenoj žalbi obavještava putem portala javnih nabava.

⁴ U Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama ("Službeni glasnik BiH", broj 59/22) član 110. prilikom dodavanja novog stava (2) prvi stav nije brojčano označen

Odjeljak E. Odlučivanje povodom žalbe

Članak 111. (Odluke povodom žalbe)

(1) U postupku pravne zaštite URŽ može:

- a) obustaviti postupak povodom žalbe zbog odustanka od žalbe;
- b) odbaciti žalbu zaključkom zbog nenadležnosti, nedopuštenosti, neurednosti, nepravovremenosti i zbog toga što je uložena od osobe koja nema aktivnu legitimaciju;
- c) odbiti žalbu zbog neosnovanosti;
- d) usvojiti žalbu, poništiti odluku, postupak ili radnju u dijelu u kojemu je povrijeđen zakon ili podzakonski akti;
- e) odlučiti o zahtjevu ugovornog tijela za nastavak postupka javne nabave u bilo kojem trenutku nakon prijema žalbe, a do donošenja odluke URŽ-a, po ispunjenju uvjeta u smislu da odluka o obustavi postupka ne prouzrokuje nesrazmjernu štetu na račun javnog interesa. Zahtjev ugovornog tijela za nastavak postupka mora biti obrazložen, a teret dokazivanja na postojanje okolnosti za nastavak postupka je na ugovornom tijelu. URŽ će donijeti odluku po zahtjevu za nastavak postupka javne nabave u roku od pet dana od dana dostavljanja dokumentacije po žalbi od strane ugovornog tijela, odnosno podnošenja zahtjeva, ako je zahtjev dostavljen nakon što je ugovorno tijelo dostavilo žalbu s dokumentacijom
- f) poništiti ugovor o javnoj nabavi ili okvirni sporazum u okolnostima iz stavka (2) ovog članka.
- g)

(2) URŽ će poništiti ugovor o javnoj nabavi ili okvirni sporazum ako je ugovorno tijelo:

- a) primjenilo pregovarački postupak bez objave obavijesti ili postupak dodjele ugovora o nabavi usluga iz Aneksa II ~~Đio-B~~ u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona;
- b) propustilo objaviti obavijest o nabavi na portalu javnih nabavi ako se to zahtijeva ovim zakonom;
- c) zaključilo ugovor ili okvirni sporazum u suprotnosti s člankom 98. ovoga Zakona ako to sprječava URŽ da razmotri žalbu prije zaključenja ugovora ili okvirnog sporazuma;
- d) zaključilo ugovor ili okvirni sporazum bez primjene postupka javne nabave, osim u slučajevima kada je to ovim Zakonom dopušteno.

(3) Ugovor o javnoj nabavi ili okvirni sporazum neće biti predmetom poništenja ako je, u slučajevima iz stavka (2) toč. a), b) i d) ovoga članka, ugovorno tijelo imalo opravdane razloge smatrati da postupa sukladno ovome Zakonu, ako je dobrovoljno objavilo *ex ante* obavijest o transparentnosti i ugovor ili okvirni sporazum nije zaključen prije isteka razdoblja od 15 dana nakon objavljivanja te obavijesti.

(4) U opravdanim slučajevima navedenim u stavku (5) ovoga članka, URŽ može ostaviti na snazi ugovor ili okvirni sporazum koji je predmetom poništenja, u opsegu u kojemu je ugovor ili okvirni sporazum već proveden. U tom slučaju URŽ će ugovornom tijelu odrediti novčanu kaznu u iznosu naznačenom u stavku (8) ovoga članka.

(5) URŽ neće poništiti ugovor ili okvirni sporazum ako, nakon što je razmotrio sve bitne okolnosti, utvrdi da prevladavajući razlozi u vezi s općim interesom zahtijevaju da ugovor treba ostati na snazi.

(6) Opći interes u smislu stavka (5) ovoga članka ne odnosi se na ekonomski interes u izravnoj vezi s ugovorom ili okvirnim sporazumom, što posebno obuhvaća troškove koji mogu nastati zbog zakašnjenja u provedbi ugovora ili okvirnog sporazuma, troškove koji proizlaze iz provođenja novog postupka javne nabave, troškove koji mogu nastati zbog promjene gospodarskog subjekta koji provodi ugovor ili okvirni sporazum i troškove pravnih obveza koje su rezultat poništenja ugovora ili okvirnog sporazuma. Ekonomski interes za ostanak ugovora na snazi može se smatrati važnim općim interesom samo kada bi poništenje ugovora ili okvirnog sporazuma dovelo do nesrazmjernih posljedica.

(7) Poništenje ugovora ili okvirnog sporazuma ima učinak od trenutka zaključenja ugovora.

(8) Novčane kazne iz stavka (4) ovoga članka nameću se ugovornom tijelu u iznosu do 5% vrijednosti ugovora, uzimajući u obzir vrstu i opseg povrede, kao i okolnosti pod kojima je počinjena povreda.

(9) Kazna određena prema odredbama ovoga članka uplaćuje se u korist proračuna državne, entitetske ili lokalne razine u kojoj ugovorno tijelo ima sjedište.

(10) URŽ rješenjem odlučuje o glavnoj stvari, a u ostalim slučajevima zaključkom.

(11) URŽ je dužan donijeti zaključak ili rješenje povodom žalbe u roku od 15 dana od dana kompletiranja žalbe ugovornog tijela, ali ne kasnije od 30 dana nakon zaprimanja žalbe od ugovornog tijela.

(12) U iznimno složenim slučajevima, predsjedatelj URŽ-a može zaključkom produljiti rok iz stavka (3) ovoga članka, ali ne dulje od 30 dana. Ovaj zaključak dostavlja se svim strankama u postupku.

(13) Rješenje ili zaključak URŽ-a iz ovoga članka je konačno i izvršno.

Članak 112.

(Spajanje postupaka)

(1) Ako postoji više žalbi koje se odnose na isti postupak javne nabave, predsjedatelj URŽ-a može donijeti zaključak o spajanju postupaka bez utvrđivanja postojanja bilo kakvih drugih uvjeta za spajanje postupaka. U tom slučaju donosi se jedno rješenje povodom žalbi u tom

postupku javne nabave. Rokovi se računaju od dana zaprimanja posljednje žalbe.

(2) Protiv zaključka URŽ-a iz stavka (1) ovoga članka nije dopušten pravni lijek sukladno ovome Zakonu.

Članak 113. (Odlučivanje URŽ-a)

- (1) URŽ u postupcima povodom žalbe odlučuje u vijećima sastavljenim od predsjedatelja vijeća i dva člana vijeća.
- (2) U složenim slučajevima i slučajevima međunarodnih vrijednosnih razreda, predsjedatelj vijeća predlaže rješavanje slučaja na plenarnoj sjednici.
- (3) Zaseda se u plenumu u slučajevima kada se donosi novi stav u odnosu na ranije zauzete stavove.
- (4) U slučajevima iz st. (2) i (3) ovoga članka predsjedatelj vijeća donosi poseban zaključak.
- (5) Članovi URŽ-a ne mogu se suzdržati od glasovanja.
- (6) Rješenje odnosno zaključak iz članka 112. stavka (2) ovoga Zakona potpisuje predsjedatelj vijeća i akt se ovjerava pečatom URŽ-a.
- (7) Sastav vijeća za odlučivanje povodom žalbe posebnim rješenjem utvrđuje predsjedatelj URŽ-a. Predsjedatelj URŽ-a može predsjedati vijećem za odlučivanje povodom žalbe.
- (8) Zaključci i rješenja URŽ-a, kao i presude Suda Bosne i Hercegovine po njima, javno se objavljuju na portalu javnih nabava.

Članak 114. (Izuzeće zbog sukoba interesa)

- (1) Član URŽ-a ili druga osoba koja je uključena u postupanje u određenom predmetu ne može donositi odluku o njemu ili biti uključena u postupak odlučivanja ako je s ponuditeljem ili ugovornim tijelom, pravnim predstavnikom ili osobom koju su ovlastili ponuditelj, ugovorno tijelo ili njihovi pravni predstavnici, članovi uprave ili odgovorni predstavnici: u poslovnoj vezi, u izravnoj ili neizravnoj (uključujući rodbinsku vezu, zaključno s četvrtim stupnjem) rodbinskoj vezi, u bračnoj (čak i ako je došlo do prekida braka) ili izvanbračnoj zajednici ili u tazbinskoj vezi, zaključno s trećim stupnjem.
- (2) Član URŽ-a odnosno druga osoba koja je bila u radnom odnosu odnosno zaposlena kod ponuditelja ili ugovornog tijela, a od prestanka radnog odnosa nisu protekle dvije godine sukladno stavku (1) ovoga članka, ne može donositi odluke o određenom predmetu niti biti uključena u postupak rješavanja istog predmeta URŽ-a.
- (3) U slučaju postojanja razloga iz st. (1) i (2) ovoga članka, kao i drugih razloga za izuzeće, član URŽ-a mora bez odgode obavijestiti predsjedatelja URŽ-a, koji je dužan donijeti odluku o izuzeću člana URŽ-a. Protiv ove odluke nije dopuštena žalba sukladno ovome Zakonu. Odredbe ovoga stavka primjenjuju se i na drugu osobu koja je uključena u rješavanje određenog predmeta ako, prema odredbama ovoga članka, ne može biti uključena u postupak njegovog rješavanja.
- (4) U slučaju da kod predsjedatelja URŽ-a postoje razlozi iz st. (1) i (2) ovoga članka, predsjedatelj URŽ-a dužan je bez odgode o tome obavijestiti ostale članove URŽ-a, koji donose odluku o izuzeću.
- (5) Protiv odluke iz st. (3) i (4) ovoga članka nije dopušteno posebno uložiti pravni lijek sukladno ovome Zakonu.

POGLAVLJE II. PRAVNA ZAŠTITA PROTIV ODLUKA URŽ-A

Odjeljak A. Sudska zaštita

Članak 115. (Upravni spor)

- (1) Protiv odluke URŽ-a, ugovorna tijela i sudionici u postupku mogu pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Sud BiH) u roku od 30 dana od dana zaprimanja odluke.
- (2) Upravni spor povodom tužbe koju podnesu stranke u postupku javne nabave vodi se po žurnom postupku, a odluka po tužbi donosi se u roku 60 dana od dana zaprimanja tužbe.
- (3) Ugovorno tijelo ili sudionik u postupku može podnijeti i zahtjev za odgodu konačnog rješenja ili zaključka URŽ-a zajedno s tužbom kojom se pokreće upravni spor u roku iz stavka (1) ovoga članka.
- (4) Cijeneći javni interes i štetu koju bi odgoda konačne odluke URŽ-a mogle izazvati, o zahtjevu iz stavka (3) ovoga članka rješava Sud BiH posebnim rješenjem, kojim odgađa izvršenje konačne odluke URŽ-a na određeno vrijeme ili do donošenja odluke suda povodom tužbe u upravnom sporu.

Članak 116. (Prekršajne odredbe)

- (1) URŽ podnosi zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka kod nadležnog suda, kada utvrdi da je bilo povreda postupka javne nabave koje predstavljaju prekršaj u smislu odredaba ovoga Zakona. U slučajevima kada nije bilo postupka povodom žalbe, Agencija podnosi zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka kod nadležnog suda kada utvrdi povrede ovoga Zakona koje su u njenoj nadležnosti.
- (2) Novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 15.000,00 KM kaznit će se za prekršaj ugovorno tijelo:
 - a) ako nabavi robu, radove ili usluge bez provođenja postupka javne nabave propisanih ovim Zakonom, osim u slučajevima kada je to zakonom dopušteno;
 - b) ako ne zaštiti podatke koje mu proslijedi gospodarski subjekt, označivši ih kao povjerljive, a koji prema odredbama ovoga Zakona mogu biti proglašeni povjerljivima;
 - c) ako se ne pridržava uvjeta i načina javne nabave prema procijenjenim vrijednostima i dijeli vrijednost nabave s namjerom izbjegavanja primjene propisanog postupka nabave;
 - d) ako primijeni pregovarački postupak bez objave obavijesti suprotno odredbama čl. 21., 22., 23., 24. i 28. ovoga Zakona;
 - e) ako ne stavi na raspolaganje tendersku dokumentaciju svim gospodarskim subjektima koji su je tražili, sukladno obavijesti o javnoj nabavi, odnosno ne omogućiti uvid u nju;
 - f) ako ne poštuje rokove za primanje zahtjeva za sudjelovanje i ponuda;
 - g) ako pri pripremi tehničke specifikacije ne poštuje važeće tehničke standarde, propise ili norme;

- h) ako ne dostavi odluke za koje je ovim Zakonom propisana obveza dostavljanja ponuditeljima u postupku javne nabave;
 - i) ako ne dovrši postupak javne nabave zaključivanjem ugovora o javnoj nabavi ili odlukom o poništenju;
 - j) ako zaključi ugovor o javnoj nabavi koji nije sukladan s odabranom ponudom i uvjetima određenima u tenderskoj dokumentaciji;
 - k) ako ne čuva dokumentaciju o javnoj nabavi, sukladno s propisima o arhiviranju dokumenata;
 - l) ako ustupi postupak nabave ili za provedbu nabave ovlasti treću osobu ili osobu koja nije ugovorno tijelo u smislu ovoga Zakona da bi na taj način izbjegao njegovu primjenu;
 - m) ako na zahtjev URŽ-a ne dostavi traženu dokumentaciju ili onemogući uvid u dokumentaciju;
 - n) ako ne izvrši rješenje URŽ-a;
 - o) ako predmet ugovora, natječajne uvjete, tehničke specifikacije ili druge elemente javnog poziva prilagodi konkretnom ponuditelju ili ako dodijeli ugovor ponuditelju koji je sudjelovao u pripremi natječajne dokumentacije ili nekog njenog dijela, a nije u postupku dokazao da nije bio u povoljnijem položaju;
 - p) ako ne dostavi izvješće o dodijeljenom ugovoru;
 - r) ako ne donese plan nabava i ne objavi ga na internetskoj stranici ugovornog tijela;
 - s) ako nastavi postupak javne nabave, zaključi ugovor o javnoj nabavi ili okvirni sporazum tijekom suspenzivnog djelovanja žalbe suprotno članku 110. ovoga zakona.
- (3) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 do 3.000,00 KM kaznit će se odgovorna osoba u ugovornom tijelu za prekršaj iz stavka (2) ovoga članka.
- (4) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 10.000,00 KM kaznit će se za prekršaj ponuditelj ako je dao netočne podatke u dokumentima kojima dokazuje osobnu, poslovnu, financijsku, tehničku i profesionalnu sposobnost.
- (5) Novčanom kaznom u iznosu od 200,00 do 2.000,00 KM kaznit će se i odgovorna osoba ponuditelja za prekršaj iz stavka (4) ovoga članka.
- (6) URŽ podnosi zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka nadležnom sudu prema sjedištu ugovornog tijela.
- (7) URŽ, rješavajući u postupku povodom žalbe, a na osnovi stanja u spisu, može podnijeti kaznenu prijavu.

Odjeljak B. Supsidijarna primjena

Članak 117.

(Supsidijarna primjena pravila upravnog postupka)

Na postupak pred URŽ-om koji nije uređen odredbama ovoga Zakona primijenit će se odredbe Zakona o upravnom postupku.

Članak 118.

(Odnos prema ostalim propisima)

Na odgovornost ugovornih stranaka za ispunjenje obveza iz ugovora o javnoj nabavi primjenjuju se odgovarajuće odredbe zakona o obveznim odnosima.

Odjeljak C. Naknada troškova postupka

Članak 119.

(Pravo na naknadu troškova u postupku javne nabave)

- (1) Ako ugovorno tijelo povrijedi odredbe ovoga Zakona ili podzakonskih akata, gospodarski subjekt ima pravo zahtijevati od ugovornog tijela naknadu troškova za pripremu ponude i troškova sudjelovanja u postupku javne nabave.
- (2) Pravo iz odredbe stavka (1) ovoga članka ne postoji ako je, nakon donošenja odluke o izboru ili nakon odluke o poništenju postupka javne nabave, URŽ utvrdio da kandidat/ponuditelj čija ponuda nije razmatrana, ni uz poštivanje odredaba ovoga Zakona i podzakonskih akata, ne bi imao stvarne izgleda za izbor njegove ponude ili čija je žalba odbijena.
- (3) U postupku pravne zaštite svaka stranka snosi troškove prouzrokovane postupkom, kao što su troškovi dolaženja, gubljenja vremena (neizvršavanja redovitih radnih obveza) od redovitih poslova, za pravno zastupanje i stručnu pomoć. Troškovi za pravno zastupanje nadoknađuju se samo u slučajevima kad je takvo zastupanje bilo nužno i opravdano, s jasno preciziranim razlozima nužnosti.
- (4) URŽ odlučuje o troškovima žalbenog postupka, određuje tko snosi troškove žalbenog postupka i njihov iznos te kome se i u kojem roku moraju platiti.
- (5) Stranka na čiju je štetu žalbeni postupak okončan dužna je protivnoj stranci nadoknaditi jasno precizirane opravdane troškove koji su joj nastali sudjelovanjem u žalbenom postupku.
- (6) U slučaju odustajanja od žalbe, odbijanja ili odbacivanja žalbe, žalitelj nema pravo na naknadu troškova žalbenog postupka.
- (7) U slučaju djelomičnog usvajanja žalbe, URŽ može odlučiti da svaka stranka snosi svoje troškove, da se troškovi žalbenog postupka podijele na jednake dijelove ili da se podijele razmjerno usvajanju žalbe.
- (8) U slučaju usvajanja žalbe, URŽ svojom odlukom nalaže ugovornom tijelu plaćanje troškova žalbenog postupka žalitelju u roku od osam dana od dana primitka rješenja URŽ-a.
- (9) Žalba može sadržavati zahtjev za naknadu troškova žalbenog postupka, koji mora biti određen i dostavljen URŽ-u prije donošenja odluke.
- (10) Na žalbene postupke za naknadu troškova pravnog zastupanja visina naknade određuje se prema visini naknade na koju odvjetnici imaju pravo u upravnim postupcima u neprocjenjivim predmetima.

Članak 120.

(Nadležnost u postupku naknade troškova)

- (1) Za rješavanje zahtjeva za naknadu troškova u postupku javne nabave iz članka 119. stavka (1) ovoga Zakona nadležan je URŽ.
- (2) Zahtjev za naknadu troškova dopušten je samo ako je URŽ utvrdio da:
 - a) zbog postupanja suprotno odredbama ovoga Zakona ili podzakonskih akata, odluka nije donesena prema navodima iz obavijesti o nabavi za ponudu s najnižom cijenom ili za ekonomski najpovoljniju ponudu ili
 - b) je izbor postupka javne nabave bez objave obavijesti bio suprotan ovome Zakonu ili

- c) je odluka o poništenju postupka javne nabave bila suprotna odredbama ovoga Zakona ili podzakonskih akata ili
- d) je odluka o izboru, koja je donesena u korist jednog gospodarskog subjekta bez sudjelovanja drugih subjekata u postupku, na temelju odredaba ovoga Zakona ili podzakonskih akata bila nedopustiva; ili
- e) ugovorno tijelo, nakon znatnog prekoračivanja roka za donošenje odluke i suprotno zahtjevu ponuditelja za nastavak postupka javne nabave, postupak nije nastavio niti ga je okončao odlukom o izboru najpovoljnijeg ponuditelja, odnosno odlukom o poništenju.

Članak 121a.

(Usklađivanje s pravnom tečevinom Europske unije)

Ovim zakonom preuzimaju se odredbe Direktive 2014/24/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o javnim nabavama i o stavljanju van snage: Direktive 2004/18/EZ, Direktive 2014/25/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o nabavama subjekata koji djeluju u sektoru vodoopskrbe, energetske i prometnog sektoru te sektoru poštanskih usluga i stavljanju van snage Direktive 2004/17/EZ, 2014/25, Direktive 2007/66/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2007. o izmjeni direktiva Vijeća 89/665/EEZ i 92/13/EEZ u vezi s poboljšanjem učinkovitosti postupaka pravne zaštite koji se odnose na sklapanje ugovora o javnim nabavama, i Direktive 2009/81/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o usklađivanju postupaka nabave za određene ugovore o radovima, ugovore o nabavi robe i ugovore o uslugama koje sklapaju ugovorna tijela ili ugovorna tijela u oblasti obrane i sigurnosti te izmjeni direktiva 2004/17/EZ i 2004/18/EZ.

DIO ČETVRTI – PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 122. (Prijelazne odredbe)

- (1) Postupci javne nabave pokrenuti do početka primjene ovoga Zakona u kojima nisu zaključeni ugovori o javnoj nabavi bit će okončani prema odredbama Zakona o javnim nabavama koji je na snazi u vrijeme pokretanja postupka javne nabave.
- (2) Ako se protiv odluke ugovornog tijela koja je donesena sukladno stavku (1) ovoga članka vodi postupak povodom žalbe, odluka URŽ-a je konačna i izvršna. Protiv odluke URŽ-a može se pokrenuti upravni spor kod Suda BiH u roku od 30 dana.
- (3) Postupci za naknadu štete pokrenuti prije početka primjene ovoga Zakona bit će okončani prema odredbama Zakona o javnim nabavama koji je na snazi u vrijeme pokretanja postupka javne nabave.
- (4) U slučaju da su različitim propisima u Bosni i Hercegovini uređena ista pitanja kao ovim Zakonom, primjena ovoga Zakona imat će prednost u odnosu na ostale propise.
- (5) Ako ovim Zakonom nisu posebno određeni rokovi za podzakonske akte koje donose Vijeće ministara BiH i Agencija, oni će biti doneseni u roku od šest mjeseci od stupanja na snagu ovoga Zakona.
- (6) Ravnatelj Agencije čiji je mandat u tijeku ostaje na mjestu ravnatelja do isteka mandata od pet godina, računajući od dana imenovanja. Članovi Odbora Agencije čiji je mandat

u tijeku ostaju na mjestu člana Odbora Agencije do isteka mandata od pet godina, računajući od dana imenovanja.

- (7) Članovi URŽ-a koji su imenovani i čiji je mandat u tijeku ostaju na mjestu člana URŽ-a do isteka mandata od pet godina, računajući od dana imenovanja. Ako je protekao rok od pet godina od imenovanja, članovi URŽ-a dužni su obavljati poslove iz nadležnosti URŽ-a do izbora novih članova. PSBiH će raspisati natječaj najkasnije u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.
- (8) Do uspostave i početka rada podružnica, sve žalbe rješava sjedište URŽ-a u Sarajevu. Vijeće ministara BiH dužno je osigurati financijska sredstva i uvjete za početak rada podružnica najkasnije u roku od tri mjeseca od dana primjene ovoga Zakona.

Članak 123.

(Elektroničke nabave, elektroničke aukcije i dinamički sustav kupnje)

- (1) Način objavljivanja obavijesti u postupcima javnih nabavi propisan je Naputkom o načinu objavljivanja obavijesti u postupcima javnih nabava.
- (2) Elektroničke nabave, elektronička aukcija i dinamički sustav kupnje, način, rokovi i početak primjene bit će utvrđeni podzakonskim aktom, koji donosi Vijeće ministara BiH najkasnije u roku od jedne godine od početka primjene ovoga Zakona.

Članak 124.

(Prestanak važenja)

- (1) Danom početka primjene ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o javnim nabavama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 49/04, 19/05, 52/05, 8/06, 24/06, 70/06, 12/09, 60/10 i 87/13).
- (2) Danom početka primjene ovoga Zakona prestaju važiti podzakonski akti doneseni na temelju Zakona iz stavka (1) ovoga članka, i to:
 - a) Naputak o primjeni Zakona o javnim nabavama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 3/05 i 24/09);
 - b) Naputak o načinu vođenja zapisnika o otvaranju ponuda ("Službeni glasnik BiH", br. 17/05 i 27/08);
 - c) Lista ugovornih tijela, po kategorijama, koja su obvezna primjenjivati Zakon o javnim nabavama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 3/05 i 86/06);
 - d) Pravilnik o postupku izravnog sporazuma ("Službeni glasnik BiH", br. 53/06 i 20/09);
 - e) Naputak o primjeni i korištenju modela standardne tenderske dokumentacije za postupke javne nabave za robe, usluge i radove ("Službeni glasnik BiH", broj 56/07).

Članak 125.

(Završne odredbe)

- (1) Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH", a primjenjivat će se protekom šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.
- (2) Ovaj Zakon objavljuje se i u službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta BiH.

*

"Službeni glasnik BiH" broj 59/22

Članak 58.
(Prestanak važenja)

Danom početka primjene ovoga zakona prestaju važiti:

a) Naputak za objavu osnovnih elemenata ugovora i izmjena ugovora ("Službeni glasnik BiH", broj 56/15);

b) Pravilnik o postupku izravnog sporazuma ("Službeni glasnik BiH", broj 90/14).

Članak 59.
(Stupanje na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH", a primjenjivat će se protekom tri mjeseca od dana njegovog stupanja na snagu, osim odredbi:

a) novih čl. 4a. i 4b. Zakona, koji se dodaju člankom 3. ovoga zakona, koji se primjenjuju od dana pristupanja Bosne i Hercegovine Europskoj uniji;

b) novih st. (5), (6), (7), (8), (9), (10), (11), (12) i (13) kojima se, u skladu s člankom 33. ovoga zakona, dopunjuje članak 75. Zakona, koji se primjenjuju od dana stupanja na snagu ovoga zakona.

**

"Službeni glasnik BiH" broj 50/24

Članak 7.⁵

(1) Postupci javnih nabava započeti prije stupanja na snagu ovog zakona, u kojima je već izjavljena žalba, nastavit će se i okončati uz primjenu odredbi Zakona o javnim nabavama ("Službeni glasnik BiH", br. 39/14 i 59/22).

⁵ U Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavama ("Službeni glasnik BiH", broj 50/24) članak 7. nema naziv koji se upisuje ispod brojčane oznake i stavlja u zagradu.

(2) *Postupci javnih nabava započeti prije stupanja na snagu ovog zakona, u kojima nije izjavljena žalba, nastavit će se i okončati i uz primjenu odredbi čl. 1, 2, 3, 4, 5. i 6. ovog zakona.*

Član 8.⁶

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

⁶ U Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavama ("Službeni glasnik BiH", broj 50/24) članak 8. nema naziv koji se upisuje ispod brojčane oznake i stavlja u zagradu.

ANEKS I.
POPIS RADOVA NA KOJE SE PRIMJENJUJE ZAKON O JAVNIM NABAVAMA

Ovi radovi uključuju izgradnju novih objekata, rekonstrukciju postojećih objekata, kao i uobičajene popravke i redovito održavanje:

Grupa	Klasa	Predmet	Opis radova
1		Priprema gradilišta	
	11	Rušenje zgrada, odvoz zemlje, demontaža objekata	Ova klasa uključuje: - rušenje zgrada i drugih građevina; - raščišćavanje gradilišta; - izmještanje i prebacivanje zemlje: a) kopanje zemlje, b) punjenje zemljom, c) poravnanje i gradiranje gradilišta, d) kopanje rovova, kanala, e) razbijanje i uklanjanje stijena, f) rušenje eksplozivima itd. - priprema gradilišta za miniranje: a) uklanjanje viška tereta, naslaga minerala b) ostali radovi na razvoju i pripremi lokacije za izvođenje. - drenažu gradilišta; - drenaža poljoprivrednog i šumskog zemljišta.
	12	Bušenje i burgijanje	Ova klasa uključuje: - probno bušenje, probno burgijanje, uzimanje uzoraka jezgre u svrhu gradnje, te u geofizičke, geološke ili slične svrhe. Ova klasa isključuje: - bušenje izvora sirove nafte ili plina za proizvodnju (vidjeti klasu 25);

			- bušenje izvorišta vode (vidjeti klasu 25); - potapanje jama i okna; - kopanje okomitih rovova; - iskorištavanje naftnih i plinskih polja, geofizičko, geološko i seizmičko mjerenje.
2		Izgradnja cijele građevine ili njenih dijelova, građevinarstvo	
	21	Izgradnja zgrada i građevinski radovi	Ova klasa uključuje: - gradnju svih tipova zgrada; - gradnju građevina u građevinarstvu i to: a) mostova, nadvožnjaka, podvožnjaka, b) vijadukte, c) tunele i metroe, d) dugačke cjevovode, e) komunikacijske i elektrovodove, d) gradske cjevovode, e) gradske komunikacijske i elektrovodove; - pomoćne gradske radove; - montažu i podizanje montažnih građevina na gradilištu; Ova klasa isključuje: - uslužne aktivnosti vezane za vađenje nafte i plina; - građevinske radove, osim zgrada, za stadione, bazene, sportske dvorane, teniske terene, terene za golf i druge sportske objekte (vidjeti klasu 23); - instalacije u zgradama (vidjeti grupu 3); - završavanje zgrada (vidjeti grupu 4);

			- arhitektonske i inženjerske usluge za građenje; - vođenje građevinskog projekta.
	22	Podizanje krovnih pokrova i okvira	Ova klasa uključuje: - podizanje krovova; - pokrivanje krovova; - hidroizolaciju.
	23	Gradnja autoputeva, cesta, aerodroma i sportskih objekata	Ova klasa uključuje: - gradnju autoputeva, cesta, svih puteva za vozila i pješake, ulica; - gradnju željeznica; - gradnju aerodromskih pista; - građevinske radove, izuzev zgrada, za stadione, bazene, sportske dvorane, teniske terene, terene za golf i druge sportske objekte; - bojenje oznaka na autocestama, cestama, ulicama, na površini i na parkirališnim prostorima. Ova klasa isključuje prethodne zemljane radove.
	24	Gradnja vodoprivrednih objekata	Ova klasa uključuje gradnju: - vodenih puteva; - luka i riječnih radova; - marina; - gatova; - brana i nasipa; - bagerovanje; - radove ispod površine.
	25	Drugi građevinski radovi koji uključuju posebne zanatske radove	Ova klasa uključuje specifične građevinske poslove koji su zajednički za različite vrste objekata, a koje zahtijevaju posebne vještine ili opremu: - izgradnju temelja, uključujući i odvoz zemlje;

			- bušenje i gradnju vodenih izvorišta, potapanje jama i okna; - podizanje gotovih čeličnih elemenata; - savijanje čelika; - polaganje cigle i kamena ili drugih materijala; - podizanje i skidanje skela i radnih platformi, uključujući najam skela i radnih platformi; - podizanje dimnjaka i industrijskih peći; Ova klasa isključuje najam skele bez podizanja i demontaže (skidanja).
3		Građevinske instalacije	
	31	Instaliranje električnih instalacija i priključaka (sklopova)	Ova klasa uključuje instalacije u zgradama ili drugim građevinskim objektima i projektima: - električnih žica i sklopova; - telekomunikacijskih sustava; - električnih grijnih sustava; - rezidencijalnih antena; - protupožarnih sustava i alarma; - alarmnih protuprovalnih sustava; - dizala i eskalatora; - gromobrana i sl.
	32	Aktivnosti izolacijskih radova	Ova klasa uključuje: - toplinske instalacije; - zvučne ili vibracijske izolacije u zgradama i drugim građevinskim projektima. Ova klasa isključuje hidroizolaciju (vidjeti klasu 22.).
	33	Vodovodne instalacije	Ova klasa uključuje instalacije u zgradama ili drugim građevinskim projektima: - vodovodne instalacije i sanitarnu opremu;

			- plinske instalacije i priključke; - opremu za grijanje, ventilaciju, hlađenje ili klimu; - sustave za prskanje. Ova klasa isključuje instalaciju električnih sustava za grijanje (vidjeti klasu 31.)
	34	Druge instalacije u zgradama	Ova klasa uključuje: - instalaciju rasvjete i signalnih sustava na cestama, željeznicama, aerodromima i lukama; - instalaciju u zgradama ili drugim građevinskim projektima ostalih instalacija, kablova i vodova.
4		Završni građevinski radovi	
	41	Gipsani radovi	Ova klasa uključuje: - postavljanje u zgradama ili drugim građevinskim projektima unutarnjeg ili vanjskog gipsa ili štukature, žbukanje uključujući slične materijale.
	42	Vrata i prozore (stolariju)	Ova klasa uključuje: - montažu gotovih vrata, prozora, te okvira za vrata i prozore, ugradbene kuhinje, stube, opremu za prodavaonice i prodajne objekte, kao i slične elemente od drva ili drugih materijala; - unutarnje završne radove (npr. stropove, oblaganje površina lamperijom, montažu pokretnih pregrada i dr.). Ova klasa isključuje postavljanje parketa i drugih drvenih podloga (vidjeti klasu 43.).
	43	Podne i zidne obloge	Ova klasa uključuje: - postavljanje, polaganje, vješanje ili uklapanje u zgradama ili drugim građevinskim projektima; - zidova ili podnih ploča od keramike ili rezanog kamena; - parketa ili drugih drvenih podnih podloga; - tepiha ili linoleumskih podnih obloga, uključujući i gumene i plastične obloge;

			- teraco, mramorne, granitne ili škriljčane podne ili zidne obloge; - tapete.
	44	Bojenje i ustakljivanje	Ova klasa uključuje: - unutarnje ili vanjsko bojenje zgrada; - bojenje građevina; - montaža stakla, ogledala i drugih staklenih površina; Ova klasa isključuje montažu prozora (vidjeti klasu 42.).
	45	Ostali radovi za dovršetak gradnje	Ova klasa uključuje: - instalaciju privatnih bazena; - instalaciju parnih praonica; - razbijanje pijeska i slični radovi za gradnju eksterijera; - druge radove završavanja gradnje i završne radove. Ova klasa isključuje čišćenje zgrada i drugih građevina.
5		Najam opreme	
	50	Najam opreme za gradnju ili rušenje s radnikom/cima koji upravlja opremom	Ova klasa isključuje najam strojeva i opreme za gradnju ili rušenje bez radnika koji upravljaju opremom.

ANEKS II

DRUŠTVENE I DRUGE POSEBNE USLUGE

Oznaka JRJN	Opis
75200000-8; 75231200-6; 75231240-8; 79611000-0; 79622000-0 [usluge pribavljanja osoba za pomoć u kućanstvu]; 79624000-4 [usluge pribavljanja osoblja za medicinsku njegu] i 79625000-1 [usluge pribavljanja medicinskog osoblja] od 85000000-9 do 85323000-9; 98133100- 5, 98133000-4;	Zdravstvene, društvene i povezane usluge

<u>98200000-5; 98500000-8 [privatna kućanstva sa zaposlenim osobljem] i od 98513000-2 do 98514000-9 [usluge posredovanja za radnu snagu za kućanstva, usluge agencijskog osoblja za kućanstva, usluge uredskog osoblja za kućanstva, osoblje za rad na određeno vrijeme za kućanstva, usluge pomoći u kući i kućanske usluge]</u>	
<u>85321000-5 i 85322000-2, 75000000-6 [usluge uprave, obrane i socijalnog osiguranja], 75121000-0, 75122000-7, 75124000-1; od 79955000-5 do 7995200-7; od 80000000-4 usluge obrazovanja i stručnog osposobljavanja do 80660000-8; od 92000000-1 do 92700000-879950000-8 [usluge organiziranja izložbi, sajmovi i kongresa], 79951000-5 [usluge organiziranja seminara], 79952000-2 [usluge organiziranja raznih događanja], 79952100-3 [usluge organiziranja kulturnih događanja], 79953000-9 [usluge organiziranja festivala], 79954000-6 [usluge organiziranja proslava], 79955000-3 [usluge organiziranja modnih revija], 79956000-0 [usluge organiziranja sajmovi i izložbi]</u>	<u>Administrativne, društvene, obrazovne, zdravstvene usluge i usluge vezane uz kulturu</u>
<u>75300000-9</u>	<u>Usluge obveznog socijalnog osiguranja, osim ako se radi o negospodarskim uslugama od općeg interesa</u>
<u>75310000-2, 75311000-9, 75312000-6, 75313000-3, 75313100-4, 75314000-0, 75320000-5, 75330000-8, 75340000-1</u>	<u>Usluge vezane uz naknade</u>
<u>98000000-3; 98120000-0; 98132000-7; 98133110-8 i 98130000-3</u>	<u>Druge usluge zajednice, društvene i osobne usluge, uključujući usluge sindikata, političkih organizacija, udruga mladih i drugih organizacija s članstvom</u>
<u>98131000-0</u>	<u>Vjerske usluge</u>
<u>55100000-1 do 55410000-7; 55521000-8 do 55521200-0 [55521000-8</u>	<u>Hotelijerske i ugostiteljske usluge</u>

<u>usluge dostavljanja pripremljene hrane u privatna kućanstva, 55521100-9 usluge redovnog dovoženja hrane, 55521200-0 usluge dostave hrane]</u> <u>55520000-1 usluge dostavljanja pripremljene hrane, 55522000-5 usluge dostavljanja pripremljene hrane za prijevozna poduzeća, 55523000-2 usluge dostavljanja pripremljene hrane za ostala poduzeća ili ustanove,</u> <u>55524000-9 usluge dostavljanja pripremljene hrane u škole</u> <u>55510000-8 usluge menze, 55511000-5 usluge menze i druge usluge</u> <u>restorana sa samoposluživanjem zatvorenog tipa, 55512000-2 usluge vođenja menze, 55523100-3 usluge školskih obroka</u>	
<u>79100000-5 do 79140000-7; 75231100-5;</u>	Pravne usluge, u mjeri u kojoj one nisu isključene na temelju članka 10a. stavka (1) točke d)
<u>75100000-7 do 75120000-3; 75123000-4; 75125000-8 do 75131000-3</u>	Druge administrativne usluge i državne usluge
<u>75200000-8 do 75231000-4</u>	Pružanje usluga za zajednicu
<u>75231210-9 do 75231230-5; 75240000-0 do 75252000-7; 794300000-7;</u>	Zatvorske usluge, usluge javne sigurnosti i spasilačke usluge u mjeri u kojoj one nisu isključene na temelju članka 10a stavka (1) točke h)
<u>98113100-9</u>	
<u>79700000-1 do 79721000-4</u> <u>[istražiteljske usluge i usluge u području sigurnosti, usluge u području sigurnosti, usluge nadzora alarmnih uređaja, čuvarske službe, usluge nadzora, usluge sustava praćenja, usluge potrage za bjeguncima, usluge patrolnih službi, usluge izdavanja identifikacijskih znački, istražiteljske usluge i usluge detektivskih agencija]</u> <u>79722000-1[grafološke usluge], 79723000-8 [usluge analize otpada]</u>	Istražiteljske usluge i usluge u području sigurnosti

98900000-2 [usluge koje pružaju ekstrasuteritorijalne organizacije i tijela] i 98910000-5 [usluge koje su svojstvene međunarodnim organizacijama i tijelima]	Međunarodne usluge
64000000-6 [poštanske i telekomunikacijske usluge], 64100000-7 [poštanske i kurirske usluge], 64110000-0 [poštanske usluge], 64111000-7 [poštanske usluge vezane uz dnevni tisak i časopise], 64112000-4 [poštanske usluge vezane uz pisma], 64113000-1 [poštanske usluge vezane uz pakete], 64114000-8 [poštanske šalterske usluge], 64115000-5 [iznajmljivanje poštanskog sandučića], 64116000-2 [usluge podizanja na pošti], 64122000-7 [unutarnje uredske poštanske i dostavljачke usluge]	Poštanske usluge
50116510-9 [usluge protektiranja guma], 71550000-8 [kovačke usluge]	Razne usluge